శ్రీః

శ్రీకూరత్తాఴ్వానరుళిచ్చెయ్త పఞ్చస్తవత్తిల్

ఇరణ్డావతు స్తోత్రమాకియ

అతిమానుషస్తవమ్.

పెరుమాళ్కోయిల్ ప్రతివాది భయఙ్కరమ్

అణ్ణఙ్గరాచార్యర్ స్వామి అరుళిచ్చెయ్త

తత్త్వార్థ చిన్తామణి యెన్నుమ్ వ్యాఖ్యానత్తోడు,

కాఞ్చీపురమ్

యునైటెడ్ అచ్చుక్కూడత్తిల్

అచ్చిట్టు వెళియిడప్పట్టతు.

అక్షయనామ సంవత్సరమ్.

1927.

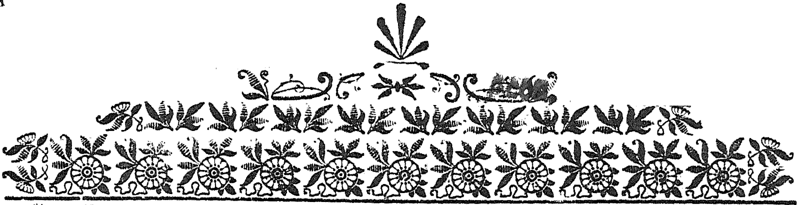
ఇన్దపుస్తకమ్ విలైక్కుక్కిడైక్కుమిడమ్,

ప్ర॰ భ. అణ్ణఙ్గరాచార్యర్,

వేదవేదాన్త వైజయన్తీ పాఠశాలా,

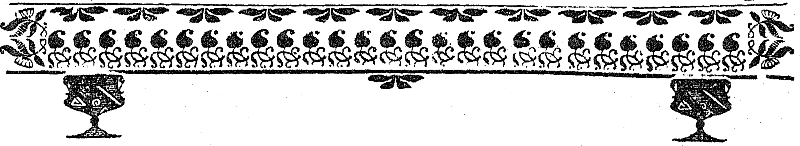
చిన్నకాంచీపురమ్.

ఇతన్ విలై ౦—౧౦—౦

కూరత్తాళ్వాన్ తిరువడికళే శరణమ్.

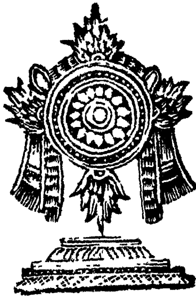
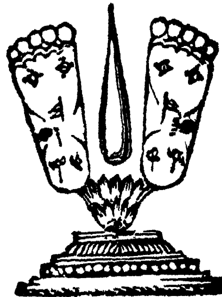

శ్లో॥ శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రేభ్యో నమఉక్తిమధీమహే।
యదుక్తయ స్త్రయీకణ్ఠే యాని మఙ్గళసూత్రతామ్॥

శ్రీః

పేరరుళాళర్ పెరున్దేవిత్తాయార్ తిరువడికళే శరణమ్.

ఆఴ్వారెమ్బెరుమానార్ జీయర్ తిరువడికళే శరణమ్.

కూరత్తాఴ్వార్ తిరువడికళే శరణమ్.

అతిమానుషస్తవమ్.

[ప్రస్తావనా]

ఆఴ్వానరుళిచ్చెయ్త పఞ్చరత్నమెన్ఱు ప్రసిద్ధిపెఱ్ఱ పఞ్చస్తవత్తిలే ప్రథమమాన శ్రీవైకుణ్ఠస్తవత్తుక్కు అడుత్త ద్వితీయస్తవమ్ అతిమానుషస్తవమాయిరుక్కుమ్. మూన్ఱావతు సున్దర బాహుస్తవమ్; నాన్గావతు వరదరాజస్తవమ్; ఐన్దావతు శ్రీస్తవమ్ పఞ్చస్తవత్తిల్ ఇన్దక్రమవైఖరియై యతీమాత్తే ఇవర్గళ్ పోవార్ పర్యన్తే స్వచ్ఛన్దమాక మాఱుపడుత్తి కూఱుమవర్కళై ప్పఱ్ఱి ఇఙ్గుఒన్ఱుమ్ శొల్లవిరుమ్బుకిన్ఱిలోమ్; ప్రథమస్తవ ప్రస్తావనైయిలే శిఱితు శొల్లి వైత్తోమ్; కణ్డుకొళ్వతు.

ఆఴ్వార్ ఎమ్బెరుమానార్ తిరుక్కోలమ్ పూణ్డు శోఴరాజ సభైక్కు ఎఴున్దరుళి శ్రీమన్నారాయణనే పరతత్త్వమెన్ఱు ఉపన్యసిత్తరుళినతుమన్ఱి "శివాత్పరతరం నాస్తి" ఎన్ఱతఱ్కు ప్పరిహాసమాక "ద్రోణమస్తి తతః పరమ్" ఎన్ఱు ఎఴుతియిట్టతుకణ్డు కోపత్తినుడైయషేలె

త్తైయిలేనిన్ఱ వీరశైవనాన అవ్వరశనుడైయ కొడుమైయినాల్ తిరుక్క
ణ్ణాళైయిళన్దు పెరియనమ్బియై ప్పఱికొడుత్తు తిరువరఙ్గమ్ పెరియకో
యిలేఱ మీణ్డెళున్దరుళి అఙ్గే వసిక్కప్పార్త్తవళవిలే, అప్పోతు
ఎమ్బెరుమానార్ శోళనుడైయ ఉపప్లవఙ్గళైప్పొఱుక్కమాట్టామల్
తిరునారాయణపురత్తేఱ ఎళున్దరుళి యిరున్దపడియాల్ అవరైప్పిరిన్దు
కోయిలిలే వసిక్కమాట్టామైయాలుమ్, ఇరామానుశ నడియార్కళై
శోళరాజసేవకర్కళ్ పలవకైకళిల్ నలిన్దుకొణ్డిరున్దపడి యాలుమ్
"ఇత్తిరువరఙ్గమానకర్ నిష్కణ్టక మామళవుమ్ నామ్ ఇఙ్గేవసిక్క
త్తకాతు" ఎన్ఱు తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱియ ఆళ్వాన్ అఙ్గునిన్ఱుమ్ పుఱప్ప
ట్టరుళి త్తిరుమాలిరుమ్ శోలైమలైయిలే శిలకాలమ్ వసిత్తరుళ్వ
తాక ఎళున్దరుళుమ్పోతు వఴియిడైయిలే భగవద్గుణానుభవత్తాలే
తమ్ముడైయ నెఞ్జాఱల్కళై మఱక్కక్కరుతి శ్రీవైకుణ్ఠస్తవమరుళిచ్చె
య్తు తలైక్కట్టినవాఱే అతిమానుషస్తవత్తైయరుళిచ్చెయ్తార్.

ఇతుతనక్కు అతిమానుషస్తవమెన్ఱు తిరునామమాయిఱ్ఱెన్నె
న్నిల్:—ఇన్దస్తవమ్ "అతిమానుష శీలవృత్తవేషైః" ఎన్ఱశబ్దసన్దర్భ
త్తాలే తొడఙ్గప్పెఱ్ఱమైయాల్ 'ముతఱ్కుఱిప్పు' ఎన్నుమిలక్కణ
త్తాలే ఇతఱ్కు అతిమానుషస్తవమెన్ఱు పేరాయిఱ్ఱు; జితన్తేస్తోత్రమ్,
అమలనాతిపిరాన్, కణ్ణినుణ్శిఱుత్తామ్బు ఎన్పనపోలే-ఎన్ఱు శొల్లలా
మాకిలుమ్, ఇరామపిరానుడైయవుమ్ కణ్ణపిరానుడైయవుమ్ అతిమా
నుషచేష్టితఙ్గళై వర్ణిక్కప్పిఱన్ద స్తవమాకైయాలే అతిమానుషస్త
వమెన్నలాయిఱ్ఱెన్ఱు పెరియోర్ శొల్లిప్పోరువర్కళ్. అతిమానుపర్
కళాన రామకృష్ణర్కళుడైయ స్తవమాకైయాలేయెన్ఱుమ్ శిలర్శొల్లు
వర్కళ్. మానుషాన్ అతిక్రాన్తమానతు అతిమానుష మెనప్పడుమ్.
మనుష్యయోనియిలే పిఱన్దువైత్తు "ఆత్మానం మానుషం మన్యే"
ఎన్ఱుమ్, "అహంవో బాన్ధవోజాతః" ఎన్ఱుమ్ వచనవ్యక్తికళుణ్డాయి

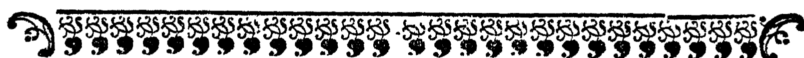
రుక్కచ్చెయ్తేయుమ్, పెరియవుడైయార్క్కు ప్పరగతి యళిప్పతు, కడలిలే అణై కట్టువతు, కున్ఱ మొన్ఱైయు త్తేన్ది నిఱ్పతు, సాన్దీపినిపుత్ర సఞ్జీవనమ్ వైదికపుత్రానయనమ్ ముతలియ అరుమ్ తొழిల్కళ్ శెయ్వతు, ఇవై పోల్వన పలదివ్యచేష్టితఙ్గళ్ శెయ్తరుళినవెల్లామ్ నెఞ్జాల్ నినై ప్పరితాయ్ అతిమానుషమెన్ను మిత్తనైయితే.

కీழ్ శ్రీవైకుణ్ఠస్తవత్తిలే పరత్వపరత్వ విషయమాక చ్చొల్ల వేణ్డువతెల్లామ్ ఒరుపడి శొల్లియరుళ్ఱతు. వ్యూహత్తిల్ నిలైయై మానసానుభవమాత్రమా యనుభవిత్తు త్తలైక్కట్టినారాయ్ మేల్ విభవావతారానుభవత్తిలే తిరువుళ్ళమ్మణ్డి ఇన్దస్తవ మరుళిచ్చెయ్కిఱారాయ్ చ్చెల్లుకిఱతు. ఇతుతన్నిలే పల అవతారఙ్గళైప్పఱ్ఱి ప్పేశినారన్నాలుమ్ రామావతారత్తిలుమ్ కృష్ణావతారత్తిలుమేయాయ్త్తు అభినివేశాతిశయమ్ తోన్ఱ ప్పేశియరుళిన్ఱారు. పాశురప్పరప్పుళ్ళతుమ్ అవ్విరణ్డిలేయాయ్త్తు.

ఆழ్వానుడైయ మఱ్ఱై స్తవఙ్గళ్ కిడక్కచ్చెయ్తేయుమ్ ఇన్దస్తవమ్ శబ్దసన్దర్భ మాధుర్యవిశేషత్తాలుమ్ అర్థగామ్భీర్యపౌష్కల్యత్తాలుమ్ నిస్సమాభ్యధికమాయిరుక్కుమ్. కుసుమాదపి సుకుమారమెన్ఱు ప్రసిద్ధమాన ఆழ్వానుడైయ తిరువుళ్ళత్తిన్ వైఖరీవిభవమ్ విళఙ్గానిఱ్కుమాయ్త్తు ఇతుతన్నిలే.

ఇన్దస్తవత్తినుడైయ వైభవత్తుక్కుత్తకుతియాక విపులవ్యాఖ్యాన మిడవేణుమెన్ఱు కుతూహలమ్ కిళరానిన్ఱాలుమ్ కాలానుగుణమాకవుమ్ అధికారికళుడైయ అభిసన్ధిప్రకారోచితమాకవుమ్ సంగ్రహమే సముచితమెన్ఱుకొణ్డు సంక్షిప్త ప్రక్రియైయిలే వ్యాఖ్యానమ్ శెయ్యలాకిఱతు. ఆయినుమ్ ఆవశ్యకత్వేన వివక్షితాంశఙ్గళుక్కు ప్రమోషమిల్లామై కణ్డుకొళ్వతు.

ప్రవేశమ్ ముఱ్ఱిఱ్ఱు.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రేభ్యోనమః.

కూరత్తాళ్వాన్ తిరువాయ్ మలర్న్దరుళియ

అతిమానుషస్తవమ్.

శ్లో॥ అతిమానుష శీలవృత్త వేషైః
అతివృత్తామరవిక్రమ ప్రతాపైః।
అతిలంఘితసర్వ లోకసామ్యం
వరయే వైష్ణవ వైభవావతారమ్॥౧॥

పెరుమాళ్ కోయిల్ ప్రతివాది భయఙ్కరమ్

అణ్ణఙ్గరాచార్యర్ ఇయఱ్ఱియ

తత్త్వార్థచిన్తామణివ్యాఖ్యానమ్.

హతావద్యా హృద్యా గుణగణ సమృద్ధా సుమధురా
గభీరా సౌహార్దం మనసి విదధానా విజయతే।
యదీయా శ్రీసూక్తిః సఖలు భగవాన్ భద్రచరితో
గురుః శ్రీవత్సాఙ్కో నివసతు మదీయే హృది సదా॥ ॥౧॥

శ్రీరఙ్గస్థల నిత్యవాస కుతుకం త్యక్త్వా వనాద్రిం ప్రతి
ప్రస్థాయాన్తరఖేదశాన్తివిధయే శ్రీకూరనాథః పథి।
స్తోత్రాణి ప్రణినాయ యాని మధురాణ్యేషు ద్వితీయ స్తవ
స్సోయం ప్రోల్లసతాత్సదా మమ హృది స్వార్థైస్సమస్తైస్సహ॥

శ్రీకాఞ్చీ పరవాది భీకరగురు శ్రీవంశలబ్ధోదయః
దాసః శ్రీయుతవైష్ణవాంఘ్రినళినేష్వణ్ణఙ్గరార్యాహ్వయః।
వ్యాఖ్యాతుం హ్యతిమానుషస్తవమిహ ప్రోజ్జృమ్భతే కౌతుకాద్
దోషే ష్వాస్థ్యమిహో విరస్తు సుధియాం నిర్మత్సరాణాం సతామ్॥

ప్రతిపదమర్థం విలేఖనమాదౌ విరచయ్య తదను తాత్పర్యమ్।
విశదీకరవాణి తథా యథా ను జిజ్ఞాసుహృదయ మభినన్దేత్॥

పదవురై.

అతిమానుషశీల వృత్తవేషైః	దివ్యమానస్వభావమెన్న చేష్టితమెన్న ఆకృతియెన్న ఇవఱ్ఱాలుమ్	అతిలంఘితసర్వలోకసామ్యమ్	ఒరువరోడుమ్ ఒప్పుచ్చొల్లవొణ్ణాతిరుక్కిఱ
అతివృత్తామర విక్రమప్రతాపైః	అతి[?]వ్యమాన విక్రమఙ్గళెన్న ప్రతాపఙ్గళెన్న ఇవఱ్ఱాలుమ్.	వైష్ణవవైభవావతారమ్	ఎమ్బెరుమానుడైయ తాన విభవావతారత్తై.

వరయే పుకళ్కిన్ఱేన్.

[అతిమానుషేత్యాది.] అత్యద్భుతఙ్గళాన స్వభావత్తాలుమ్ వ్యాపారత్తాలుమ్ అలఙ్కారత్తాలుమ్ విక్రమత్తాలుమ్ ప్రతాపత్తాలుమ్ ఒత్తార్ మిక్కారై యిల్లైయాయ మామాయనాన పరమపురుషనుడైయ విభవావతారత్తై ప్పుకళ్న్దు పేశత్తొడఙ్గుకిఱేనెన్ఱు ప్రతిజ్ఞై పణ్ణుకిఱార్ ఇతిల్.

రామకృష్ణాదికళ్ మనుష్యయోనియిలే అవతరిత్తిరుక్కచ్చెయ్తేయుమ్ మనుష్యర్కళుక్కరియ శీలవృత్తవేషఙ్గళై యుడైయరన్ఱిక్కే యిరుప్పర్కళ్. "ఇమౌ స్మ మునిశార్దూల! కిఙ్కరౌ సముపస్థితౌ" ఎన్ఱుమ్, "అప్యహం జీవితం జహ్యాం త్వాం వా సీతే సలక్ష్మణామ్। నహి ప్రతిజ్ఞాం సంశ్రుత్య బ్రాహ్మణేభ్యో విశేషతః" ఎన్ఱుమిత్యాదికళిలే ఇరామపిరానుడైయ శీలముమ్, "సేనయోరుభయోర్మధ్యే రథం స్థాపయ మేఽచ్యుత!" ఎన్ఱు ఏవిక్కారియమ్ కొళ్ళలామ్పడియాన కిణ్ణపిరానుడైయ శీలముమ్· కడలిలే అణైకట్టుతల్ ముతలియ ఇరామపిరానుడైయ వృత్తముమ్, గోవర్ధనోద్ధరణమ్ ముతలాన కణ్ణపిరానుడైయ వృత్తముమ్, "పుంసాం దృష్టిచిత్తాపహారిణమ్" ఎన్నుమ్పడియాన ఇరామపిరానుడైయ వేషముమ్, "అమ్భోదనీలమరవిన్దదళాయతాక్షం పిఞ్ఛావతంసమురరీకృత వేణుపాణిమ్" ఎన్నుమ్పడి

యాన కణ్ణపిరానుడైయ వేషముమ్ అతిమానుషమాయిరుక్కుమిత్తే కడలిలే ఒరుతివలై వొడుత్తు క్కాట్టినపడియామితు.

[అతివృత్తామరేత్యాది.] విక్రమమావతేన్; ప్రతాపమావతేన్? ఎన్నిల్; కూశాతే శత్రుసైన్య మధ్యత్తిలే ప్రవేశిక్కైక్కీడాన శక్తివిశేషమ్ విక్రమమ్; పరరాల్ అభిభవిక్కవొణ్ణామైక్కుఉప్పానశక్తివిశేషమ్ప్రతాపమ్. ఎమ్బెరుమాన్ విభవావతారజ్గళిలే కాట్టియరుళిన విక్రమప్రతాపజ్గళుమ్ అవనుడైయ శీలవృత్తవేషజ్గళుమ్ ఇన్దస్తవత్తిలే మేలేప్రపఞ్చితమానమై కణ్డుకొళ్వతు. ఇవర్ఱాలే మనుష్యదేవాదికళెల్లారిత్కాట్టిలుమ్ అతిశయితప్రభావభాసురమాన విభవావతారత్తై ఏత్తుకిన్తేనెన్ఱారాయ్త్తు. ఇతిల్ "అతివృత్తామర విక్రమప్రతాపైః" ఎన్బతై స్వతన్త్ర విశేష్యమాక్కాతే అతిమానుషశీలవృత్తవేషజ్గళుక్కు విశేషణమాక్కి నిర్వహిప్పతుమ్ ఒరుపుడైయుణ్డు.

["వరయే--సమాశ్రయణీయత్వేన వృణోమి; స్వీకరోమీత్యర్థః."] ఎన్ఱార్ సంస్కృతవ్యాఖ్యాతా; ఇతు పొరుళాకిల్ ఆత్మనేపదమ్ అఘటితమాకుమ్. "వర-ఈప్సాయామ్" ఎన్ఱధాతు పరస్మైపదియత్తనై యిత్తే. ఇజ్గు ఆత్మనేపదమ్ నిర్వహిక్కుమ్బడి యెన్నెన్నిల్; "వరమాచష్టే-వరయతే" ఎన్ఱాకక్కడవతు. వరమెన్ఱతుశ్లాఘ్యమెన్ఱపడి. విభవావతారత్తై శ్లాఘ్యమాకచ్చొల్లుకిత్తేనెన్ఱాయ్, పుకళ్కిన్తేనెన్ఱతాయ్త్తు. ... ... ॥౧॥*

శ్రేయః కిరన్తు కిరణాశ్చరణారవిన్ద
నిష్యన్దమాన మకరన్దరసౌఘదేశ్యాః।
తజ్జాః శ్రుతేర్మధున ఉత్స ఇతి ప్రతీతాః
మాజ్గళ్యరజ్గనిలయస్య పరస్య ధామ్నః॥౨॥

పదవురై.

మాఙ్గళ్యరఙ్గనిలయస్య- అన్తైవర్క్కుమ్ క్షేమఙ్కరమాన శ్రీరఙ్గవిమాన త్తై వాసస్థానమాకవుడైయనాయ్	మధునః ఉత్సః ఇతి - మధువిన్ ప్రవాహమెన్ఱు
పరస్యధామ్నః- పరఞ్జ్యోతియెన్ఱు ప్రసిద్ధనాన ఎమ్బెరుమానుడైయ	శ్రుతేః- వేదత్తినాల్
చరణారవిన్ద నిష్యన్దమాన మకరన్దరసౌఘదేశ్యాః } తిరువడిత్తామరైకళిల్ నిన్ఱుమ్ పెరుకానిన్ఱ మకరన్దరసప్రవాహమెన్నలామ్బడియాయ్	ప్రతీతాః - ప్రతిపన్నఙ్గళాయ్
	తజ్జాః- అన్దత్తిరువడిత్తామరైకళిల్ నిన్ఱుమ్ ఉణ్డానవైకళాన
	కిరణాః- కిరణఙ్గళ్
	శ్రేయః- నన్మైయై
	కిరన్తు- వృద్ధిపణ్ణక్కడవన.

[శ్రేయః కిరన్త్విత్యాది.] ఇతుముతల్ నాన్గు శ్లోకఙ్గళాలే శ్రీరఙ్గనాథన్ పక్కల్ ప్రావణ్యాతిశయత్తై ప్రకాశిప్పిత్తరుళుకిఱార్. విభవావతారఙ్గళై యనుభవిక్క ఇఴిన్దవివర్ అర్చావతారత్తిలే అవగాహిప్పానెన్నిన్నిల్; “మాముని వేళ్వియైక్కాత్తు అవపిరతమాట్టియ అడుతిఱలయోత్తియెమ్మరశే అరఙ్గత్తమ్మా!” ఎన్ఱుమ్, “కోవలనాయ్ వెణ్ణెయుణ్డవాయన్ ఎన్నుళ్ళమ్ కవర్న్దానై అణ్డర్ కోనణియరఙ్గనెన్నముతినై” ఎన్ఱు మరుళిచ్చెయ్తపడియే శ్రీరఙ్గనాథనాన నిలైమైయిలే విభవాపదానఙ్గళ్ తోన్ఱైకొళ్ళలామ్బడి యిరుక్కైయాలే శొల్లుకిఱార్. అర్చావతారత్తై యనుభవిక్క ఇఴియుమళవిల్ విభవాపదానఙ్గళైప్పేశియల్లతు ధరిక్కప్పోకాతు; విభవావతారత్తై యనుభవిక్క ఇఴియుమళవిల్ అర్చైయైక్కూట్టియల్లతు పేశప్పోకాతు. ఆఴ్వార్కళుమాచార్యర్కళుమ్ ఇతిలే ఏకకణ్ఠరాయిరుప్పర్కళాయ్త్తు. సున్దరబాహుస్తవ వరదరాజస్తవఙ్గళ్ అర్చావతారానుభవ ప్రధానఙ్గళాయిరుక్కచ్చెయ్తేయుమ్ ఊడే విభవాపదానానుభవమ్ అవర్జనీయమానవోపాతి విభవాపదానానుభవప్రధానమాన ఇన్దస్తవత్తిలుమ్ అర్చానుభవమ్ అవర్జ

సీయమానపడి. ఆళ్వార్కళుడైయ అనుభవప్రకారముమ్ ఇజ్జనేయా యిరుక్కుమ్పడి కాణ్గ.

“అణియార్ పొళిల్ శూళ్ అరఙ్గనకరప్పా-పరఞ్జోతీ” ఎన్నప్పట్ట పరఞ్జ్యోతిశ్శబ్దవాచ్యనాన శ్రీరఙ్గనాథనుడైయ తామరైపోన్ఱ తిరువడి కళిల్ కిరణఙ్గళానవై శ్రేయస్కరఙ్గళాకవేణుమ్. అన్ద కిరణఙ్గళ్ ఎప్ప డిప్పట్టవై యెన్నిల్; ‘తామరై మలరిల్ నిన్ఱుమ్ పెరుకుకిన్ఱ మకరన్దరస ప్రవాహమో ఇవై’ ఎన్నలామ్పడి యాయిరుక్కుమ్. చరణమెన్ఱుపే రాయ్ తామరైయేయిఱేయుళ్ళతు. తామరైయాకిల్ మకరన్దమ్ పెరుకుమే; అతువే కిరణవ్యాజత్తాలే పరవానిన్ఱతుపోలుమ్- మకరన్ద ప్రవాహమెన్ఱు నామ్ ఉత్ప్రేక్షిక్కవేణ్డియతల్ల; శ్రుతిప్రతిపాదితము మెన్నిఱార్ “శ్రుతేః” ఇత్యాదియాల్. “విష్ణోః పదే పరమే మధ్వ ఉత్సః” ఎన్ఱతిఱే శ్రుతి. [మధ్వః—మధునః; ఉత్సః—ప్రవాహః.] ‘శ్రు తేః’ ఎన్ఱతు పఞ్చమ్యన్తమ్. ‘తజ్జాః’ ఎన్ఱవిడత్తిల్, తచ్ఛబ్దమ్ చరణా రవిన్దపరమ్; పూర్వోక్తపరామర్శిత్వాత్తచ్ఛబ్దస్య.

“రసౌఘదేశ్యాః” ఎన్ఱవిడత్తు “ఈషదసమాప్తౌ కల్పబ్దేశ్యదే శీయరః” ఎన్ఱ పాణినిసూత్రమనుసన్ధేయమ్-

ఎన్నుడైయ శరణవరణత్తుక్కు విషయమాన రఙ్గరమణచరణ కిరణఙ్గళ్ అతిమానుషావతారచరిత్రస్తోత్రత్తుక్కు ఉఱుప్పాన వాక్స మృద్ధియైక్కొడుక్కవేణుమెన్ఱు ఇన్దశ్లోకత్తాల్ ప్రార్థిత్తారాయ్త్తు॥

శ్రీమత్పరాఙ్కుశమునీన్ద్రమనో నివాసాత్
తజ్జానురాగరసమజ్జనమఞ్జసాప్య।
అద్యాప్యనారత తదుత్థితరాగయోగం
శ్రీరఙ్గరాజచరణామ్బుజమున్నయామః॥ 3॥

పదవురై.

శ్రీమత్పరాఙ్కుశమునిస్తన్మనోనివాసాత్	నమ్మాళ్వారుడైయ తిరువుళ్ళత్తిల్ ఉఱైన్ధతనాలే	అద్యాపి	ఇన్నముమ్
తజ్జానురాగరసమజ్జనమ్	అత్తిరువుళ్ళత్తిలుణ్డాన అనురాగమాకిఱ తీర్థత్తిల్ తిరుమఙ్జనత్తై	అనారత తదుత్థిత రాగయోగమ్	అన్ద అనురాగరసమజ్జనత్తాలుణ్డాన రాగసమ్బన్థమ్ మాఱామలిరుక్కప్పెఱ్ఱు
అఙ్జసా	శీఘ్రమాక	శ్రీరఙ్గరాజచరణామ్బుజమ్	శ్రీరఙ్గనాథనుడైయ తిరువడిత్తామరైగళై
ఆప్య	అడైన్దు	ఉన్నయామః	శిరసాధరిక్కిఱోమ్

[శ్రీమత్పరాఙ్కుశేత్యాది.] శ్రీరఙ్గనాథనుడైయ తిరువడికళ్ స్వాభావికమాకవే శివన్దిరుక్కుమ్బడిక్కు ఒరు హేతూత్ప్రేక్షై పణ్ణుకిఱార్. "కృష్ణతృష్ణాతత్త్వమివోదితమ్" ఎన్గిఱపడియే భగవద్విషయానురాగమే ఒరువడివుకొణ్డు తెన్నలామ్బడి భగవదనురాగభూయిష్ఠరాన నమ్మాళ్వారుడైయ తిరువుళ్ళత్తిలే "తిరుక్కడిత్తానముమెన్నుడైచ్చిన్దైయుమొరుక్కడుత్తుళ్ళే యుఱైయుమ్పిరాన్" "ఒణ్శఙ్గదై వాళాళియానొరువనడియేనుళ్ళాన్" "వెళ్ళనెడియాన్ నిఱమ్కరియానుళ్పుకున్దు నిన్ఱానడియేనతుళ్ళత్తకమ్" ఇత్యాదిప్పడియే అవిచ్ఛిన్నవాసమ్ పణ్ణియరుళానిన్ఱ ఎమ్బెరుమానుడైయ తిరువడిత్తామరైకళ్ అవ్వనురాగరసమజ్జనత్తాలే రాగయోగమ్ మాఱాతిరుక్కప్పెఱ్ఱు తాకప్పేశుకిఱార్. అప్పడిప్పట్ట తిరువడికళై ముడిమేల్ పునైవోమెన్గిఱార్.

కవిసమయ సరణియిల్ అనురాగమ్ శివప్పాక వర్ణిక్కప్పడుమెన్బతు అఱియత్తక్కతు. నమ్మాళ్వారుడైయ తిరువుళ్ళమ్ భగవద్విషయానురాగపరిపూర్ణమెన్నుమిడముమ్, అవర్ తిరువుళ్ళత్తిలేయే ఎమ్బెరుమాన్ నిత్యవాసమ్ శెయ్తరుళ్కిఱానెన్నుమిడముమ్ ఇన్దశ్లోకత్తిల్ ప్రతిపన్నమామ్. ఇతిల్, ద్వితీయపాదాదియిలుళ్ళతచ్ఛబ్దమ్ ఆళ్

వార్ తిరువుళ్ళత్తైక్కాట్టిక్కుమ్. తృతీయపాదమధ్యవర్తియాన తచ్ఛబ్దమ్ అనురాగరసమజ్జనత్తైక్కాట్టిక్కుమ్.

[ఆప్య] ప్ర, అవ, సమ్ ఇత్యాద్యుపసర్గపూర్వకమాన అవ్యయమాయిరున్దాలిఱే ల్యబన్తమాకుమ్; ఇఙ్గు ఉపసర్గమొన్ఱుమిల్లామైయాలే "ఆప్త్వా" ఎన్ఱు త్వాప్రత్యయాన్తావ్యయమాకవన్ఱో ప్రయోగిక్కవేణుమెన్ఱు శిలర్ శఙ్కిక్కక్కూడుమ్; ఇవ్విడత్తిల్, ఆఙ్ ఎన్నుముపసర్గమ్ సంయుక్తమాయిరుప్పతాల్ 'ఆప్య' ఎన్నతు ఉపపన్నమేయామ్. "ముక్తిమాప్యపరమాంపదేపదే" ఎన్ఱు సున్దరబాహుస్తవత్తిలుమ్ ప్రయోగిత్తారిఱే. [అఞ్జసా] శీఘ్రమ్ ఎన్నుమర్థత్తిలుమ్ ధ్రువమ్ ఎన్నుమర్థత్తిలుమ్ ఇన్ద అవ్యయత్తుక్కు ప్రయోగముణ్డాకైయాలే ఇవ్విడత్తిల్ ధ్రువమ్ ఎన్గిఱ అర్థమ్ కొళ్వతుమ్ ఉచితమామ్. "తత్త్వే త్వద్ధాఞ్జసా ద్వయమ్" ఎన్ఱార్ అమరనుమ్. అఞ్జసా-ఉణ్మైయాక. [ఉన్నయామః] ఉన్నయనమావతు ఉయరత్తూక్కుకై; ఇఙ్గే శిరసా ధారణత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. ॥3॥

వజ్రధ్వజాఙ్కుశసుధా కలశాతపత్ర
పఙ్కేరుహాఙ్క పరికర్మపరీతమన్తః।
ఆపాదపఙ్కజ విశృంఖలదీప్రమాలైః
శ్రీరఙ్గిణశ్చరణయోర్యుగ మాశ్రయామః॥ ౪॥

పదవురై.

ఆపాదపఙ్కజ విశృంఖలదీప్రమాలైః } తిరువడిత్తామరై యళవుమ్ నిరర్గళమాకజ్వలిత్తుక్కొణ్డిరుక్కిఱ తిరువభిషేకత్తైయుడైయనాన
శ్రీరఙ్గిణః - శ్రీరఙ్గనాథనుడైయ
అన్తః- (తిరువడియిణై) ఉట్పుఱత్తిల్
వజ్రధ్వజాఙ్కుశసుధాకలశాతపత్ర } వజ్రమ్, ధ్వజమ్ మాపట్టై,అమృత

పఙ్కేరుహాఙ్కపరికర్మపరీతమ్ } కలశమ్, కుడై, తామరైప్పూ-ఇన్ద చిహ్నఙ్గళాకిఱ అలఙ్కారత్తాలే వ్యాప్తమాయిరుక్కిఱ
చరణయోఃయుగమ్ ఆశ్రయామః } తిరువడియిణైయై ఆశ్రయిక్కిఱోమ్.

[వజ్రధ్వజేత్యాది.] "ముఱ్ఱువిమ్మానివులకమ్ విరికిన్ఱ శుడర్ ముడిక్కే" ఎన్ఱు ఆళ్వారరుళిచ్చెయ్‌తపడియే-కణ్ణవిడమెఙ్గుమ్ ఒళిశెయ్‌తు విళఙ్గుమతాన తిరువభిషేకమ్ తిరువడిత్తామరైయళవుమ్‌వర ఒళిశెయ్‌తు విళఙ్గానిఱ్కు-మెన్నుమిడమ్ కైముతికన్యాయసిద్ధమిత్తే.

* కతిరాయిరమిరవి కలన్దెరిత్తాలొత్త నీణ్ముడియిన్ ప్రకాశవైభవమ్ వాచోవిషయమాకమాట్టాతే. తన్నొళియాలే తిరుమేనిముఴువతైయుమ్ ముట్టాక్కిట్టు వీఱుపెఱ్ఱు విళఙ్గానిన్ఱ తిరువభిషేకత్తైయణిన్దు తికఴుమ్ తిరువరఙ్గచ్చెల్వనారుడైయ తిరువడికళై ఆశ్రయిప్పో మెన్గిఱార్.

అత్తిరువడికళ్ పురుషోత్తమలక్షణమ్ పోలియనిఱ్కుమ్బడియై యరుళిచ్చెయ్‌కిఱార్ పూర్వార్ధత్తాలే. వజ్రాయుధాత్మకమాన చిహ్నమ్, ధ్వజరూపమాన చిహ్నమ్, అఙ్కుశరూపమాన చిహ్నమ్; అమృతకలశరూపమాన చిహ్నమ్, ఆతపత్రరూపమాన చిహ్నమ్, తామరైప్పూమయమాన చిహ్నమ్ - ఇన్నమ్ శొల్లి చ్చొల్లాత శంఖచక్రమత్స్యకల్పకాది చిహ్నఙ్గళ్ ఇవఱ్ఱాలే అలంకృతమాన అన్తః ప్రదేశత్తైయుడైయ తిరువడికళై ప్పణివో మెన్ఱారాయిఱ్ఱు. శ్రీవైకుణ్ఠస్తవత్తిలే "వజ్రాఙ్కుశధ్వజసరోరుహశంఖచక్రమత్స్యసుధాకలశకల్పక కల్పితాఙ్కమ్। త్వత్పాదపద్మయుగళమ్" ఎన్ఱతు ఇఙ్గే అనుసన్ధేయమ్.

[పరికర్మ—అలఙ్కారః.] [పరీతమ్-వ్యాప్తమ్.] [అన్తః-ఉళ్ళడియిలే.] పాదపఙ్కజే అభివ్యాప్య విశృంఖలం (నిరర్గళం) యథాతథా దీప్రః (జాజ్వల్యమానః) మౌళిః (కిరీటమ్) యస్యతస్య. ౪

శ్లో॥ శ్రీరఙ్గరాజచరణౌ ప్రణుమో యయోః ఖలు
ఏకస్త్రివిక్రమవిధౌ వసుధామశేషామ్।
వ్యాక్రంస్త సాచలకులామపి విప్రకీర్ణ
స్థూలావలగ్నసికతామివ నిర్ణతోచ్ఛ్రమ్॥ ॥౫॥

పదవురై-

యయోః - (ఎమ్బెరుమానుడైయ) ఎన్ద ఇరణ్డు తిరువడికళుక్
ఏకః - ఒరు తిరువడియానతు
త్రివిక్రమవిధౌ - మూవులకళన్దవిడత్తు
సాచలకులామపి - పర్వతసమూహఙ్గళోడుకూడియతా యిరుక్కచ్చె య్తేయుమ్
విప్రకీర్ణస్థూలావలగ్నసికతామివస్థితామ్ } శితఱిన పెరియ పరుక్కైకళ్ ఒట్టిక్కొణ్డిరుక్కప్పెఱ్ఱతుపోల్లిరున్ద
అశేషాంవసుధామ్ - సమస్త భూమణ్డలత్తైయుమ్
నిశ్శేషోచ్ఛ్రం(యథాతథా) - శిఱితు పెరితుమెన్నిఱవాశియిన్ఱిక్కే (సకలపదార్థవ్యాపియాక)
వ్యక్రంస్త- అళన్దతో,
(తౌ)- అన్ద ఒరుతిరువడియోడు కూడి ద్వంద్వమాయిరానిన్ఱ
శ్రీరఙ్గరాజచరణౌ - శ్రీరఙ్గనాథనుడైయ తిరువడికళై
ప్రణుమః - స్తోత్రమ్పణ్ణుకిఱోమ్.

[శ్రీరఙ్గరాజచరణావిత్యాది.] "ఉవన్దవుళ్ళత్తనాయులక మళన్దణ్డముఱ నివర్న్దనీళ్ ముడియన్-కడియార్ పొళిలరఙ్గత్తమ్మాన్" ఎన్ఱిఅపడియే ఉలకళన్ద అపదానత్తైయుమ్ శ్రీరఙ్గనాథనుడైయ శేయలాక అనుసన్ధిత్తు అవ్వులకళన్ద తిరువడికళై ఏత్తువో మెన్ఱిఱార్. ఇరణ్డు తిరువడికళుమ్ శేయ్త శేయలై అరుళిచ్చెయ్యాతే ఒరుతిరువడియిన్ శేయలై మాత్తిరమ్ఇఙ్గే అరుళిచ్చెయ్తతు-కణ్ణెచ్చిల్ వారామైక్కాక. "మన్దరమీతుపోకి మతినిన్ఱిఱై ఞ మలరోన్ వణఙ్గవళర్ శేర్ అన్దరమేళ్ఱినూడశెలవుయ్త్తపాదమతునమ్మైయాళుమరశే" ఎన్ఱు తిరుమఙ్గైయాళ్వార్ ఉపరితనలోకఙ్గళై యళన్ద తిరువడియొన్ఱైయేపఱ్ఱినార్; "నిలమ్తావియ సీర్ కఴలేనాడోఱుమ్ వీడిన్ఱియే తొఴుకూడుఙ్కొల్" ఎన్ఱు నమ్మాళ్వార్ అధస్తనలోకఙ్గళై యళన్ద తిరువడియొన్ఱైయే విరుమ్బినార్. ఇవర్ ఒరుతిరువడియిన్ శేయలై అనుసన్ధిత్తు ఇరణ్డుతిరువడికళైయుమ్ విరుమ్బుకిఱారెన్ఱు ఓరఙ్గైవిలే జీయర్ రసోక్తియాక అరుళిచ్చెయ్తపడి.

భూమణ్డలమ్ ముఴువత్తైయుమ్ ఒరుతిరువడి అళన్దతెన్ఱాల్, భూమియిలే పలపలపర్వతఙ్గళ్ కిడక్కుమే; అవైయుళ్ళవిడఙ్గళ్ మేడాకవుమ్ మఱ్ఱై నిలఙ్గళ్ అగాధమాకవుమ్ ఆకవిప్పడి సమరీతికమన్ఱిక్కే నితరామ్ నిమ్నోన్నతఙ్గళాన భూభాగఙ్గళై అళక్కుమిడత్తు తిరువడియానతు అఴున్దప్పడిన్ఱు అళక్కముడియాతాకైయాలే * మాముతలడిప్పోతొన్ఱు కవిఴ్త్తలర్త్తిమణ్ ముఴుతుమకప్పడుత్తానెన్నక్కూడుమోవెన్ఱు లౌకికదృష్టియాలే శఙ్కిప్పార్క్కు సమాధానమామ్పడి “సాచలకులామపి విప్రకీర్ణస్థూలావలగ్నసికతామివ” ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్కిఱార్. పర్వతసమూహఙ్గళ్ పలకిడన్దాలుమ్ అవై ఎమ్బెరుమానుడైయ తిరువడియిల్ పెరియ శిలపరుక్కైకళ్ ఒట్టికొణ్డాఱ్పోలేయిరున్దవత్తనై పోక్కి తిరువడి సమమాక నిలత్తిల్ పడియవాణ్ణాతపడి పెరుప్పెరుత్త వస్తువాకనిఱ్కవిల్లైయెన్ఱు కరుత్తు. “ శిలమ్బినిడైచ్చిఱుపరల్పోల్ పెరియమేరు తిరుక్కుళమ్బిల్ కణకణప్ప” ఎన్ఱు శ్రీవరాహావతారవిషయత్తిలే ఇప్పడి తిరుమఙ్గైయాఴ్వారరుళిచ్చెయ్తతుణ్డుకాణుమ్; ‘ఖురమధ్యగతోయస్య మేరుః కణకణాయతే.”

విప్రకీర్ణాః (విశీర్ణాః) స్థూలాః అవలగ్నాః (పాదతలే సంబద్ధాః)చ సికతాః యస్యాంసా-విప్ర+సికతా ఇతి విగ్రహః. నామెల్లామ్ ఓరోవిడఙ్గళై అళక్కుమ్బోతు అఙ్గుళ్ళ శిఱుపరల్కళుమ్ పెరుమణల్కళుమ్ అళప్పతఱ్కు ప్రతిబన్ధకమాకమాట్టాతవోపాతి కృత్స్న భూమణ్డలత్తిలుళ్ళ మణలైకళుమ్ ఎమ్బెరుమానుడైయ అళప్పుక్కు నిరోధకమాకవిల్లైయెన్ఱతాయిఱ్ఱు, * అణోరణీయానెన్నుమ్పడియిరున్దవర్ *మహతో మహీయానానవాఱే మహత్తాయిరున్ద పదార్థఙ్గళైడఙ్గ శిఱుకిప్పోనపడి.

[నిర్నతోచ్చం వ్యక్రంస్త] వసిష్ఠచణ్డాళవిభాగమఱ ఎల్లార్ తలైయిలుమ్ ఒరుఙ్గే తిరువడిసైవో యిట్టపడి శొల్లుకిఱతు.

[ప్రణుమః] ప్రపూర్వకాత్ 'ణు-స్తుతౌ' ఇతిధాతోః లడుత్తమబహువచనమ్. [వ్యక్రంస్త] విపూర్వకాత్ 'క్రము-పాదవిక్షేపే' ఇతిధాతోః లుఙ్. ॥౫॥

శ్లో॥ జ్ఞానం బలం విపులమీశనవీర్యశక్తి
తేజాంసి చ త్రియుగభూయముపాగతాని।
పూర్ణాని షట్చ పరిగృహ్య భవంశ్చతుర్ధా
భక్తం జనం త్వమనుజగ్రహిథానురాగాత్ ॥౬॥

(హే దేవ!)—ఎమ్బెరుమానే,
త్వమ్ — దేవరీర్
విపులం — అళవఱ్ఱదాన
జ్ఞానమ్ — జ్ఞానమెన్న
బలమ్ — బలమెన్న
ఈశనవీర్యశక్తి తేజాంసిచ — ఐశ్వర్యమెన్న వీర్యమెన్న శక్తియెన్న తేజస్సెన్న ఆకియఇన్ద
షట్ — ఆఱుగుణఙ్గళైయుమ్

త్రియుగభూయం ఉపాగతాని — మూవిరణ్డాయిరుక్కుమ్ తన్మై త్తన్మైయడైన్దనవాకవుమ్
పూర్ణాని చ — సమస్తఙ్గళాకవుమ్
పరిగృహ్య — పరిగ్రహిత్తరుళి
చతుర్ధా భవన్ — వాసుదేవసఙ్కర్షణప్రద్యుమ్నానిరుద్ధరూపత్తాలే చతుర్విధరాకి
భక్తం జనమ్ — భక్తజనఙ్గళై
అనురాగాత్ — అన్బుడనే
అనుజగ్రహిథ — అనుగ్రహిత్తరుళినీర్

[జ్ఞానమిత్యాది] "సంఖ్యాతుం నైవ శక్యన్తే గుణా దోషాశ్చ శార్ఙ్గిణః। ఆనన్త్యాత్ప్రథమో రాశిరభావా దేవ పశ్చిమః." ఎన్గిఱపడియే ఎమ్బెరుమాన్ అసంఖ్యేయగుణగణాకరనాయిరుక్కచ్చెయ్దేయుమ్ "తవానన్తగుణస్యాపి షడేవప్రథమే గుణాః" ఎన్గిఱపడియే ఆఱుగుణఙ్గళ్ ప్రధానతమఙ్గళాయిరుక్కుమ్; అవై ఎవై యెన్నిల్ జ్ఞానబలైశ్వర్య వీర్యశక్తితేజస్సుకళ్. పరవాసుదేవమూర్త్తి, సఙ్కర్షణమూర్త్తి, ప్రద్యుమ్నమూర్త్తి, అనిరుద్ధమూర్త్తి ఎన్ఱు చతుర్విధమాన మూర్త్తికళిల్ ప్రథమమాన వాసుదేవమూర్త్తియిల్ ఇన్ద ఆఱు

గుణఙ్గళమ్ ప్రకాశిక్కిన్ఱన. మట్ఱు సఙ్కర్షణాది మూన్ఱుమూర్త్తికళిల్ ఒవ్వొన్ఱిలుమ్ ఇరణ్డిరణ్డుగుణమ్ విళఙ్గుకిన్ఱదు [అతావతు-సఙ్కర్షణమూర్త్తియిల్ జ్ఞానముమ్ బలముమ్, ప్రద్యుమ్నమూర్త్తియిల్ ఐశ్వర్యముమ్ వీర్యముమ్, అనిరుద్ధ మూర్త్తియిల్ శక్తియుమ్ తేజస్సుమాక] ప్రకాశిక్కిన్ఱనవెన్ఱు భగవచ్ఛాస్త్రప్రతిపాదితమాన అర్థమ్ ఇన్ద శ్లోకత్తిల్ సఙ్గ్రహిక్కప్పట్టతాయిత్తు. ఇఙ్గే విరిత్తురైక్కవేణ్డుమ్ అంశఙ్గళై వరదరాజస్తవత్తిల్ "ప్రసృష్టం విజ్ఞానం బలమతులమ్" "గుణైష్షడ్భిస్త్వేతైః" ఎన్ఱ (౧౫-౧౬) శ్లోకఙ్గళిన్ వ్యాఖ్యానత్తిలే విస్తరేణ శొల్లివైత్తోమ్; అఙ్గేకణ్డుకొళ్వతు.

ఇతిల్, విపులమ్ ఎన్ఱవిశేషణమ్ గుణషట్కత్తిలుమ్ అన్వయిక్కక్కడవతు. "ఈశనవీర్యశక్తితేజాంసి" ఎన్ఱవిడత్తిల్ అన్వయిక్కుమ్బోతు "విపులాని" ఎన్ఱు వచనవ్యత్యయమాకక్కడవతు. [త్రియుగభూయమ్] త్రయాణాం యుగానాం సమాహారః త్రియుగమ్; తస్య భావః, తత్. యుగమ్ ఎన్ఱు ఇరణ్డిరణ్డాన గుణవర్గత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. అప్పడిప్పట్ట గుణవర్గమ్ మూన్ఱాకైయాలే త్రియుగమెన్ఱతు. "త్రియుగభూయముపాగతాని పరిగృహ్య" ఎన్ఱతు-మూన్ఱుమూర్త్తికళిల్ మూవిరణ్డుగుణవర్గత్తై వకుత్తుక్కొణ్డు ఎన్ఱపడి. "తతస్త్రిస్త్రేషాం త్రియుగ! యుగళైర్హి త్రిభిరభూః" ఎన్ఱత్తై చ్చొన్నపడి. "పూర్ణానిచ పరిగృహ్య" ఎన్ఱతు-"గుణైష్షడ్భిస్త్వేతైః ప్రథమతరమూర్త్తిస్తవ బభౌ" ఎన్ఱతైచ్చొన్నపడి.

[భక్తంజనం త్వమనుజగ్రహిథానురాగాత్] "షాడ్గుణ్యాద్వాసుదేవః పర ఇతి సభవాన్ ముక్తభోగ్యో బలాఢ్యాద్బోధాత్సఙ్కర్షణస్త్వం హరసి వితనుషే శాస్త్రమైశ్వర్యవీర్యాత్ । ప్రద్యుమ్నస్సర్గధర్మౌ నయసిచ భగవన్! శక్తితేజోనిరుద్ధో బిభ్రాణః పాసి తత్త్వం

గమయసిచతథా వ్యూహవ్యూహగజ్గాధిరాజ!" [శ్రీరజ్గరాజస్తవమ్-ఉత్తరశతకమ్-౩౯] ఎన్ఱు భట్టర్ శ్రీసూక్తియుమ్,-తత్త్వత్రయత్తిల్-"పరత్వత్తిల్ జ్ఞానాదికళాఱుమ్ పూర్ణమాయిరుక్కుమ్; వ్యూహత్తిల్ ఇవ్విరణ్డుగుణమ్ ప్రకటమాయిరుక్కుమ్; అతిల్ సజ్కర్షణర్ జ్ఞానబలజ్గళిరణ్డోడుమ్కూడి దేవతత్త్వత్తై అధిష్ఠిత్తు అత్తై ప్రకృతియిల్నిన్ఱుమ్ వివేకిత్తు ప్రద్యుమ్నావస్థైయైయుమ్భజిత్తు శాస్త్రప్రవర్తనత్తైయుమ్ జగత్సంహారత్తైయుమ్ పణ్ణక్కడవరాయిరుప్పర్. ప్రద్యుమ్నర్ ఐశ్వర్యవీర్యజ్గళిరణ్డోడుమ్ కూడిమనస్తత్త్వత్తై అధిష్ఠిత్తు ధర్మోపదేశత్తైయుమ్ మనుచతుష్టయమ్ తొడక్కమాన శుద్ధవర్గ సృష్టియైయుమ్పణ్ణక్కడవరాయిరుప్పర్. అనిరుద్ధర్ శక్తితేజస్సుక్కళిరణ్డోడుమ్కూడి రక్షణత్తుక్కుమ్ తత్త్వజ్ఞాన ప్రదానత్తుక్కుమ్ కాలసృష్టిక్కుమ్ మిశ్రసృష్టిక్కుమ్కడవరాయిరుప్పర్." ఎన్ఱు పిళ్ళైలోకాచార్యర్ శ్రీసూక్తియుమ్ ఇజ్గే అనుసన్ధేయజ్గళ్.

[అనుజగ్రహిథ-] అనుపూర్వకాత్ గ్రహధాతోః లిటిమధ్యమపురుషైకవచనరూపమ్. అనుగ్రహిత్తాయ్ ఎన్ఱపడి. ॥౬॥

శ్లో॥ ఏకాన్తమజ్గళగుణాస్పదమస్తహేయం
నిత్యం పదం తవ యతస్తతఏవ దేవ।
ఆమ్నాయతే తదిహ విశ్వవిరూపరూపం
తేనైవ సన్విదమశబ్దమరూపమాహుః ॥౭॥

హే దేవ	ఎమ్బెరుమానే!,	నిత్యమ్	సర్వకాలముమ్
తవ	దేవరీరుడైయ	ఏకాన్తమఙ్గళగుణ-ఆస్పదమ్	అసాధారణఙ్గళాన కల్యాణగుణఙ్గళుక్కు ఇరుప్పిడమాయుమ్
పదమ్	స్వరూపమానతు		
యతః	యాతొరు కారణత్తాలే		

అస్తహేయంచ (భవతి)	హేయగుణఙ్గళై యుడైత్తాకాత తాయుమిరుక్కిఱతో	ఆమ్నాయతే	వేదఙ్గళాలే ప్రతిపాదిక్కప్పడుకిఱతు,
తతఏవ	అన్దకారణత్తాలే	తేనైవ	అనతుపడియే
తత్	అన్దస్వరూపమానతు	ఇదమ్	ప్రకృతస్వరూపత్తై
ఇహ	ఇఙ్గే	అరూపమ్	రూపశూన్యమాకవుమ్
విశ్వవిరూపరూపమ్	సకలవిలక్షణాకారమాక	అశబ్దమ్	నామశూన్యమాకవుమ్
		ఆహుః	(వైదికర్కళ్) శొల్లుకిఱార్కళ్.

[ఏకాన్తేత్యాది] ఎమ్బెరుమానుడైయ స్వరూపత్తైప్పఱ్ఱి శ్రీ ప్పేశువారెల్లారుమ్ "అఖిలహేయప్రత్యనీక కల్యాణైకతానస్వేతరసమస్తవస్తువిలక్షణానన్తజ్ఞానానన్దైక స్వరూప" ఎన్ఱిఱే పేశువతు. బ్రహ్మసూత్రకారరుమ్ "నస్థానతోఽపి పరస్యోభయలిఙ్గం సర్వత్రహి" ఎన్ఱు ఉభయలిఙ్గాధికరణత్తిలే నిరస్తనిఖిలదోషత్వత్తైయుమ్ కల్యాణగుణాకరత్వత్తైయుమ్ ఎమ్బెరుమానుక్కు అసాధారణ లక్షణమాకచ్చొల్లివైత్తార్. ఇన్ద ఉభయలిఙ్గత్తాలే భగవత్స్వరూపమానతు స్వేతరసమస్తవస్తువిలక్షణమాయిరుక్కుమ్. ఇవ్వర్థత్తై ఇన్ద శ్లోకత్తాలే అరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

[తవ పదమ్] దేవరీరుడైయ స్వరూపమెన్ఱపడి. పద్యతే - ఉపాస్యతే, ఇతి పదమ్--స్వరూపమ్. "సమస్తహేయరహితం విష్ణ్వాఖ్యం పరమం పదమ్" ఎన్ఱు శ్రీవిష్ణుపురాణత్తిలుమ్ స్వరూపవాచకమాక పదశబ్దప్రయోగమ్పణ్ణిన్ఱు. [ఏకాన్తమఙ్గళగుణాస్పదమ్] ఏకాన్తమాకైయావతు-తనక్కే అసాధారణమాయిరుక్కై. "తదుత్కర్షవాచ్యైః పరేషాంస్తుత్యత్వాత్" ఎన్గిఱకణక్కిలే భగవద్గతఙ్గళాన గుణఙ్గళై క్కళవుకణ్డిఱే పిఱర్పక్కల్ ఆరోపిత్తు లౌకికర్ స్తుతియానిఱ్పతు. [అస్తహేయమ్] నిరస్తదోషమెన్ఱపడి. అసు-క్షేపణే, ఎన్గిఱధాతువిల్ కర్మణికృప్రత్యయాన్తమాక నిష్పన్నమాన అస్త

పదమ్ ప్రధ్వంసాభావవాచియాగ ప్రసిద్ధమాకిలుమ్ ఇజ్గే అత్యన్తాభావ పరమాకక్కడవతు. "అపహతపాప్మా" ఇత్యాదిస్థలజ్గళిలేయిజ్జనేయిఱే నిర్వహిత్తుప్పోరువతు. "నిత్యం అస్తహేయమ్" ఎన్గిఱుక్కైయాలే ఇజ్గు ప్రధ్వంసాభావమ్ పొరుళాకవుమ్ మాట్టాతు. [తతఏవ] ఇప్పడి స్వభావత్తోనిరస్తనిఖిలదోషమాయ్ అనన్తకల్యాణ గుణాకరమాయిరుక్కైయాలే. [తత్ విశ్వవిరూపరూపమామ్నాయతే] "పరాస్యశక్తిర్వివిధైవశ్రూయతే స్వాభావికీ జ్ఞానబలక్రియాచ" ఎన్గఱై ఉపజీవిత్తిఱే శ్రుతి "న తత్సమశ్చాభ్యధికశ్చ దృశ్యతే" ఎన్ఱు సకలేతర వైలక్షణ్యత్తై చ్చొల్లిఱ్ఱు. విరూపమెన్ఱతు విసజాతీయ మెన్ఱపడి.

(తేనైవ నన్విదమశబ్దమరూపమాహుః) ఎమ్బెరుమానుక్కు నామరూపజ్గళిల్లై యెన్నిల్ పలపలనామరూపజ్గళై ప్రతిపాదియానిన్ఱ శాస్త్రజ్గళ్ పొయ్యాకవేణ్డావో? ఎమ్బెరుమానైప్పఱ్ఱి వేదజ్గళుమ్ వైదికర్కళుమ్ అస్మదాదికళుమ్ వ్యవహరియానిఱ్పతుతానుమ్ అసంఘటితమాకాతోవెన్నిల్; కేణ్మిన; "అశబ్దమరూపమాహుః" ఎన్ఱు నామరూపజ్గళిన్ అత్యన్తాభావత్తైచ్చొల్లుకిఱతన్ఱు; శ్రీభాష్యత్తిల్ "వివక్షితగుణోపపత్తేశ్చ" [౧-౨-౨.] ఎన్నుమ్సూత్రభాష్యత్తిల్ "సర్వగన్ధస్సర్వరసః" ఎన్గిఱ కఠశ్రుతియైవ్యివరిక్కుమిడత్తిలే--"అశబ్దమస్పర్శమిత్యాదినా ప్రాకృతగన్ధరసాదినిషేధాత్ అప్రాకృతాః స్వాసాధారణా నిరవద్యా నిరతిశయాః కల్యాణాః స్వభోగ్యభూతాః సర్వవిధా గన్ధరసాస్తస్య సన్తీత్యర్థః" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తకణక్కిలే కర్మనిబన్ధనత్వేనప్రాకృతజ్గళాన్నత్తక్క నామరూపజ్గళిల్లైయెన్ఱతత్తైప్పోక్కి అప్రాకృతమాయ్ స్వాసాధారణమాయ్ నిరవద్యమాయుళ్ళనామరూపజ్గళై నిషేధిత్తమైయిల్లై కిడీర్. "పలపల వేయాపరణమ్ పేరుమ్పలపలవే, పలపల వేశోతివడివు" ఎన్నక్కడవతిఱే. ... ॥2॥

శ్లో॥ శబ్దాది హేయమిహ గోచర ఇన్ద్రియాణాం
తత్ప్రత్యనీకవిభవస్త్వమతీన్ద్రియోఽసి ।
తేనైవ తే న బత దర్శనమస్తికిఞ్చిత్
వాచో ధియశ్చ తత ఏవ న గోచరోఽసి॥౮॥

(హే దేవ!)	ఎమ్బెరుమానే!,	అతీన్ద్రియః అపి	ఇన్ద్రియఙ్గళుక్కు అవిషయరాయిరానిన్ఱీర్;
ఇహ	ఇఙ్గే	తేనైవ	ఆకైయాలే
హేయమ్	వెఱుక్కత్తక్క	తే	దేవరీరుక్కు
శబ్దాది	శబ్దాదివిషయమ్	కిఞ్చిత్ దర్శనం నాస్తి	ఒరుపడియాలుమ్ ద్రష్టవ్యత్వమిల్లై
ఇన్ద్రియాణాం గోచరః	శ్రోత్రాది ఇన్ద్రియఙ్గళుక్కు విషయమాకానిన్ఱతు;	తత ఏవ	అనతుపఱ్ఱియే
తత్ప్రత్యనీక విభవః త్వమ్	అతఱ్కు ఎతిర్త్తట్టానగుణసమ్పత్తైయుడైయారాన దేవరీర్	వాచః	వాక్కుక్కుమ్
		ధియశ్చ	బుద్ధిక్కుమ్
		గోచరః నాసి	ఎట్టాతవరాయిరుక్కిఱీర్.

[శబ్దాదీత్యాది.] కీఴ్ శ్లోకత్తిలర్థత్తైయే వివరిక్కిఱార్ ఇతిల్. లౌకికర్కళుడైయ చక్షురాదీన్ద్రియగ్రామఙ్గళాలే శబ్దాదివిషయఙ్గళ్ ఎఙ్గనే గ్రహిక్కప్పడుకిన్ఱనవో, అఙ్గనే భగవద్విషయమ్ గ్రహిక్కప్పడుమతన్ఱిత్తే- "నమాంసచక్షురభివీక్షతే తమ్" "నచక్షుషా పశ్యతి కశ్చనైనమ్" "నచక్షుషా గృహ్యతే నాపి వాచా" ఎన్ఱిత్తే ఓతివైత్తతు. "నిత్యమిన్ద్రియపథాతిగం మహః యోగినామపిసుదూరగం ధియః" ఎన్ఱారిత్తే ఇవర్ తాముమ్. "పొఱియుణర్వవైయిలన్" ఎన్ఱార్ ఆఴ్వారుమ్.

ఇన్ద్రియఙ్గళుక్కు విషయమాకుమ్ వస్తు ఐన్ద్రియకమెన్ఱుమ్, అవఱ్ఱుక్కు విషయమాకాత వస్తు అతీన్ద్రియమెన్ఱుమ్ శొల్లప్పడుమాకైయాలే భగవద్విషయమ్ అతీన్ద్రియమాయిత్తు. ఆకవేతాన్,

కణ్ కొణ్డుకాణవుమ్ వాయ్కొణ్డు ఇదమిత్థంత్వేన వ్యవహరిక్కవుమ్ బుద్ధియాలే విషయీకరిక్కవుమ్ అయోగ్య రాయ్ సకలేతరవిలక్షణ మాయ్ ముడిన్దతు.

ఇప్పడి బుద్ధిక్కుమ్వాక్కుక్కుమ్ ఎమ్బెరుమాన్ విషయమాకి ఱిల ఎన్నాల్, బ్రహ్మావిత్తుక్కళైన్నుమ్ బ్రహ్మవాదికళైన్నుమ్పేలమహా న్గళై చ్చొల్లియిరుప్పతు కూడాతే; అవర్కళుడైయ బుద్ధిక్కుమ్ వాక్కుక్కుమ్ ఎమ్బెరుమాన్ విషయమానానెనితేశొల్లప్పట్టుళ్ళతు; ఇతు శేరుమ్బడియెన్నెన్నిల్; మనోవాక్కుక్కళుక్కు అత్యన్తమవిష యనెన్నిల్ తుచ్ఛత్వమ్ ప్రసజ్గిక్కుమ్; ఆకైయాలే అతుపొరుళన్ను. అస్మదాదికళుడైయ అపరిశుద్ధమాన మనస్సాలుమ్ వాక్కాలుమ్గ్రహిక్కక్కూడాతవనెన్నతత్తనై. సర్వత్రప్రసిద్ధ్యధికరణ శ్రీభాష్యత్తిలే--- "మనోమయః---పరిశుద్ధేన మనసైకేన గ్రాహ్యః. వివేక విమోకాది సాధనసప్తకానుగృహీత పరమాత్మోపాసననిర్మలీకృతే నహి మనసా గృహ్యతే. అనేన హేయప్రత్యనీక కల్యాణైక తానతయా సకలేతరవిలక్షణస్వరూపత్వోచ్యతే. మలినమనోభిర్మలినానామేవగ్రాహ్యత్వాత్." ఎన్నరుళిచ్చెయ్త శ్రీసూక్తికళ్ ఇజ్గే అనుసన్ధేయమ్.

"శబ్దాది హేయఇహా" ఎన్నుమ్ పాఠముణ్డు. గోచరశబ్దో నిత్య పుల్లిజ్గః. [తత్ప్రత్యనీక విభవః] శబ్దాది విషయజ్గళ్ హేయతమజ్గళాయిరుక్కైక్కు ప్రతిభటమాక ఎమ్బెరుమాన్ * ఉయర్వఱవుయర్ నలముడైయవనాయిరుప్పనెన్నపడి. [బత!] ఇప్పడిప్పట్టవున్నై మాదృశర్కళ్ ఎజ్ఙనే సాక్షాత్కరిక్కవల్లారెన్ను వరున్దుకిఱపడి. ॥౨॥

శ్లో॥ ఏవం స్థితే త్వదుపసంశ్రయణాభ్యుపాయః
మానేన కేనచిదలప్స్యత నోపలబ్ధుమ్ ।
నోచేదమర్త్యమనుజాదిషు యోనిషు త్వం
ఇచ్ఛావిహార విధినా సమవాతరిష్యః॥౩॥

ఏవం స్థితే	దేవరీర్ ఇప్పడి అతీన్ద్రియరాయిరుక్క చ్చేయిత్తే	నో సమవాతరి ప్యశ్చేత్	తిరువవతరిత్తరుళావిడిల్
త్వమ్	దేవరీర్	త్వదుపసంశ్రయణాభ్యుపాయః	దేవరీరై ఆశ్రయిప్పతఱ్కుఉఱుప్పాన ఉపాయమ్
ఇచ్ఛావిహారవిధినా-	(కర్మనిబన్ధనమాక వన్నిక్కే) స్వచ్ఛన్దవిహారప్రయుక్తమాక	కేనచిత్ మానేన-	ఒరుప్రమాణత్తాలుమ్
అమర్త్యమనుజాదిషు యోనిషు	దేవమనుష్యాది యోనికళిల్	ఉపలబ్ధుంనాల ప్స్యత	అఱియక్కూడియామల్ పోయిరుక్కుమ్.

[ఏవమిత్యాది.] ఇని విభవావతారత్తుక్కు అడియిడుకిఱార్. దేవరీర్ సురనరతిర్యగాదియోనికళిల్ "అజాయమానో బహుధా విజాయతే" ఎన్నుమ్ "ఉయిరళిప్పాన్ఎన్నిన్ద యోనియుమాయ్ప్పిఱన్దాయ్" ఎన్నుమ్ శొల్లుకిఱపడియే తిరువవతరిత్తరుళాతే పరవ్యూహాన్తర్యామిరూపేణ నిన్ఱు ఇన్ద్రియమార్గత్తుక్కు అణిత్తాకాతే అవ్వరుకుపట్టాల్, శాస్త్రఙ్గళిలే "నిదిధ్యాసితవ్యః" ఎన్నుమ్ "అర్చయేత్" ఎన్నుమ్, "ప్రణమేత్" ఎన్నుమ్ "నిత్యం ప్రదక్షిణీకుర్యాత్" ఎన్నుమ్ విధిక్కప్పట్టుళ్ళ ఉపాసనార్చనప్రదక్షిణ నమస్కారప్రభృతికళాన వక్షిపాడుకళుక్కు విషయమిన్ఱిక్కే యొళిథియుమే. అజ్ఞనొళియామైక్కాక వాయ్త్తు తిరువవతారఙ్గళ్ శెయ్తరుళిర్ఱు ఎన్గిఱార్.

"స్వమేవ రూపం తత్తత్సజాతీయసంస్థానం స్వస్వభావమజహదేవ కుర్వన్ తేషు తేషు లోకేష్వవతీర్యావతీర్య తైస్తైరారాధిత స్తదిష్టానురూపం ధర్మార్థ కామమోక్షాఖ్యం ఫలం ప్రయచ్ఛన్ భూభారావతారణాపదేశేన అస్మదాదీనామపి సమాశ్రయణీయత్వాయ అవతీర్య ఉర్వ్యాం సకలమనుజనయన విషయతాం గతః." ఎన్నుగీతాభాష్యప్రవేశత్తిలే ఎమ్బెరుమానార్ అరుళిచ్చెయ్తతు ఇఙ్గే అనుసన్ధేయమ్. ... ... ‖౯‖

శ్లో॥ శీలః క ఏష తవహన్త దయైకసిన్ధో
క్షుద్రేపృథగ్జనపదే జగదణ్డమధ్యే ।
క్షోదీయసోపి హి జనస్య కృతే కృతీత్వం
అత్రావతీర్య నను లోచనగోచరోభూః॥౧౦॥

దయైకసిన్ధో	వారీర్ అరుట్కడలాన ఎమ్బెరుమానే!	అవతీర్య	అవతరిత్తు
కృతీ త్వమ్	కృతకృత్యరాన దేవరీర్	లోచనగోచరః	కణ్గళుక్కు విషయభూతరాక
జగదణ్డమధ్యే	ఇన్దబ్రహ్మాణ్డమధ్యత్తిల్	అభూః నను	ఆయిన్ఱీరే,
క్షుద్రే	అత్యల్పమాయుమ్	తవ	ఇప్పడి తిరువవతరిత్త దేవరీరుడైయ
పృథగ్జనపదే	ప్రాకృతజనఙ్గళుక్కు వాసస్థానమాయుము	ఏషః శీలః	ఇన్ద సౌశీల్యమ్
అత్ర	ఇవ్విడత్తిల్ [శ్శ	కః	ఎన్గోల్?
క్షోదీయసః	అతిక్షుద్రమాన	హన్త	ఆశ్చర్యమ్.
జనస్యాపి కృతే	జనఙ్గళుక్కాకవుమ్		

[శీల ఇత్యాది.] అతీన్ద్రియనాన ఎమ్బెరుమాన్ ఆసురప్రకృతికళ్లైయేవన్దు తిరువవతరిత్తానెన్నుమిడమ్ స్మృతివిషయమానవాత్తే «పిఱన్దవాఱుమ్!» ఎన్ఱు మోహిత్తు ఈడుపడుమ్పడియాయిరుక్కుమిత్తే. గుణమఱిన్దు ఉకక్కమాట్టాతే ప్రత్యుత ఎతిరమ్బుకోప్పతుమ్ శెయ్యానిన్ఱ అరక్కరశురర్ పోన్ఱ మనిశరిడైయే వన్దు పిఱన్దరుళిన ఇన్ద సౌశీల్యమిరున్దపడియెన్ !, స్వప్రయోజనమొన్ఱుమిన్ఱిక్కే * పయనన్ఱాకిలుమ్ పాఙ్గలరాకిలుమ్ శెయల్నన్ఱాక త్తిరుత్తిప్పణికొళ్వత్తైయే పేఱాకక్కొణ్డు, 'కట్కిలి' ఎన్గిఱ స్వరూపత్తైఅఴియమాఱి «సకలమనుజనయన విషయతాంగతః» ఎన్నుమ్పడియాన ఇతు ఎన్నకృపై! ఎన్న శీలమ్!! ఎన్ఱు తరైప్పడుకిఱార్.

[శీలః—మహతో మన్దైస్సహ నీరన్ధ్రేణసంశ్లేషః.] [దయైక సిన్ధో!] ఇన్ద శీలత్తుక్కు ముతలడి కృపైయాయిత్తు. [పృథగ్జనపదే]

„వివర్ణః పామరో నీచః ప్రాకృతశ్చ పృథగ్జనః” ఎన్ఱుమ్ “మూర్ఖ నీచౌపృథగ్జనౌ” ఎన్ఱుమ్ అమరకోశత్తిల్ సొన్నార్. సాధుక్కళిడత్తిల్ వేఱుపట్ట జనమెన్ఱు. మూర్ఖర్ కళుమ్ నీచర్ కళుమేయిరుక్కుమ్ ఇన్నిలత్తిల్ మలిన్దుకిడక్కిఱతు. „త్వం నీచ! శశవత్ స్మృతః” “అవజానన్తి మాం మూఢాః” ఇత్యాది. [క్షోదీయసః-అత్యన్తం క్షుద్రః - క్షోదీయాన్, తస్య.] [కృతే-తాదర్థ్య వాచియాన అవ్యయమ్.] [కృతీత్వమ్] నీ అవాప్తసమస్తకామనెన్ఱిఱే ప్రసిద్ధి పెఱ్ఱిరానిన్ఱాయ్; ఇతువరైయిల్ పెఱాతతాయ్ ఇని పెఱక్కడవతాన ఒన్ఱుమ్ ఉనక్కు ఇవ్వులకిల్ ఇల్లైకాణ్. ఆకైయాలే యతిక్కిఱ్చైదభీష్టసిద్ధిక్కాక నీ ఇన్నిలత్తిలే వన్దు తిరువవతరిక్కిఱాయెన్ఱైక్కు అవకాశమిల్లై, ఇఙ్గుళ్ళ ఎళియవర్కళై అనుగ్రహిక్కైక్కాకవేయాయిత్తు తిరువవతరిప్పతు ఎన్ఱు నిగమిత్తపడి. ——— ... ... ॥౧౦॥

శ్లో॥ యం పాతకాత్సుమహతోప్యుదధారయస్త్వం
త్వత్పాదవారిపరిపూతశిరాశ్చ యోభూత్।
తం వన్దసే కిల తతశ్చ వరం వృణీషే
క్రీడావిధిర్బత విలక్షణలక్షణస్తే॥౧౧॥

(హేదేవ!)-	ఎమ్పెరుమానే!,	తమ్	అప్పడిప్పట్టరుద్రనై
త్వమ్	దేవరీర్	వన్దసే	దేవరీర్ నమస్కరియానిన్ఱతు;
యమ్	యాతొరురుద్రనై	తతః	అవనిడత్తిల్
సుమహతోపి పాతకాత్	మికప్పెరియ పావత్తిల్ నిన్ఱుమ్	వరంచ వృణీషే	వరముమ్ వేణ్డిప్పెఱానిన్ఱతు;
ఉదధారయః	ఉద్ధరిత్తరుళినీరో	తే	దేవరీరుడైయ
యశ్చ	యాతొరురుద్రన్	క్రీడావిధిః	లీలావ్యాపారమానతు
త్వత్పాదవారి పరిపూతశిరాః అభూత్	దేవరీరుడైయ శ్రీపాదతీర్థత్తాలే పరిశుద్ధమాన శిరస్సైయుడైయనాకఆనానో,	విలక్షణలక్షణః	విచిత్ర స్వరూపమాయిరానిన్ఱతు
		బత	ఆశ్చర్యమ్.

[యంపాతకాదిత్యాది.] కీళ్ప్రస్తుతమాన సౌశీల్యమ్ అతివేలమాయ్ప్పెరుకినపడియై అనుసన్ధిత్తు "మాయనే ! ఉన్నుడైయస్వతన్త్రలీలావైఖరి ఇరున్దపడిఎన్!" ఎన్ఱుకొణ్డు తలై శీయ్క్కిఱార్. [యంత్వం సుమహతోపి పాతకాదుదధారయః] ఒరుకాలత్తిలే పరమశివన్ తన్నైప్పోలవే బ్రహ్మావుమ్ పఞ్చశిరస్కనాయిరుప్పతు పలరుమ్పార్త్తు మయఙ్గువతఱ్కు హేతువాయిరానిఱ్తైన్ఱెణ్ణి అవనుడైయ ఒరుశిరసైక్కిళ్ళియెడుత్తువిడ, అక్కపాలమ్ అప్పడియే శివనైయిల్ ఒట్టికొణ్డవాఱే 'ఇతఱ్కుఎన్ శెయ్వతు' ఎన్ఱు అవన్ కవలైప్పడ, దేవర్కళుమ్ మునివర్కళుమ్కూడి "ఇప్పావమ్తొలైయ భిక్షైయెడుక్కక్కడవై ; ఎన్ఱైక్కు క్కపాలమ్ నిఱైయుమో అన్ఱైక్కే ఇతు కైయైవిట్టు అకలుమ్" ఎన్ఱు ఉరైక్క, శివన్ పలకాలమ్ పలపలస్థలఙ్గళిలుమ్ శెన్ఱు పిచ్చైయేఱ్ఱుక్కొణ్డే వరున్దియిరున్దుమ్ అక్కపాలమ్ నిఱైన్దతాక్కియవే, పిన్బు ఒరునాళ్ శ్రీబదరికాశ్రమత్తేఱచ్చెన్ఱు శ్రీమన్నారాయణనై వణఙ్గి యాచిత్తవళవిల్ అప్పెరుమాన్ 'అక్షయమ్' ఎన్ఱు భిక్షైయిడ ఉడనే అతునిఱైన్దు కైయైవిట్టు అకన్ఱతు ఎన్ఱ ఇతిహాససమయత్తై యుత్తక్కతు.

[త్వత్పాదవారి పరిపూతశిరాశ్చ యోభూత్] మహాభారత ఉద్యోగపర్వత్తిల్ "అత్ర గఙ్గాం మహాదేవః పతన్తీం గగనాచ్చ్యుతామ్। ప్రగృహ్య ప్రదదౌ లోకే మానుషే బ్రహ్మవిత్తమః॥" ఎన్ఱు గూఢమాకచ్చొల్లప్పట్టవితు ఈశ్వరసంహితైయిలే-"ద్రవీభూత స్తదా ధర్మో హరిభక్త్యా మహామునే! గృహీత్వా ధర్మపానీయం పదంనాథస్య తుష్టయే॥ క్షాళితం పరయా భక్త్యా పాద్యార్ఘ్యాదిభిరర్చితమ్ ! తదమ్బు పరయా భక్త్యా దధార శిరసా హరః॥పావనార్థం

జటామధ్యే యోగో౽స్మీత్యవధారణాత్। వపాఽయుతాన్యథ బహూ న్న ముమోచ తథా హరః." ఎన్ఱు సువ్యక్తమాకచ్చొల్లప్పట్టతు. "కస్యపాదోదకేన స శివః స్వశిరోధృతేన."— "మఞ్జేపాకఞ్ శడైయిల్ వైత్త కఞ్జ యార్ పతత్తుసీర్."

[తం వన్దసే కిల తతశ్చ వరం వృణీషే] హరివంశత్తిల్ విష్ణుప వఞ్ త్తిల్ నూఱ్ఱుప్పతినేళామధ్యాయమ్తొడఙ్గి ఇన్దవృత్తాన్తమ్ విస్త రేణ శొల్లప్పట్టతు. ద్వారకైయిలే కణ్ణపిరాఞ్ రుక్మిణిప్పిరాట్టియుడనే పళ్ళికొణ్డరుళి వాత్తైయాడానిఱ్కైయిల్ "అనుగ్రాహ్యా యది స్యాస్మే దేవదేవ జగత్పతే। దాతుమర్హసి పుత్రం త్వం వీర్యవన్తం జనార్దన॥" ఎన్ఱు పుత్రదానమ్ తరవేణుమెన్ఱు కణ్ణనై రుక్మిణిప్రార్థి క్క, "దాతాస్మి తాదృశం పుత్రం యం త్వమిచ్ఛసి భామిని,... ఎష గచ్ఛామి పుత్రార్థం కైలాసం పర్వతోత్తమమ్। తత్రోపాస్య మహాదేవం శఙ్కరం నీలలోహితమ్। తతో లబ్ధాస్మి పుత్రం తే భవా ద్భూతహితే రతాత్" ఎన్ఱు కణ్ణపిరాఞ్ కైలాసశిఖరత్తిల్ శెన్ఱు రుద్రనైక్కుఱిత్తు తపస్సుపణ్ణి పుత్రవరమ్ పెఱ్ఱుప్పరువతాకచ్చొల్లి ప్పుఱప్పట్టెఴున్దరుళి, అఙ్గే తీవ్రమాన తపస్సు పణ్ణానిఱ్కైయిల్ పరమ శివఞ్ వన్దునిఱ్క "తతఉత్థాయ భగవాఞ్ దృష్ట్వా దేవమవస్థితమ్। వృషధ్వజం విరూపాక్షం శఙ్కరం నీలలోహితమ్॥ తత్రోహృష్టమనా విష్ణుస్తుష్టావ హరమీశ్వరమ్॥ [శ్రీభగవాఞ్] నమస్తే శితికణ్ఠాయ నీలగ్రీవాయ వేధసే।........నమస్తే వామదేవాయ మహాదేవాయ తే నమః." ఎన్నిఱపడియే శివనై వణఙ్గి వళిపట్టతాక చ్చొల్లప్పట్టుళ్ళ కథై ఇఙ్గే అనుసన్ధేయమ్.

"తతశ్చవరం వృణీషే" ఎన్ఱుమ్ "పుత్రీయయా కిలవరం వవృషే వృషాఙ్కాత్" ఎన్ఱుమ్ఇన్దస్తవత్తిల్ ఆళ్వాఞ్ అరుళిచ్చెయ్తుళ్ళ

వడి కణ్ణపిరాన్ రుద్రనై నోక్కి పుత్రవరమ్ వేణ్డినానాక హరివంశ త్తిల్ కణ్డోక్తియిల్లై. రుద్రన్ తాన్ వన్దుళమ్ "కిమిదం దేవదేవేశ చక్రపాణే జనార్దన! తపశ్చర్యా కిమర్థం తే ప్రార్థనా తవ కా విభో॥ స్వయంవిష్ణుర్భవాన్నిత్యః తప స్త్వం తపసాం హరే। పుత్రార్థం యదితే దేవ! తపశ్చర్యా జనార్దన। పుత్రో దత్తోమయా దేవ పూర్వమేవ జగత్పతే॥" ఎన్ఱు కణ్ణపిరానై నోక్కిచ్చొన్నతాక ఇవ్వళవే ఉళ్ళతు. ఆకిలుమ్, "శివనిడత్తిల్ పుత్రవరమ్ పెఱ్ఱువరుకిఱాన్" ఎన్ఱురుక్మిణిప్పిరాట్టియిడత్తిలే శొల్లిప్పు అప్పట్టతుకొణ్డుమ్ "సర్వాత్మన్ సర్వభూతేశ! త్రాహిమాం సతతం హర! "ఎన్ఱు శివనై నోక్కి సాక్షాత్తమాకచ్చొన్నతుకొణ్డుమ్ "తతశ్చ వరం వృణీష్వ" ఎన్ఱు అరుళిచ్చెయ్యలాయ్త్తు.

తనక్కు శేషభూతర్కళిలే అన్యతమనాన శివనై శేషియాక్కి నమస్కారాదికళ్ శెయ్తవితు శివనుక్కు పరత్వద్యోతకమాకవుమ్ ఎమ్బెరుమానుక్కు అవరత్వద్యోతకమాకవుమ్ ముడియుమేయెన్నిల్ ఇన్ఱు ఉమివ్విళైయాట్టుడైయానితే ఇవన్; లీలాపరనాయ్ కొణ్డు శెయ్యుమవఱ్ఱుక్కు ఓరదైవృష్టో ఎన్గిఱార్ "క్రీడావిధిర్జాతి విలక్షణలక్షణస్తే" ఎన్ఱు.

ఇన్దవృత్తాన్తత్తాల్ వస్తుగత్యా శివనుక్కు పరత్వమ్ స్థాపితమాకక్కూడియున్నిల్; ఇఙ్గుచొల్లవేణ్డుమవఱ్ఱై మేలే "జాతంకుల త్వకృతజ్ఞవిచేష్టితంతే" ఎన్గిఱ ఐమ్బత్తేళామ్ శ్లోకత్తిన్ వ్యాఖ్యానత్తిలే శొల్లక్కడవోమ్. ... ... ॥౧౧॥

శ్లో॥ క్రీడావిధేః పరికర స్తవ యా తు మాయా
సా మోహనీ న కతమస్య తు హ న్త జన్తోః।
హై మర్త్యసింహ వపుష స్తవ తేజసాంశే
శమ్భుర్భవన్ హి శరభ శ్శలభో బభూవ॥౧౨॥

(హే దేవ !)	ఎమ్బెరుమానే !
యా మాయా	యాతొరుమాయై యానతు
తవ	దేవరీరుడైయ
క్రీడావిధేః	లీలావ్యాపారత్తుక్కు
పరికరః	సామగ్రియాక ఇరుక్కుఅతో,
సా	అన్దమాయైయానతు
కతమస్య జన్తోః	ఎన్దప్రాణిక్కుత్తాన్
న మోహనీ ?	అవివేకత్తై ఉణ్డాపణ్ణాకఅతిల్లై?

శరభః భవన్ శంభుః	శరభవురుకొణ్డ శివనానవన్
మర్త్యసింహ వపుషః తవ	నరసింహవడివుకొణ్డ దేవరీరుడైయ
తేజసః అంశే	తేజస్సిన్ ఏకదేశత్తిలే
శలభః బభూవహి	విట్టిల్ పూచ్చిపోలే పట్టొళిన్దానిఱే
హి	ఆశ్చర్యమ్.

[క్రీడావిధేరిత్యాది.] పరస్మాత్పరనాన ఎమ్బెరుమాన్ సృజ్యకోటియిల్ ఒరువనాన రుద్రనై నోక్కి నమస్కారాదికళ్ శెయ్తతు లీలామాత్రమత్తనై యెన్నుమిడత్తై ఇతిహాసాన్తరత్తాలే మూతలిక్కిఱార్. ఎమ్బెరుమాన్ నరసింహరూపియాయ్ స్తమ్భత్తిలేతోన్ఱిన కాలత్తిల్ హిరణ్యనుడైయ సభైయిలే అవనుక్కు చ్చారపాక ఇరున్ద పలపల అసురర్కళై యెల్లామ్కొన్ఱు తదనన్తరమ్ హిరణ్యనై అఴిత్తపిన్బుమ్ కోపమ్తణియామల్ ఉగ్రభావమ్ మేలిట్టిరుక్క, అన్దమహాక్రోధత్తైక్కణ్డు అతనాల్ ఉలకమే అఴియుమెన్ఱుమయఙ్గి అఞ్జిన దేవర్కళ్ ఓడి శివపిరానై శరణమడైయ అవన్ అవర్కళుక్కు అభయమళిత్తు మిక్కప్పెరియతొరు శరభవడివమ్కొణ్డు ఆరవారిత్తు నరసింహత్తై ఎతిర్త్తవర, నరసింహమూర్త్తి అన్ద శివశరభత్తైయుమ్ హిరణ్యనైప్పోలవే పలవాఱు ఛిన్నభిన్నప్పడుత్తియళిత్తు,పిఱకు ప్రహ్లాదన్ పణిన్దు ప్రార్థిత్తతనాలుమ్ దేవర్కళ్ స్తుతిత్తతనాలుమ్ పిరాట్టి సమీపిత్తతనాలుమ్ శినమ్తణిన్దతెన్ఱిఱు పురాణకథైయై త్తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱి యరుళిచ్చెయ్కిఱార్. "హన్తుమభ్యాగతం రౌద్రం శరభం నరకేసరీ । నఖైర్విదారయామాస హిరణ్యకశిపుం యథా॥"—"నమోస్తు నరసిం

హాయ లక్ష్మీస్థితిజితక్రుధే। యత్రోర్ఘ్వ-ధాగ్నా పురా రౌద్రశ్శరభ శ్శలభాయితః." ఇత్యాదిపౌరాణికవచనమత్రానుసన్ధేయమ్. "శేర్ణ్కి శెరుమజ్గవేళ్ కున్ఱ అల్లల్ శరప త్తెప్పిళన్ద, శిజ్గవేళ్ కున్ఱత్తినార్" ఎన్ఱు పిళ్ళైప్పెరుమాళైయఙ్గారుమ్ ఇన్దక్కర్తైయై అనుసన్ధిత్తార్.

[యా మాయా తవ క్రీడావిధేః పరికరః, సా కతమస్యజన్తోః మోహనీ నభవతి] తవ మాయా సర్వస్యాపి జన్తోః మోహనీ భవ త్యేవ-ఇత్యుక్తంభవతి. "తుయక్కుమతియిల్ నన్ఞానత్తుళమరరై త్తుయక్కుమ్, మయక్కుడైమాయైకళ్ వానిలుమ్ పెరియనవల్లన్" ఎన్ఱితే ఎమ్బెరుమానుక్కు ప్రసిద్ధి. క్రీడాపరికరమాక త్తాన్ పడైత్త మాయైయినాలే అఱివు అళియాతార్ ఆరుమిల్లై. బ్రహ్మహత్యా శాపవిమోచనమ్ ముతలాన పల మహోపకారఙ్గళై శివన్ పెఱ్ఱి రున్దుమ్ పరమపురుషనుక్కు ప్రతిభటనాకవన్దతోన్ఱినతు భగవన్మా యాతిరోహితస్వస్వరూపనాయ్క్కొణ్డు శెయ్త శెయల్ కాణ్మిన్ ఎన్గి ఱార్. ఇల్లావిడిల్, ప్రహ్లాదనైప్పోలే వళిపట్టు వాళ్న్దుపోకలామిత్తే శివనుమ్. నరసింహప్రతాపాగ్నిస్ఫులిఙ్గత్తిలే విట్టిల్ పట్టతువట్టానెన్ను మ్బాతు ఇతుభగవన్మాయాకార్యమత్తనైయిఱే.

ఇరణ్డుతలైకళైయుమ్ శిఱకుకళైయుమ్ అతితీక్ష్ణనఖముళ్ళఎట్టు క్కాల్కళైయుమ్ మేల్నోక్కియకణ్గళైయుముడైయతోరు మృగవిశే షమ్ శరభమెనప్పడుమ్. ఇతుతన్నై పక్షియెన్బారుముణ్డు. ఇతు సిం హత్తై అనాయాసమాకక్కొల్లవల్లతెన్ఱు ప్రసిద్ధమ్. ఎమ్బెరుమాన్ వెఱుమ్సింహమన్ఱిక్కే నరసింహమానతాలుమ్, అతుతన్నిలుమ్ సా మాన్యసింహమన్ఱిక్కే. అతివృత్తామరవిక్రమప్రతాపమాన దివ్యసింహ మానతాలుమ్ ఏతత్ప్రతాపాగ్నియిలే అన్ద శరభమ్ శలభమాయి ఱ్ఱు. యుక్తమేవైతత్---రలయోరభేదాత్. ... ॥౧౨॥

శ్లో॥ యస్యాత్మతాం త్రిపురభఙ్గవిధావధాస్త్వం
త్వచ్ఛక్తితేజీతశరో విజయీచ సోభూత్ ।
దక్షక్రతౌ తు కిల తేన వినిర్జితస్త్వం
యుక్తో విధేయవిషయేషుహి కామచారః॥౧౬॥

త్రిపురభఙ్గవిధౌ	త్రిపురదహనమాకి అకార్యత్తిలే	విజయీ అభూత్	జయశాలియానాన్,
యస్య	యావనొరురుద్రనుక్కు	తేన	అప్పడిప్పట్టరుద్రనాలే
త్వమ్	దేవరీర్	త్వమ్	దేవరీర్
ఆత్మతామ్	అన్తరాత్మావాయిరుక్కైయై	దక్షక్రతౌ	దక్షయాగత్తిలే
		వినిర్జితః	వెల్లప్పట్టతు;
అధాః	ధరిత్తతో,	విధేయవిషయేషు	వశ్యవిషయఙ్గళిల్
యశ్చ	యావనొరురుద్రన్	కామచారః	మనమ్పోనపడినడన్దు కొళ్ళుకై
త్వచ్ఛక్తితేజిత శరస్సన్	దేవరీరుడైయశక్తియాలే కూర్మైపెఱ్ఱబాణత్తైయుడైయనాయ్కొణ్డు	యుక్తోహి	యుక్తమేయిఱే

[యస్యాత్మతామిత్యాది.] ఎమ్బెరుమానుడైయ పారతన్త్ర్యన్దానుమ్ స్వాతన్త్ర్యకార్యమెన్గిఱార్. "కృపైయాలేవరుమ్ పారతన్త్ర్యత్తిఱ్కాట్టిల్ స్వాతన్త్ర్యత్తాలేవరుమ్పారతన్త్ర్యమ్ప్రబలమ్" ఎన్ఱతే శ్రీవచనభూషణత్తిల్ పాశురమ్. ఆతురరాయ్ అనన్యశరణరాయ్ తన్ తిరువడికళిలేవన్దు శరణమ్పుకున్దవర్కళళవిల్ తనక్కుణ్డాన కృపైయాలే తాన్ అవర్కళిట్టవழక్కామ్బడి పరతన్త్రనాకైయుమ్, పట్టత్తుక్కురియ ఆనైయుమరశుమ్బోలే తన్ నిరఙ్కుశస్వాతన్త్ర్యత్తాలే నిర్హేతుకమాక చ్చిలర్పక్కల్ ప్రేమబన్ధమ్వైత్తు తన్నై అవర్కళిట్ట వழక్కాక్కివైక్కైయుమ్ ఇరణ్డుమీశ్వరనుక్కుళ్ళతొన్ఱు. ఇవఱ్ఱుళ్ కృపాప్రయుక్తపారతన్త్ర్యమ్ పలవిడఙ్గళిల్ కాణలామ్-

స్వాతన్త్ర్యప్రయుక్తపారతన్త్ర్యమ్ కాణలావతు క్వచిత్క్వచిత్తే యామ్. అతుతన్నై రుద్రనళవిలేకాట్టినపడియై ప్పేశుకిఱార్ ఇఙ్గు-

తారకాసురనుడైయ పుత్రర్కళాన విద్యున్మాలి, తారకాక్షన్, కమలాక్షన్ ఎన్గిఱ మూవరుమ్ ఘోరతపశ్చర్యైయాలే ప్రసాదితనాన బ్రహ్మావిన్ పక్కల్ వరమ్ పెఱ్ఱు, ఆకాశత్తిల్ పఱన్దు శెల్లుమ్ తన్మైయైయుడైయ మూన్ఱుపట్టణఙ్గళైయుడైన్దు మఱ్ఱుమ్ పల అసురర్కళోడు అన్నగరఙ్గళుడనే తామ్ నినైత్తవిడఙ్గళిల్ పఱన్దు శెన్ఱు పలవిడఙ్గళిన్మేలుమ్ ఇరున్దు అవ్వవ్విడఙ్గళై ప్పాఴాక్కి వరుకైయిల్, అన్గహింసైయై సహిక్కమాట్టాత దేవమహర్షిప్రభృతికళుడైయ ప్రార్థనైయాలే శివపిరాన్ భూమియైత్తేరాకవుమ్ చన్ద్రసూర్యర్కళై త్తేర్చ్చక్రమాకవుమ్, నాన్గు వేదఙ్గళై నాన్గుకుతిరైకళాకవుమ్, బ్రహ్మావై సారథియాకవుమ్, మహామేరువై ధనుస్సాకవుమ్, ఆదిశేషనై విల్నాణియాకవుమ్, విష్ణువై వాయువాకియశిఱకమైన్దు అగ్నియై మునైయాకవుడైయ అమ్బాకవుమ్ అమైత్తుక్కొణ్డు యుద్ధసన్నద్ధనాయ్ చ్చెన్ఱుపోర్త్తొడక్కత్తిల్ శిరిత్తు అన్దహాసత్తిల్ నిన్ఱు ముణ్డాన నెరుప్పినాల్ అవ్వసురర్కళై అన్దనగరఙ్గళుడనే ఎరిత్తిట్టానెన్గిఱకథై ఇఙ్గే అనుసన్ధేయమ్.

[త్రిపురభఙ్గవిధా త్వం యస్య (రుద్రస్య) ఆత్మతామ్ అధాః.] త్రిపురదహనమ్ పణ్ణినవన్ రుద్రనెన్ఱు సామాన్యర్ నినైయానిన్ఱాలుమ్ “విష్ణురాత్మా భగవతో భవస్యామితతేజసః । తస్మాద్ధనుర్జ్యాసంస్పర్శం స విషేహే మహేశ్వరః.” [మహాభారతే - కర్ణపర్వణి - ౨౬-33.] ఎన్ఱిత్తై అడియఴివార్ శొల్లువతు. నమ్మాఴ్వార్ “ పురమొరుమూన్ఱెరిత్తు” ఎన్ఱు త్రిపురదహనత్తై భగవత్కృత్యమాకవే అరుళిచ్చెయ్తతఱ్కు ఇతువేయిఱెకరుత్తు. ఎమ్బెరుమానుక్కు సర్వవస్తుక్కళిలుమ్ అవిశేషేణ అన్తః ప్రవేశమ్ ఇల్లైయో? “విష్ణురాత్మాభవస్య” ఎన్ఱు విశిష్యశొల్లువానేన్? ఎన్నిల్; సత్తానిర్వాహకమాయ్

సామాన్యమాన అన్తః ప్రవేశమ్ జయపరాజయఙ్గళుక్కు ప్పోతువా కైయాలే జయత్తుక్కు ఐకాన్తికమాక రుద్రన్ పక్కలిలే విశిష్యఅను ప్రవేశిత్తునిన్ఱా నెన్ఱబడు.

[యశ్చ (రుద్రః) త్వచ్ఛక్తితేజితశరస్సన్] "చిన్తయిత్వా హరిం విష్ణుమవ్యయం యజ్ఞవాహనమ్ ః శరం సంకల్పయాంచక్రే విశ్వకర్మా మహామనాః." [భార - కర్ణ - ౨౬-౩౦] ఎన్ఱుమ్, "కుఴల్నిఱవణ్ణ! నిన్ కూఱుకొణ్డ తఴల్నిఱవణ్ణన్ నణ్ణార్నకరమ్ విఴ, నని మలైశిలై వళైవు శెయ్తు అఙ్గఴల్నిఱవమ్బు తువానవనే!" [పెరియతిరుమొఴి-౬-౧-౩] ఎన్ఱుమ్శొల్లుకిఱపడియే ఎమ్బెరుమానే యిఱే అమ్బుతానాకవుమ్నిన్ఱతు!

[తేజితేతి] "తిజ - నిశానే" ఎన్ఱధాతువిల్ క్తప్రత్యయాన్తమాక నిష్పన్నమాకైయాలే 'తీక్ష్ణమాక్కప్పట్ట' ఎన్ఱుపొరుళాయ్త్తు. [విజయో అభూత్] అఙ్గువాస్తవమానవిజయమ్ ఎమ్బెరుమానుక్కే యాకిలుమ్"తిరిపురమూన్ఱెరిత్తాన్" ఎన్ఱుమ్, "పురఙ్గళ్ మూన్ఱుమోర్ మాత్తిరైప్పోతిల్ పొఙ్గెరిక్కిరైకణ్డవన్" ఎన్ఱుమ్ రుద్రనుక్కే జయ ప్రథైయుణ్డామ్పడి శెయ్తరుళిన్ఱు. [తేన.] ఇఙ్గనే దేవరీరాలే వెన్ఱి పెఱ్ఱ అన్దరుద్రనాలే. [త్వం దక్షక్రతౌ పినిర్జితః] మున్బొరు కాల్ దక్షప్రజాపతి ఒరుయజ్ఞసదస్సిలే శెల్ల, అప్పోతు అఙ్గేయిరున్ద దేవర్కళుమ్ మహర్షికళుమెల్లారుమ్ శడక్కెన ఎఴున్దుగౌరవిక్క, బ్రహ్మావుమ్,శివనుమ్ ఎఴున్దిరామల్ ఇరున్దపడియేయిరుక్క, దక్షన్ బ్రహ్మావై లోకగురుత్వప్రతిపత్తియాలే నమస్కరిత్తువిట్టు, తన్నుడైయగౌరవమ్తోన్ఱ శివన్ అభ్యుత్థానప్రణామాదికళ్ పణ్ణవిల్లైయెన్ఱు ప్రకుపితనాయ్ "ఇన్దరుద్రన్ ఎనక్కుజామాతావానపోతే ఎనక్కుశిష్యనాయ్విత్తు ఇఙ్గనే స్తబ్ధనాయ్క్కిడక్కిఱానే; ఇవనిల్ మిక్క పాతకి ఉలకిలుణ్డో? కృత్యాకృత్యవివేకశూన్యనాన ఇన్దమూర్ఖనుక్కు అ

న్యాయమాయ్ అరుమన్దపెణ్ణైక్కొడుత్తుక్కెట్టేనే” ఎన్ఱుపలపడియాక నిన్దిత్తు “అయంతు దేవయజన ఇన్ద్రోపేన్ద్రాదిభిర్భవః । సహభాగం నలభతాం దేవై ర్దేవగణాధమః.” ఎన్ఱు రుద్రనై శపిత్తువిట్టు మహా కోపత్తుడనేఎழுన్దు స్వస్థానత్తుక్కుప్పోయ్చ్చేర్న్దు, పిఱకు నెడునాళై క్కుప్పాల్ బృహస్పతిసవమెన్ఱోరు యజ్ఞమ్పణ్ణత్తొడఙ్గిన శెయ్తియై పార్వతి కేళ్విప్పట్టు ‘పితావిర్యజ్ఞవైభవత్తై నాముమ్కణ్డువరువోమ్’ ఎన్ఱుపుఱప్పడ, శివన్ పత్నియ్వైరత్తైనినైత్తు ‘అఙ్గే నీపోకలాకాతు’ ఎన్ఱు తడుత్తుమ్ కుతూహలాతిశయత్తాలే అవళ్ విరైన్దుపుఱప్పట్టు పితృ గృహత్తైఅచ్చెల్ల, అఙ్గే ఇవళైక్కణ్డు పితా స్వాగతమ్వినవుతల్ యోగ క్షేమమ్ వినవుతల్ ఒన్ఱుమ్ శెయ్యాతే విముఖనాయిరుక్కుమిరుప్పై ఎ యుమ్, రుద్రభాగమిల్లామే యాగమ్ నడైపెఱువతైయుమ్ కణ్డు పర మకుపితైయాయ్ ‘ఇన్దపాపియాన దక్షనిడత్తిల్ నిన్ఱుమున్డాన ఇన్దవెన్ శరీరమ్ ఇని ముడిన్దుపోవతేనన్ఱు’ ఎన్ఱు అఱుతియిట్టు స్వయోగబలో త్థాపితమాన అగ్నితన్నిలే శరీరత్యాగమ్పణ్ణివిడ, ఇఙ్ఙనేపార్వతి అవ మానమ్పొఱామల్ ఇఱన్దొళిన్దాళెన్ఱుణర్న్ద శివన్ అతిక్రుద్ధనాయ్దక్ష యాగత్తైప్పలపడికళాలుమ్ తకర్త్తువిడవేణుమెన్ఱు నిశ్చయిత్తు, తన్ జటైయిల్నిన్ఱుమ్ ఒరుమయిరై యెడుత్తు క్కీழ்ఎఱియ, అతిల్నిన్ఱుమ్ అతిక్రూరకాయనాన వీరభద్రన్ కిళమ్బి రుద్రనుడైయ ఆజ్ఞైయైప్పె ఱ్ఱు దక్షాధ్వరత్తిలేశెన్ఱు వాచామగోచరమాన క్షోభఙ్గళైయుణ్డు పణ్ణి, రుద్రనుమ్కూడచ్చెన్ఱు దక్షనైయుమ్ తలైయఱుత్తు స్వాహాకార ఙ్గళెల్లామ్ హాహాకారమాక్కి ‘దక్షాధ్వరధ్వంసీ’ ఎన్ఱుమ్ “తక్కన్ వేళ్వితకర్త్తతలైవన్” ఎన్ఱుమ్ పెయర్పెఱ్ఱానెన్గిఱ వరలాఱు శ్రీ భాగవతత్తిల్ చతుర్థస్కన్ధోపక్రమత్తిల్ విస్తరేణ శొల్లప్పట్టుళ్ళతు

ఇన్దవరలాఱ్ఱాల్, శివనాలే విష్ణువుక్కుప్పరాజయమ్ నేర్న్ద

తాకవిల్లై యెన్నిల్; యజ్ఞధ్వంసమ్ విళైన్దతు విష్ణుపరాజయపర్యాయమిఱే. "యజ్ఞోవైవిష్ణుః" ఎన్ఱుమ్, "యేయజన్తి పితౄన్దేవాన్ బ్రాహ్మణాన్ సహుతాశనాన్! సర్వభూతాన్తరాత్మానం విష్ణుమేవయజన్తితే." ఎన్ఱుమ్ "సర్వేయజ్ఞా స్సర్వ ఇజ్యశ్చకృష్ణః" ఎన్ఱుమ్ "వేళ్వియాయ్ తక్కిణైయాయ్ తానుమానాన్" ఎన్ఱుమ్ ఎమ్బెరుమానేయిఱే సాక్షాద్యజ్ఞమాకచ్చొల్లప్పడుకిఱాన్. "యజ్ఞ ఇజ్యో మహేజ్యశ్చ క్రతుస్సత్రంసతాంగతిః" ఎన్ఱిఱే శ్రీసహస్రనామాధ్యాయత్తిలుమ్ తిరునామమాయ్త్తు. ఆకవే, దక్షయజ్ఞధ్వంసమ్ విష్ణుపరాజయపర్యాయమాకక్కుఱైయిల్లై. ఇజ్జనే తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱియే "దక్షక్రతౌతుకిల తేనవినిర్జితస్త్వమ్" ఎన్ఱు ఇవరరుళిచ్చెయ్తతు. దక్షయాగత్తిలే శివనుడైయ దౌర్లలిత్యమ్ ఓజ్జవాణ్ణాతపడి దేవరీరుడైయ రక్షకత్వత్తైక్కాట్టి దేవరీరుడైయ సమారాధనమానఅన్ద వేళ్వియై త్తలైక్కట్టిక్కొళ్ళలామాయిరుక్క, అజ్జనే శెయ్తరుళామల్ అవన్ శెయ్త ధ్వంసఙ్గళుక్కు ఇశైన్దిరున్దతు స్వపరాజయత్తైయుమ్ తద్విజయత్తైయుమ్ విళఙ్గక్కాట్టవేణుమెన్ఱిఱే తిరువుళ్ళత్తాలేపోలుమెన్గిఱార్.

ఇజ్జనేయుమ్ ఒరుతిరువుళ్ళముణ్డాకలామోవెన్న, అర్థాన్తరన్యాసత్తాలే సమర్థిక్కిఱార్ [యుక్తోవిధేయవిషయేషుహి కామచారః] లోకత్తిలే పుత్రదారాదికళై ఒరుపోతు తలైమేలక్కొణ్డుశుమప్పతుమ్ మఱ్ఱొరుపోతు తెరువిలేతళ్ళిత్తకర్ప్పతుమ్ శెయ్యక్కాణ్గిఱోమిఱే. ఉచ్చిమేలణిన్దపోతోడు ఉతైత్తుత్తళ్ళినపోతోడు వాశియఱ శేషశేషిభావమ్వ్యవస్థితమాయిఱేయిరుప్పతు. విధేయవిషయఙ్గళిలే పరిమాఱుమ్పడి ఉచ్చావచమాయ్ నియోగపర్యనుయోగానర్హమాయిరుక్కుమాకైయాలే విధేయకోటియిలన్తర్గతనానరుద్రనళవిలే భగవాన్ పరిమాఱినపరిమాఱ్ఱమ్ 'స్వాతంత్ర్యమైశ్వరమపర్యను

యోజ్యమాహుః'' ఎన్గిఱపడిక్కు చ్చేరుమత్తనై పొక్క రుద్రపారమ్య స్థాపకమాకమాట్టాత్తై. ... ... ॥౧౭॥

శ్లో॥ ముగ్ధశ్శిశుర్వటదళే శయితోఽతితన్వా
తన్వా జగన్తి బిభృషే సవికాసమేవ।
ఐశీమిమాంతు తవశక్తిమతర్కితవ్యాం
అవ్యాజతః ప్రథయసే కిమిహావతీర్ణః॥౧౮॥

వటదళేశయితః- ఆలిలైయిల్ పళ్ళికొణ్డ		అతర్కితవ్యామ్ (అతఏవ) అచిన్తనీయమాయుమిరుక్కుఱ	
ముగ్ధః శిశుః త్వమ్- అతిబాలనాన దేవరీర్			
అతితన్వా	అతిసూక్ష్మమాన	ఇమాం శక్తిమ్	ఇన్దశక్తియై
తన్వా	తిరుమేనియాలే	ఇహ అవతీర్ణస్సన్	ఇన్దలోకత్తిల్ అవతరియానిన్ఱుకొణ్డు
జగన్తి	ఉలకఙ్గళై		
సవికాసమేవ	నిస్సంకోచమాకవే		
బిభృషే	భరిత్తరుళుకిఱతు;	అవ్యాజతః	నిర్హేతుకమాక
తవ	దేవరీరుడైయ	కిం ప్రథయసే	ఏన్ ప్రకాశిప్పిత్తరుళుకిఱతు?
ఐశీమ్ - సర్వేశ్వరత్వైకాన్తమాయుమ్			

[ముగ్ధ ఇత్యాది.] దక్షాధ్వరధ్వంసాదికళాన శిలశెయల్కళాలే రుద్రన్ పక్కల్ పారమ్యమ్కొళ్వార్ పలరుణ్డే. "అన్ఱెల్లారుమఱియారో ఎమ్బెరుమానుణ్డుమిழ్న్ద ఎచ్చిల్ తేవరల్లాతార్ తాముళరే?" ఎన్గిఱపడియే ప్రళయకాలత్తిలే అన్దరుద్రనుమకప్పడ ఎమ్బెరుమాన్ తిరువయిఱ్ఱిల్ పుకున్దు పిళైత్తకథైయై ఉణర్త్తినాల్ పేయర్కళ్ తెళివర్కళెన్ఱు తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱి అతై ప్రసఙ్గిక్కిఱార్. ఆళ్వారుమ్ తిరువాశిరియత్తిలే "ఓఓవులకినతియల్వే!" ఎన్గిఱపాశురత్తాలే దేవతాన్తరపారమ్యమ్కొళ్వారైప్పఱ్ఱి నెఞ్జుడైన్దు "నళిర్మతిచ్చడైయనుమ్" ఎన్ఱుతొడఙ్గి "ఒరుపొరుళ్ పుఱప్పాడిన్ఱి ముழువతుమకప్పడక్కరన్దు ఓరాలిలై చ్చేర్న్ద ఎమ్బెరుమామాయనైయల్లతు, ఒరుమాతెయ్వమ్ మఱ్ఱుడైయమో యామే" ఎన్ఱు వైయమేழుమ్వయిఱ్ఱిలేకొణ్డ వటదళశాయివృత్తాన్తత్తైయనుసన్ధిత్తే ఇనియరానార్.

[ముగ్ధశ్శిశుః] "పడియాతుమిల్కుழవిప్పడి" ఎన్నారితే 'ఇతు సాత్మికృకమ్ ఇతుసాత్మియాతు' ఎన్నటియాతే ఏతేనుమాకమున్బతోన్దినత్తై వాయిలేఎడుత్తిడుమ్బడియాయిற்று పరువమ్. రక్షకవస్తువినుడైయవ్యాపారమాకైయాలేఇతురక్షణమాయ్ త్తలెక్కట్టినవిత్తనై. [వటదళేశయితః] సద్యోజాతమాయ్ పాల్మాఱాతేయిరున్ద ఆలన్దళిరిలేయాయ్త్తుకణ్వళర్న్దతు. [అతితన్వాతన్వా] లోకత్తిల్ శిశుక్కళుక్కళ్ళవడివుమ్ ఇల్లైయాయ్త్తు. ఆలిలైయిల్ అడఙ్గత్తక్క శిఱియవడివమ్ పెఱ్ఱపడి. [జగన్తి బిభృషే] అప్పోతు శివనైయుమ్ తిరువయిఱ్ఱిలేకొణ్డమై తనిప్పడచ్చొల్లవేణుమో? 'నెఱ్ఱిమేల్కణ్ణానుమ్ నిఱైమొழிవాయ్నాన్ముకనుమ్..... కడలరైయన్ విழுఙ్గామల్ తాన్విழுఙ్గియుయ్యక్కొణ్డ కొற్றప్పోరాழியాన్" ఎన్ఱు విళఙ్గచ్చొన్నారుముణ్డు. "అఙ్గణ్ఞాలముణ్డపోతు వెళ్ళివెఱ్పుకణ్డత్తో" ఎన్ఱుపిళ్ళైప్పెరుమాళ్ కేట్క వాయ్మూడియోడినార్కళితే జమ్బుకేశ్వరశైవర్కళ్.

[బిభృషే] అవ్వపదానమ్ ఆళ్వానుక్కుక్కణ్ణతిరే తోన్ఱుకిన్ఱతుపోలుమ్. వర్తమానమాక నిర్దేశిక్కిఱారితే. అన్ఱిక్కే, "బభృషే" ఎన్ఱుపాఠమానాల్ భూతకాలమాక ఉఱైప్పతు. "డుభృఞ్-భరణే" ఎన్గిఱధాతువిల్ అతు లట్రూపమ్, ఇతు లిట్రూపమ్.

[సవికాసమేవ] శిఱియ తిరువయిఱ్ఱినుళ్ళే అణ్డరణ్డపకిరణ్డత్తోరుమానిలమెழுమాల్వరైముఱ్ఱుమ్ అడైత్తువైత్తాల్ నెరుక్కప్పట్టిరామే పెరియపేత్తైయిలే శిఱియకడుకై ఇట్టువైత్తాప్పోలే ఒవ్వొరుపదార్థముమ్ తనిత్తనియే ఇడమ్వలమ్కొళ్ళప్పాఙ్గాక భరిత్తపడి. [ఐశీమిత్యాది.] పరత్వైకాన్తికమాయ్, అతఏవ ఇదమిత్థమెన్ఱు నెఞ్జాల్ నినైక్కవు మొణ్ణాత ఇప్పడిప్పట్టశక్తియై దేవరీర్ ఇవ్వులకత్తిలే

మనుష్యాదిసజాతీయరాయ్క్కొణ్డవతరిత్తు నిర్హేతుకమాక ప్రకాశిప్పిత్తరుళుకిఱతుఎతుక్కాక?. యశోదా స్తనన్ధయమాక అవతరిత్తు అజ్ఞరైప్పోలేయుమ్ అశక్తరైప్పోలేయుమ్ తామ్బాలాప్పణ్డుఅఴుతు ఏఙ్గి నిఱ్పతు ఒరుపక్కత్తిలే, గోవర్ధనోద్ధరణముఖత్తాలే అచిన్త్యదివ్యాద్భుతశక్తియైక్కాట్టినిఱ్పతు మఱ్ఱొరుపక్కత్తిలే; దశరథాత్మజనాయవతరిత్తు పిరాట్టియైప్పఱికొడుత్తు కణ్డతిర్యక్కుక్కళిన్ కాలిలే విఴువతు ఒరుపక్కత్తిలే, "గచ్ఛ లోకానను త్తమాన్" ఎన్ఱు పెరియవుడైయార్కుప్పరగతియళిప్పతు మఱ్ఱొరుపక్కత్తిలే. ఇప్పడియేయిత్తే అవతారఙ్గళిల్ అశక్తియుమ్ అద్భుతశక్తియుమ్ కలన్దుకట్టియాయిరుప్పతు. ఎళిమైయైక్కాట్టువతఱ్కన్ఱే పణ్ణిన అవతారఙ్గళిల్, సర్వేశ్వరత్వసమానాధికరణఙ్గళాన శక్తివిశేషఙ్గళైయుమ్ కూడవేకాట్టియరుళ్వతు ఏతుక్కాక వెన్ఱు ప్రశ్నమ్పణ్ణినారాయ్త్తు.

[ఇహావతీర్ణః కింప్రథయసే?] వటదళశాయియాయ్క్కొణ్డు శెయ్త శెయలై "ఆత్మానం మానుషం మన్యే" "అహంవో బాన్ధవో జాతః" ఎన్ఱుమనుష్యసాజాత్యభావనైయోడేఅవతరిత్తవిడత్తిలుమ్ శెయ్యలామో? "వైయమేఴుమ్కణ్డాళ్ పిళ్ళైవాయుళ్ళే" ఎన్ఱుమ్ "వాయుళ్వైయకమ్కణ్డ మడనల్లాళ్" ఎన్ఱుమ్శొల్లుకిఱపడియే అన్దశక్తివిశేషత్తై ఇఙ్గుమ్కాట్టి "పాలకనెన్ఱు పరిపవమ్శెయ్యేల్, పణ్డొరునాళ్ ఆలినిలైవళర్న్ద శిఱుక్కనవనివన్" ఎన్ఱు అడియఱ్న్దుశొల్లుమ్పడి శెయ్తుకొణ్డతు ఎన్నోపిరానేయెన్గిఱార్.

ఈశస్య ఇయమ్- ఐశీ ఇతి తద్ధితవృత్తిః. అవ్యాజతః-ఒరువరుమ్ అపేక్షియాతిరుక్క స్వయమేవప్రథయసేఎన్ఱై. "కింప్రథయసే?" ఎన్ఱ ప్రశ్నత్తోడే తలైకట్టినవితు - ఇతఱ్కుళ్ళసమాధానత్తై వెళియిడమాట్టామే ఆఴ్వార్తిరువుళ్ళమ్ ఉడైకులైప్పడుకిఱపడియైత్తెరవిక్కుమ్. "ఆలియమ్శోతియురువై యఙ్గువైత్తిఙ్గుప్పిఱన్ద" ఎన్గిఱపడియేఅజహాత్స్వ

ఖావనాయ్ అప్రాకృతదివ్యసంస్థానత్తోడే వన్దవతరిత్తపడియాలే దివ్యశక్తివిశేషఙ్గళై నీ ఎవ్వళవుమత్తైత్తుప్పేణనినైత్తాలుమ్ అవైమత్తైక్కవాణ్ణామే వ్యక్తమాకిన్దనకాణ్ ఎన్బతాకత్తిరువుళ్ళమ్. ॥౧౪॥

శ్లో॥ బ్రహ్మేశమధ్యగణనా గణనార్కపఙ్క్తా-
ఇన్ద్రానుజత్వమదితే స్తనయత్వయోగాత్ ।
ఇక్ష్వాకువంశయదువంశజనిశ్చ హన్త!
శ్లాఘ్యాన్యమూన్యనుపమస్య పరస్యధామ్నః ॥౧౫॥

అనుపమస్య పరస్య ధామ్నః	ఒప్పిల్లాద పరఞ్జోతియాకియ ఎమ్పెరుమానుక్కు	అదితేః తనయత్వయోగాత్ ఇన్ద్రానుజత్వమ్	అదితిక్కుప్పిళ్ళైయాకప్పిఱన్దతినాలే ఉపేన్ద్రనానతుమ్
బ్రహ్మేశమధ్య గణనా	బ్రహ్మరుద్రర్కళిన్ నడువే (ఒరువనాక) ఎణ్ణప్పెఱుకైయుమ్	ఇక్ష్వాకువంశ యదువంశజనిశ్చ	ఇక్ష్వాకువంశత్తిలుమ్ యదువంశత్తిలుమ్ అవతరిత్తతుమ్
		అమూని	ఆకఇవ్వవతారఙ్గళెల్లామ్
అర్కపఙ్క్తా గణనా	ద్వాదశాదిత్యర్కళిన్ తిరళిల్ ఎణ్ణప్పెఱుకైయుమ్	శ్లాఘ్యాని హన్త	అతిశయావహఙ్గళ్ ఆశ్చర్యమ్.

[బ్రహ్మేశేత్యాది-] కీழ్ శ్లోకత్తిల్ “ఇహావతీర్ణః” ఎన్ఱవాత్తే ఎమ్పెరుమానుడైయ అవతారఙ్గళై నినైత్తరుళినార్; బ్రహ్మరుద్రర్కళినిడైయే ఒరువనాక అవతరిత్తతుమ్, ఆదిత్యర్కళినిడైయే అవతరిత్తతుమ్ ఉపేన్ద్రనాకప్పిఱన్దతుమ్ రామకృష్ణాదికళాకత్తోన్ఱియతుమ్ స్మృతివిషయమాకవే అవఱ్ఱై అనుసన్ధిత్తు “పలపిఱప్పాయొళివరుముఴునలమ్” ఎన్గిఱపడియే ఇవైయెల్లామ్ ఎమ్పెరుమానుక్కు అతిశయావహఙ్గళాయిరుక్కుమపడియై ప్పేశినియరాకిఱార్. కేవలపరత్వముమ్ కేవలసౌలభ్యముమ్ శ్లాఘ్యమాకమాట్టాతే; పరత్వేసతిసౌలభ్యమిఱే శ్లాఘ్యమావతు. అప్పడిప్పట్టసౌలభ్యమ్ పొలియుమ్పడి పరత్వత్తైమఱైత్తరుళి అవతరిత్తు ఒళిపెఱువతే! ఎన్గిఱార్.

[బ్రహ్మేశమధ్యగణనా] "బ్రహ్మా విష్ణుశ్చ రుద్రశ్చ జగతః కారణంపరమ్" ఎన్ఱుమ్, "బ్రహ్మావిష్ణుశ్చ రుద్రశ్చ త్రయమేతత్త్రయీమయమ్" ఎన్ఱుమ్ పలవిడఙ్గళిలే బ్రహ్మారుద్రయోర్మధ్యే పరిగణిక్కప్పడుకిఱదాక విష్ణురూపేణఅవతీర్ణనానపడియైచ్చొల్లుకిఱతు. "మధ్యేవిరిఞ్చగిరిశం ప్రథమావతారః" ఎన్ఱు భట్టరుమ్, "మధ్యే విరిఞ్చశివయోర్విహితావతారః" ఎన్ఱు దేశికనుమ్ అరుళిచ్చెయ్తతు ఇఙ్గేఅనుసన్ధేయమ్. "నల్లర్ నారణన్ నాన్ముకనుక్కు" ఎన్ఱు తిరుమళిశైయాళ్వారుమ్.

[అర్కపఙ్క్తౌ గణనా] భగవద్గీతైయిలే పత్తామధ్యాయత్తిలే "ఆదిత్యానామహం విష్ణుః జ్యోతిషాం రవిరంశుమాన్" ఎన్ఱతిలే; అఙ్గేశ్రీభాష్యకారర్ "ద్వాదశసంఖ్యాసంఖ్యాతానామాదిత్యానాం ద్వాదశోయ ఉత్కృష్టో విష్ణునామాదిత్యః, సోహమ్" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తభాష్యమనుసన్ధేయమ్.

[అదితేస్తనయత్వయోగాత్ ఇన్ద్రానుజత్వమ్] మహాబలియాల్ తన్ వలిమైయాలే దేవలోకత్తైయుమాక్రమిత్తు ఇన్ద్రనైత్తళ్ళి తానేదేవాధిపత్యమ్ శెలుత్తివరుకైయిల్ ఇన్ద్రమాతావాన అదితియానవళ్ తన్పుత్రన్ ఇప్పడిపరిభూతనాయ్ శోకియానిన్ఱపడియైయఱిన్దు పరితపిత్తు క్షీరవ్రతనిష్ఠైయాయ్ భగవానైధ్యానిత్తుక్కొణ్డిరుక్క, శ్రీమన్నారాయణన్ శఙ్ఖచక్రగదాపాణియాయ్ అదితియిన్ మున్నే వన్దుసేవైసాదిక్క, అవళుమ్సేవిత్తు బద్ధాఞ్జలియాయ్ స్తుతిత్తుత్తన్ మనక్కుఱైయైవిజ్ఞాపిక్క, భగవాన్ తిరువుళ్ళముకన్దు "నానునక్కుప్పిళ్ళైయాయ్ప్పిఱన్దు ఉన్పిళ్ళైయాకియఇన్ద్రనుడైయ తుయరైప్పోక్కుకిఱేన్" ఎన్ఱు శోతివాయ్తిఱన్దుఅరుళిచ్చెయ్తువిట్టు అన్తర్హితనాయ్ప్పిఱకుశిఱితుకాలమ్కళిన్దపిన్ అదితియిన్గర్భత్తిలే వామననాయ్

అవతరిత్తు ఇన్ద్రన్ తుయరైత్తీర్త్తరుళినానెన్గిఱకథై అనుసన్ధేయమ్. ఇన్దఅవతారత్తిల్, అదితి-మాతా, కశ్యపన్-పితా. ఇన్ద్రన్-తమైయన్.

[ఇక్ష్వాకువంశేత్యాది.] శ్రీరామనాయుమ్ శ్రీకృష్ణనాయుమ్ అవతరిత్తపడి. ఆకియఇవ్వవతారఙ్గళెల్లామ్ కర్మనిబన్ధనమాకవన్ఱిక్కే ఇచ్ఛాపరిగృహీతమాకైయాలే "స ఉ శ్రేయాన్భవతి జాయమానః" ఎన్గిఱపడియే పరస్మాత్పరనానఉన్నుడైయ సౌలభ్యప్రకాశనముఖేన ఉనక్కు అతిశయావహమత్తనై పోక్కి సంసారికళుడైయ జనికళ్ పోలే ఇళుక్కల్ల ఎన్గారాయ్త్తు. ... ... ॥౧౫॥

శ్లో॥ త్వన్నిమితా జఠరగాచ తవ త్రిలోకీ
కిం భిక్షణాదియమృతే భవతో దురాపా।
మధ్యే కదాతు నవిచక్రమిషే జగచ్చేత్
త్వద్విక్రమైః కథమివ శ్రుతిరఞ్చితా స్యాత్ ॥౧౬॥

(హే దేవ!)	ఎమ్బెరుమానే!	దురాపా కిమ్?	దుర్లభమో? (అల్ల)
త్వన్నిమితా	దేవరీరాలే సృష్టిక్కప్పట్టతుమ్	మధ్యే కదాతు	ఇడైయిలొరు కాలత్తిలే
తవ జఠరగాచ	(ఒరు కాల్) దేవరీరుడైయ తిరువయిఱ్ఱిలే కిడన్దురన్దై పెఱ్ఱతుమాన	జగత్	ఇన్దలోకత్తై
		న విచక్రమిషే చేత్	(భిక్షావ్యాజత్తాలే) అళన్దరుళావిడిల్
ఇయం త్రిలోకీ	ఇన్దమూవులకుమ్	శ్రుతిః	వేదమానతు
భిక్షణాదృతే	(మహాబలిపక్కల్) యాచిప్పతు తవిర మఱ్ఱువుపాయత్తాలే	త్వద్విక్రమైః	దేవరీరుడైయవిక్రమఙ్గళాలే
భవతః	దేవరీరుక్కు	కథం అఞ్చితా స్యాత్	పూజితమాక ఎప్పడి యాకుమ్?

[త్వన్నిమితేత్యాది.] ఇతిలే త్రివిక్రమావతారసౌలభ్యత్తై అనుసన్ధిత్తు ఇనియరాకిఱార్. ఆళ్వారైప్పోలే ఎమ్బెరుమానై మడిపిడిత్తు క్కేళ్వి కేట్కిఱార్. ఆళ్వార్ కేట్టతుఎన్నెన్నిల్ ;— పెరియతిరు

వన్దాతియిలే "శీరాల్పిఱన్దు శిఱప్పాల్ వళరాతు, పేర్ వామనాకా క్కాల్ పేరోళా—మార్ పార, ప్పూల్ కనీయుణ్ణుమిళన్దపూమి నీరే ఱ్పరితే, శోల్లునీ యామఱియచ్చ్యాచ్చేఴన్దు." ఎన్ఱు - సర్వజ్ఞాఢనక్కు వశ్యమావ భూమియై ఒరు పైయల్ పక్కల్ భిక్షువాయ్చ్చెన్ఱు యాచిత్తుప్పెఱవేణ్డియ కారణమ్ ఎన్గోల్ పిరానే? ఎన్ఱు కేట్టారితే. అప్పడియేఇవరుమ్ పూర్వార్ధత్తాలే కేళ్వికేట్టు ఉత్తరార్ధత్తాలే స్వయమేవ సమాహితరాకిఱార్. ఆకైయాలే ఇతిల్ పూర్వార్ధమ్ పెరియ తిరువన్దాతిప్పాశురత్తిన్ ప్రతిచ్ఛన్దమాకవే అమైన్దతు. అన్దప్పాశురత్తైయే సున్దరబాహుస్తవత్తిల్ "క్షితిరియం జనిసంప్ర్యాతిపాలనైః నిగిరణోద్గిరణోద్ధరక్షైరపి! వనగిరీశ! తవైవ సతీకథంవరద! వామన! భిక్షణమర్హతి" ఎన్ఱ పూర్ణశ్లోకత్తాలే అనుభాషిత్తరుళినార్.

చతుర్ముఖముఖేనసృష్టిత్తుమ్ స్వేనరూపేణ రక్షిత్తుమ్పోరుకిఱ ప్రకారఙ్గళాలే ఉనక్కేస్వామ్యాన ఇన్దత్త్రైలోక్యత్తై ఒరు పైయల్ తన్నతాక అభిమానిత్తిరున్దానాకిల్ అవనై నేర్ కొడు నేరే దణ్డిత్తువాఙ్గలామాయిరుక్క అతుశెయ్యాతే యాచకనాయ్చ్చెన్ఱు పల్పన్నిరణ్డుమ్కాట్టి ఇరన్దుతానో పెఱవేణుమ్; పెఱుతఱ్కు వేఱు ఉపాయమఱ్ఱిన్ఱో?

పలవుపాయఙ్గళిరున్దిరుక్కచ్చెయ్తేయుమ్ మావడివేణ్డిమావులకళన్దతు ఒక్కుమెన్గిఱార్ ఉత్తరార్ధత్తాలే;—ఉపయోగమఱ్ఱ పలవిషయఙ్గళైయుమ్ పరక్కప్పేశి ఎచ్చిల్ వాయామొళిన్ద వేదమానతు "ఇదంవిష్ణుర్విచక్రమే త్రేధానిదధే పదమ్" "త్రీణిపదా విచక్రమే విష్ణుర్గోపా అదాభ్యః" "విచక్రమాణస్త్రేధోరుగాయః" ఇత్యాదికళాలే త్వదీయవిక్రమఙ్గళైప్పేశి పవిత్రమావతఱ్కాకవాయ్త్తుమావడియళన్దుమావులకు పెఱ్ఱతు ఎన్గిఱార్. ఇఙ్గనే శెయ్యాతొళియిల్ వేదమ్ అపూతమాయేకిడక్కుమెన్నై.

"త్వన్నిర్మితాజఠరగా చ"—"ఉలకుతన్నై నీపడైత్తి ఉళ్ళొడుక్కివైత్తి" ఎన్ఱశన్నై. [భిక్షణాద్భృతే] "అన్యారాదితరత్తె....." ఇత్యాదిసూత్రత్తాలేషఞ్ఛమిరా. "భవతాదురాపా" ఎన్ఱపాఠముమ్ పొరున్దుమ్. 'కదాతు' ఎన్ఱతు కదాచిత్ ఎన్ఱపడి. 'తథాతు' ఎన్ఱుమ్ పాఠమామ్. "శ్రుతిరఙ్కితాస్యాత్" ఎన్ఱు అడైయవళైన్దాన్ పాఠమ్. అంకితా - చిహ్నితా. ... ... ॥౧౬॥

శ్లో॥ పృచ్ఛామి కించన యదాకిల రాఘవత్వే
మాయామృగస్య వశగో మనుజత్వమాహాత్మ్యాత్ ।
సీతావియోగవివశో నచ తద్గతిజ్ఞః
ప్రాదాస్తదా పరగతింహి కథం ఖగాయ॥౧౭॥

(హేదేవ!)	ఎమ్బెరుమానే!,	సీతావియోగవివశః	పిరాట్టియైప్పిరిన్దు వరున్దినీరో,
కించన పృచ్ఛామి-	(దేవరీరై) ఒన్ఱుకేట్కిఱేన్;	తద్గతిజ్ఞశ్చ న (అభూః)	అవళ్ పోనపోక్కై యుమ్ అఱియాతవరాయిరున్దీరో,
రాఘవత్వే	శ్రీరామనాకత్తిరువవతరిత్తకాలత్తిల్	తదా	అప్పడిప్పట్టసమయత్తిలే
యదా	యాతొరుసమయత్తిల్	ఖగాయ	జటాయువుక్కు
మనుజత్వమాహాత్మ్యాత్	"ఆత్మానంమానుషంమన్యే" ఎన్ఱు మనుష్యత్వప్రయుక్తమోహత్తాలే	పరగతిమ్	పరమపదప్రాప్తియై
మాయామృగస్యవశగః	మారీచనాకిఅమాయామానుక్కుపరవశరాకి	కథం ప్రాదాః	ఎప్పడిపణ్ణిత్తన్దీర్?.

[పృచ్ఛామీత్యాది.] ఇతుముతల్ ముప్పత్తమూన్ఱామ్ శ్లోకమళవుమ్ రామావతారవృత్తాన్తఙ్గళిలే అవగాహిత్తుచ్చెల్లుకిఱార్. మధ్యే "ఏతత్కథంకథయ యన్మథితస్త్వయాసౌ" ఎన్గిఱ [౨౬] శ్లోకమొన్ఱు ప్రాసంగికమ్.

మాయమార్గాషిన్నే శెన్రు మైథిలియైప్పిరిను. అవళ్ పోనవళ్రి తెరి యాతే 'మన్దై యే! నికణ్డా యో?మర మే నీకణ్డా యో? మడు వే.నీకణ్డా యో ఎన్రుకణ్డ చేతనాచేతనజ్గళిళ్ కాలి లేవిద్రున్దతు వణ్డుకిడప్పతు ఒరుపక్క త్తిలే; పెరియవుడైయార్ నోక్కి "గచ్ఛలోకానను త్తమాన్" ఎన్రుపరగతిక్క విడ్డైకొడుప్పతు ఒరుపక్క త్తిలే, ఇవై యిరణ్డుమ్ తన్ని లే శేరుమ్బడి ఎజ్ఞనే? యెన్రు విచికిత్సితరాయ్ అవణ్దనై "యేకేట్టఱివో" మెన్రు కేట్టుత్తీరుకిఱార్. దృష్ట త్తిలే ఒరు త్తిపోనవళ్రియఱియాతవన్ అదృష్ట త్తిలే ఒరువనుక్కు వళ్రికాట్టముఱ్పట్టతు ఎన్నవిళ త్తిర మెన్గిఱార్. సీతావియోగ త్తిలే పరితపి త్తతెల్లామ్ "ఆత్మానం మానుషంమన్యేరామం దశరథాత్మజమ్" ఎన్ద మనుష్యభావనై యాలేయాకిల్ అన్దభావనై ఊడురువచ్చెల్లవేణ్డావో పెరియవుడైయార్ తిఱ త్తిలే వన్దవాఱే మనిచ్చు త్తవిర్న్దు పరత్వమ్కుడిపుకున్దు "మయా త్వంసమనుజ్ఞాతో గచ్ఛలోకానను త్తమాన్" ఎన్న వేణుమో? ఇవై శేరుమ్బడిఎజ్ఞనే?

ఇవ్వాఖ్ వానుడైయ తిరుప్పేరనారాన నడువిల్ తిరువీధిప్పిళ్ళై భట్టర్, నమ్బిళ్ళైయిన్ జ్ఞానభక్తివిరక్తికళైయుమ్ శిష్యసమ్పత్సమృద్ధియైయుమ్ కణ్డుసహిక్కమాట్టామల్ కడికడియెన్రిరుప్పర్. అవర్ ఒరునాళ్ రాజస్థాన త్తిఱ్కెళున్దరుళానిఱ్క, వళ్రియిలే పిన్బళకెయ పెరుమాళ్ జీయరైక్కణ్డు 'జీయా! నామ్ రాజగోష్ఠిక్కుప్పోకిఱోమ్, కూడవారుమ్' ఎన్దశైక్క, ఇవరుమ్ 'నమ్ పరమాచార్యవంశ్యరన్రో' ఎన్రు భట్టరుడనే రాజస్థాన త్తేఱఎళున్దరుళ, రాజావుమ్ భట్టరైయెతిర్ కొణ్డు బహుమానిత్తు ఆసన త్తిలే ఎళున్దరుళువిత్తు సేవిత్తుక్కొణ్డుపెరియగోష్ఠియాయిరున్దు, తాన్ బహుశ్రుతనాకైయాలుమ్ వ్యుత్పన్ననాకైయాలుమ్ భట్టరుడైయ వైదుష్యశోధనార్థమాక "భట్టరే! 'ఆత్మానం మానుషంమన్యే రామం దశరథాత్మజమ్' ఎన్రు పరత్వమ్తోన్రామల్

వర్త్తిక్క ఆ పెరుమాళ్ జటాయువైక్కుఱిత్తు ‘గచ్ఛలోకాననుత్తమాన్’ ఎన్ఱు మోక్షమ్ కొడుత్తపడి ఎజ్ఙనే” ఎన్ఱు కేట్క, భట్టరుమ్ అతఱ్కు ఉత్తరమరుళిచ్చెయ్యచ్చిఱిదు శిన్దిక్క వేణ్డియిరుక్క, అవ్వళవిలే రాజావుక్కు వేఱే పరాక్కాక, భట్టరుమ్ జీయరైప్పార్త్తు ‘జీయా! ఇవ్విడత్తై నమ్బిళ్ళై ఎప్పడినిర్వహిప్పర్?’ ఎన్న, “సత్యేనలోకాన్ జయతి” ఎన్ఱశ్లోకమ్ కొణ్డు నిర్వహిత్తరుళ్వర్ ఎన్ఱు జీయర్ శొల్ల, భట్టరుమ్ అత్తై త్తిరువుళ్ళత్తిలే యోజిత్తు ‘ఒక్కుమ్’ ఎన్ఱు ఎఴున్దరుళియిరుక్క., రాజావుమ్ అభిముఖనాక త్తిరుమ్బి ‘భట్టరే! నామ్ కేట్టతఱ్కు ఉత్తరముణ్డో?’ ఎన్న, భట్టరుమ్ “సత్యేనలోకాన్ జయతి దీనాన్ దానేన రాఘవః గురూన్ శుశ్రూషయా వీరో ధనుషా యుధి శాత్రవాన్” ఎన్ఱ అశ్శ్లోకత్తై ఉపన్యసిత్తుప్పోరున్దవిడ, రాజా పరమసన్తుష్టనాయ్ ‘ఇతువే పొరుత్తమ్, ఇతువే పొరుత్తమ్, ఇతువే పొరుత్తమ్’ ఎన్ఱు పలకాల్ కొణ్డాడి అనర్ఘ వస్త్రభూషణఙ్గళైయుమ్ ధనఙ్గళైయుమ్ సమర్పిత్తు సత్కరిత్తనుప్ప, భట్టరుమ్ అప్పోతే నమ్బిళ్ళైపక్కల్ అసూయైయొఴిన్దు ‘ఇత్తనైయుమ్ అవరుడైయ దివ్యసూక్తియిలే పతినాయిరమ్ కోడియిలే ఒన్ఱుక్కుప్పోరా పరిశు’ ఎన్ఱు వాయ్ వెరువిక్కొణ్డు అవరై యెల్లామ్ నమ్బిళ్ళై తిరువడిగళిలే కొణ్డు సమర్పిత్తు తదేకప్రవణరాయ్ వాఴ్న్దుపోనార్ ఎన్ఱ వృత్తాన్తమ్ ఇఙ్గే అనుసన్ధేయమ్.

“పరగతిం హి కథం జటాయోః” ఎన్బతు శిలర్ పాఠమ్.॥౧౭॥

శ్లో॥ అక్షుణ్ణయోగపథమగ్ర్యహాతం జటాయుం
తిర్యఞ్చమేవ బత! మోక్షపథే నియోక్తుమ్।
శక్నోషి వేత్సి చ యదా స తదా కథం త్వాం
దేవీమవాప్తుమనలం వ్యథితో విచిన్వన్॥౧౮॥

(హే దేవ !)	ఎమ్బెరుమానే,
త్వమ్	దేవరీర్,
అక్షుణ్ణయోగపథమ్ -	యోగమార్గ త్తై అభ్యసియాతవరుమ్
అగ్ర్యహతమ్	బ్రాహ్మణజాతీయనాన రావణనాలే కొలై యుణ్డవరుమ్
తిర్యఞ్చమ్	తిర్యగ్యోనియిలేపి అన్దవరుమాన
జటాయుమేవ	జటాయువైయుమ్ కూడ
మోక్షపథే	మోక్షమార్గత్తు క్కుప్పోవుమ్బడి

నియోక్తుమ్	అనుమతిపణ్ణ
యదా	ఎప్పోతు
వేత్సి	అఱివీర్రో
శక్నోషిచ	శక్తరాకవుమానీరో
తదా	అప్పోతు
సః త్వమ్	అప్పడిప్పట్ట దేవరీర్
దేవీం విచిన్వన్	పిరాట్టియైత్తేడిక్కొణ్డు
అవాప్తుమ్	పెఱుతఱ్కు
అనలమ్	అసమర్థరాయ్
వ్యథితః కథమభూః-	వరున్దినీరే, అతు ఎఙ్గనే?

[అక్షుణ్ణేత్యాది.] కీழ్శ్లోకత్తిలర్థత్తైయే ముఖభేదేన అనుసన్ధిక్కిఱారితిల్. పిరాట్టియైప్పిరిన్దు వరున్దిన నీ పెరియవుడైయార్క్కు ఎఙ్ఙనే పరగతియళిక్కవల్లైయానాయ్? ఎన్ఱు కేట్టార్ కీழే; అనధికారియాన ఒరుతిర్యక్కుక్కు పరగతియళిక్క వల్లమై పెఱ్ఱనీ పిరాట్టియిన్ గతియైయఱియప్పెఱాతే కాడుమోడుమ్ తిరిన్దలైన్దు వరున్దినపడియెన్నే ఎన్ఱు కేట్కిఱారితిల్. ప్రశ్నప్రకారభేద మొழియ అర్థత్తిల్ వాశియిల్లైయాయిరుక్క ఐకార్థ్యేన ఇరణ్డుశ్లోకమరుళిచ్చెయ్తతు అనావశ్యకమిఱేయెన్నవేణ్డా; పెరియవుడైయార్క్కు ప్పరగతియళిత్త పెరుమైయిలేయీడుపట్టుప్పేశుకైయిలే నోక్కాయిరుక్కుమ్ కీழ్శ్లోకమ్; పిరాట్టియైప్పిరిన్దువరున్దిన ఎళిమైయిలేయీడుపట్టుప్పేశుకైయిలే నోక్కాయిరుక్కుమ్ ఇన్దశ్లోకమ్. ఆకైయాలే ప్రమేయభేదముణ్డెన్ఱుకొళ్క.

పెరియవుడైయార్ మోక్షప్రాప్తిక్కు అనర్హర్ ఎన్నుమిడత్తై మూన్ఱువిశేషణఙ్గళాలేమూతలిక్కిఱార్. [అక్షుణ్ణయోగపథమ్] "నోత్ఱ నోన్పిలేన్" "ఇడకిలేన్ ఓన్ఱట్టకిల్లేన్" ఇత్యాది. అక్షుణ్ణః - అనభ్యస్తః. సాధనానుష్ఠానమొన్ఱుమ్ శెయ్యాతవరెన్ఱ తాయ్త్తు. [తిర్య

ఇృమ్] సాధనానుష్ఠానత్తుక్కు ఉరియ జన్మత్తిలుమ్ పిఱన్దిలర్ ఎన్రై. [అగ్ర్యహాతమ్] అవ్వళవేయో సాధనసామగ్రి ఇల్లైయాకిలుమ్ ప్రతిబన్ధకాభావమావతు ఇరుక్కలామే, అతువుమిల్లై. «అగ్నిహోత్రాశ్చ వేదాశ్చ రాక్షసానాంగృహేగృహే” ఎన్నుమ్పడిక్కీడాక బ్రహ్మవంశ్యనాన రావణనాలేకొల్లైయుణ్డారాకైయాలే $«నాగ్ర్యహాతస్య లోకోస్తి” ఎన్ఱశాస్త్రప్పడి పరగతిప్రతిబన్ధకమాన అగ్ర్యహాతత్వముమ్ ఉణ్డాయ్త్తిఱే. అగ్రేభవః---అగ్ర్యః, బ్రాహ్మణఇత్యర్థః. బ్రహ్మపుత్రరాన పులస్త్యరుడైయ వంశత్తిల్ పిఱన్దవనిఱే రావణన్.

ఇప్పడిప్పట్ట జటాయువైయుమ్కూడ స్వతంత్రశక్తివిశేషత్తాలే మోక్షమ్పుకుమాఱు నియమిక్కవల్ల దేవరీర్ పిరాట్టియైప్పెఱమాట్టాతే తేడిత్తిళర్న్దతువెన్గొల్ ఎన్ఱారాయిఱ్ఱు. «దేవీమవాప్తుమనలః” ఎన్ఱపాఠమ్ అబద్ధమ్; అనలమ్ ఎన్నతేసమఞ్జసమ్-అవ్యయమిఱే. «కర్తుంత్యక్తుమపిప్రపత్తుమనలం సీదామి” ఎన్ఱార్ భట్టరుమ్. నఅలమ్-అనలమ్, అసమర్థ ఇత్యర్థః. ... ... ॥௧௮॥

శ్లో॥ సాలాన్ హి సప్త సగిరీన్ సరసాతలాన్ యాన్
ఏకేషుమన్దజవతో నిరపత్రయస్త్వమ్ ।
తేష్వేకవివ్యథనఖిన్నకపిప్రణున్నం
శాఖామృగం మృగయసేస్మ కథం సహాయమ్ ॥௧௯॥

(హేదేవ!)	ఎమ్బెరుమానే,	సరసాతలాన్	పాతాళఙ్గళోడుకూడినవైయాకవుమ్
యాన్ సప్త సాలాన్ సగిరీన్	యావైశిల సప్తసాలవృక్షఙ్గళై కులపర్వతఙ్గళోడు కూడినవైయాకవుమ్	ఏకేషుమన్దజవతః	ఒరుబాణత్తిన్ స్వల్పవేగత్తినాలే
		త్వం నిరపత్రయః	దేవరీర్ భేదిత్తరుళి నీర్

$ «యశ్చ హన్తి ద్విజన్మానం యశ్చ విప్రేణ హన్యతే । తావుభావధమౌ జ్ఞేయౌ పరలోకపరాఙ్ముఖౌ॥” ఎన్గిఱ శ్లోకముమ్ శిలర్ శొల్లువర్కళ్. ఆకరమ్ తెరియాతు.

తేషు	అన్దసాలవృక్షఙ్గళిల్	శాఖామృగమ్	సుగ్రీవనై
ఏకవివ్యథనఖిన్న కపిప్రణున్నమ్	ఒరువృక్షత్తై శేది	సహాయమ్	తుణైయాగ
	ప్పతిలుమ్వరున్దియొ		
	త్రన్దవాలియాలుమ్	కథం మృగయసేస్మ-ఎఙ్గనేతేడిన్ఱు.	
	తురత్తియడిక్కప్పట్ట		

[సాలానిత్యాది-] కీళ్ప్రస్తుతమాన అశక్తిభావనైయైయే ప్రకారాన్తరేణ అనుభవిక్కిఱార్. పిరాట్టియైక్కొణ్డ రావణనై సంహరిక్కవేణ్డి దుర్బలనాన సుగ్రీవనై సహాయభూతనాకక్కొణ్డతు ఎన్నో ఎన్గిఱార్. వలిమైయిల్ ఏఱక్కుఱైయ సమానస్కన్ధనాయిరుప్ప వనైయన్ఱో తుణైక్కొళ్ళవడుప్పతు. రావణనై వాలిలేకట్టిక్కొణ్డుతిరిన్ద ఎళివరవుపడుత్తిన వాలియైత్తుణైకొణ్డాలుమ్ కొళ్ళలామ్; అన్దవాలియై క్కణ్డవాతే ఆళియైక్కణ్డ అశ్వమ్పోలుమ్ అరియైక్కణ్డనరిపోలుమ్ ఉళైన్దోడినవనాయుమ్ వాలియిఱ్కైయాలేపలనాళ్ తకర్ప్పుణ్డవనాయు మిరుక్కుమ్ సుగ్రీవనైయన్ఱో తుణైకొణ్డతు.

ఇన్దసుగ్రీవనై నెరుక్కిన వాలియావతు దేవరీరుక్కుసమాన స్కన్ధనో? అతువుమిల్లై. "బిభేదచ పునస్సాలాన్ సప్తైకేన మహేషు ణా। గిరిం రసాతలంచైవ" ఎన్గిఱపడియే ఒరుబాణత్తైప్రయోగిత్తు సప్తసాలవృక్షఙ్గళైయుమ్ సప్తకులపర్వతఙ్గళైయుమ్ సప్తపాతాళఙ్గ ళైయుమ్ అనాయాసమాక ఒరుఙ్గేభేదిత్తవర్ దేవరీర్; అన్దవాలియో వెన్నిల్, అన్దసప్తసాలఙ్గళిల్ ఒన్ఱైభేదిప్పతఱ్కు పెరుమ్పాడుపట్టవన్; ఆకైయాలే రావణభఞ్జచతురనాన వాలియే దేవరీరుక్కు అత్యన్తమ్ విషమస్కన్ధనెన్ఱతాకానిఱ్కు అవనిలుమ్శాలత్తణ్ణియనాన సుగ్రీవన్ దేవరీరుక్కు ఒరుపడియాలుమ్ సమానస్కన్ధనాకమాట్టాతేయిరుక్క చ్చెయ్తేయుమ్ అరియపెరియకారియత్తిఱ్కు అవనై మహానివ్వాహక నాకక్కొణ్డు అన్దఎలియెళ్ళుమ్పనైత్తుణైతేడిప్పెఱ్ఱతే! ఇతువెన్నశమత్తు! ఎన్ఱు ఏశుకిఱాప్పోలుమ్.

ఎమ్బెరుమాన్ ఇతరనిరపేక్షశూరనాకైయాలే అవన్ స్వకార్యసాధనార్థమాక ఆరైయుమ్ తుణైకొళ్ళవేణ్డియప్రసక్తియిల్లై. అప్పడియిరున్దాలన్ఱో ఎవన్ బలవానెన్ఱు విమర్శిత్తు పరిక్షవేణ్డుమ్; సుగ్రీవనై పఱ్ఱతు సాహాయ్యత్తుక్కాకవల్లవిత్తే; శరణాగతరక్షణత్తైవ్రతమాకక్కొణ్డ పెరుమాళుక్కు కోళ్ విழுక్కాట్టాలే అవనై స్వీకరిక్క నేర్న్దవత్తనైయేయిత్తేయుళ్ళతు. ఇన్నముమ్, వాలి మున్నమే రావణనుడన్ అగ్నిసాక్షికమాక స్నేహమ్పణ్ణిక్కొణ్డానాతలాల్ అవనైత్తాన్ ఉదవికొణ్డాల్ రావణాదిదుష్టనిగ్రహత్తుక్కు ఉపయోగమిల్లామైయాల్ రామన్ సుగ్రీవనై మిత్రనాకక్కొణ్డు అవనుడైయప్రార్థనైయిన్పడి వాలియైవధమ్ శెయ్తాన్. తత్త్వమ్ ఇతు వాయిరుక్కచ్చెయ్తేయుమ్ "ఉన్ శత్రువై నాన్ కొన్ఱువిడుకిఱేన్, ఎన్ శత్రువై నీకొన్ఱువిడుఎన్ఱు రామసుగ్రీవర్కళ్ పరస్పరమ్ శూళత్తుక్కొణ్డు సఖ్యమ్పణ్ణిక్కొణ్డార్కళ్" ఎన్ఱు సామాన్యర్ నినైక్కుమ్బడియాక ఇతిహాసత్తిల్ వచనవ్యక్తికళ్ ఇరుక్కైయాలే అతుతన్నైయే పారమార్థికమాక ప్రతిపత్తిపణ్ణియిరుప్పారుడైయ అభిసన్ధియాలే ఇన్దశ్లోకమ్ అవతరిత్తతాకక్కొళ్ళక్కడవతు

వాలియైక్కొల్లుమ్బడియాన ఆఱ్ఱల్ పెరుమాళుక్కు ఉణ్డో ఇల్లైయో ఎన్ఱు సందేహిత్తసుగ్రీవన్ స్వప్రత్యయార్థమాక ఓరమ్బాలే సప్తసాలఙ్గళై త్తుళైపడుత్తవేణుమెన్ఱువేణ్డినానేయొழియ, పర్వతఙ్గళైయుమ్ పాతాళఙ్గళైయుమ్కూడ త్తుళైపడుత్తవేణుమెన్ఱు వేణ్డవిల్లై; ఆయినుమ్ రామబాణమానతు నిస్సమాభ్యధికశక్తివిశేషత్తాలే ఏழెన్ఱు పేర్ పెఱ్ఱ మఱ్ఱుమ్ శిల కులాచలాదికళైయుమ్ తుళైపడుత్తిమీణ్డపడియాలే "సగిరీన్ సరసాతలాన్" ఎన్ఱార్. "యేన సప్త మహాసాలా గిరిర్భూమిశ్చ దారితా। బాణేనైకేన కాకుత్స్థ స్థాతా తే కో రణాగ్రతః." ఎన్ఱానిత్తే సుగ్రీవన్.

సప్తసాలఙ్గళైక్కుత్తుప్రయోగిత్తబాణమ్ అవ్వళవోడునిల్లాతే ప్రసప్తసంఖ్యైయిలేయుళ్ళ వేఱువస్తుక్కళిలుమ్ పాయ్న్దపడియైప్పార్త్తు ఏళాకనిఱ్కుమ్ తిరళిలే ఇన్దబాణత్తుక్కు క్కుఱైవుతల్ ఉణ్డాయిఱ్ఱుప్పోలుమ్ఎన్నైణ్ణి సప్తసాగరఙ్గళుమ్ సప్తర్షికళుమ్ సూర్యనుడైయ సప్తాశ్వఙ్గళుమ్ ముతలానవైయెల్లామ్ నమక్కుమ్వల్లడివన్దతెన్ఱు అఞ్జి నడుఙ్గినతాకక్కూఱ్వర్ కూఱినతు ఇఙ్గేస్మరిక్కత్తకుమ్. “ఏళువేలైయుములకమేలుయర్న్దనవేళుమ్, ఏళుకున్ఱము మిరుడికళేళువరుమ్పురవి, యేళుమఙ్గైయరెళువరుమ్ నడుఙ్గినవెన్బ,ఏళుపెఱ్ఱతో ఇక్కణైక్కిలక్కమెన్నైణ్ణి” ఎన్ఱార్ మరామరప్పడలత్తిల్. (౧౩౯)

[నిరపత్రయః.] ‘నిష్పత్రయతి’ఎన్ఱ సుబ్ధాతువాయ్ అతిలేలఙ్మధ్యమైకవచనరూపమాయిరుక్కిఱతు. “ఇమేచ విప్రలాస్సాలాస్సప్తశాఖావలమ్బినః! యత్రైకంఘటతేవాలీ నిష్పత్రయితుమోజసా.”ఎన్ఱ శ్రీరామాయణశ్లోకత్తిల్ఉళ్ళ నిష్పత్రయితుమ్ఎన్గిఱప్రయోగత్తై అనుభాషిత్తపడి. నిర్గతంపత్రంయస్మాత్సః-నిష్పత్రః;నిష్పత్రంకరోతి నిష్పత్రయతి. “సపత్రనిష్పత్రాద్యతివ్యథనే” ఎన్ఱపాణినిసూత్రముణ్డు. సపుఙ్ఖస్య శరస్య అపరపార్శ్వేన నిర్గమనమ్ నిష్పత్రీకరణమ్ ఎన్ఱు వైయాకరణర్ వివరిప్పర్గళ్. పత్రీఎన్ఱు బాణత్తుక్కుప్పేరాగైయాలే ఇఙ్గే పత్రశబ్దమ్ బాణత్తిన్ ఇఱగైచ్చొల్లుకిఱదు. లక్షణయా బాణవాచకమెన్నారుముణ్డు. బాణమ్ ఉళ్ళేనుళైన్దువెళిప్పుఱప్పడుదల్ నిష్పత్రీకరణమెన్నలామ్. ... ... ॥౧౯॥

శ్లో॥ దాసస్సఖా సమభవత్తవ యః కపీన్ద్రః
తద్విద్విషం కపిమమర్ష వశాజ్జిఘాంసుః ।
త్వత్స్నేహవిక్లబధియం తమిమం కపీన్ద్రం
విస్రమ్భయన్ సపది సాలగిరీనవిధ్యః॥౨౦॥

(హే దేవ!)	ఎమ్పెరుమానే
యః కపీన్ద్రః	యాతొరుసుగ్రీవన్
తవ	దేవరీరుక్కు
దాసః సఖా చ సమభవత్	అడియనాగవుమ్ అన్బనాగవుమ్ ఆనానో
తద్విద్విషం కపిమ్	అవనుక్కు విరోధియాన వాలియై
త్వమ్	దేవరీర్
అమర్షవశాత్	కోపవశత్తాలే
జిఘాంసుః	కొల్లవిరుమ్బినవరాయ్
త్వత్సహవిక్లబధియం తమిమం కపీన్ద్రం	దేవర్ పక్కల్ ప్రేమత్తాలే కలఙ్గినబుద్ధియై యుడైయనాన అన్ద సుగ్రీవనై
విస్రమ్భయన్ సన్	విశ్వసిప్పియానిన్ఱుకొణ్డు
సపది	అప్పోతే
సాలగిరీన్	మరామరఙ్గళైయుమ్ కులపర్వతఙ్గళైయుమ్
అవిధ్యః	(దేవరీర్) ఎయ్తరుళినీర్.

[దాసస్సఖేత్యాది.] పెరుమాళుక్కు ఒరుపడియాలుమ్ సమానస్కన్దనాకమాట్టాత వాలియిన్ కైయిలే పలకాల్ తకర్ప్పుణ్డసుగ్రీవనాలే పెరుమాళుక్కు ఒరుప్రయోజనముమిల్లైయాయిరుక్క అవనై సహాయమాకక్కొణ్డతు వ్యర్థమ్; అతుక్కుమేలే అవనుక్కు విశ్వాసత్తైప్పిఱప్పిక్కవేణుమెన్ఱు ఇచ్ఛైయుణ్డానతుమ్ అనావశ్యకమ్; తదర్థమాన సప్తసాలభఞ్జనమ్ సుతరామనావశ్యకమ్; తన్నళవిల్ అపరాధలేశముమ్ శెయ్తతిల్లాతవనాయుమ్ స్వాభీష్టసిద్ధిక్కుత్తుణైయాకవల్ల మిడుక్కైయుడైయనాయుమిరున్ద వాలియైక్కొన్ఱదు అతితరామయుక్తమ్ ఎన్ఱు వక్కైకళుమ్ వాక్కైత్తెళివిక్కిఱాఱతిల్.

"సుహృదం సర్వభూతానామ్" ఎన్ఱు ఎమ్పెరుమానుక్కు నేరే ఆకాదారారుమిల్లై; "ద్విషదన్నం నభోక్తవ్యం ద్విషన్తం నైవ భోజయేత్! పాణ్డవాన్ ద్విషసే రాజన్ మమ ప్రాణాహి పాణ్డవాః." ఎన్ఱ న్యాయత్తాలే ఆశ్రితవిరోధికళే ఎమ్పెరుమానుక్కు విరోధికళావర్; "యదపరాధసహస్రమజస్రజంత్వయి శరణ్య! హిరణ్యఉపావహత్! వరద తేన చిరంత్వమవిక్రియో వికృతిమర్భకనిర్భజనాదగాః." ఎన్ఱుపడియే తన్నళవిలెవ్వళవు తీఙ్గు శెయ్తాలుమ్ పొఱుక్కుమవర్; ఆశ్రితవిషయత్తిలే

తీమ్పు శెయ్‌వార్రై ఒరుక్షణముమ్‌సహియాతే అప్పోతే నిరసిక్క ఒరు ప్పడువర్; సుగ్రీవర్ రామసన్నిధియిలే పుకున్దు "సోహం త్రస్తోవనే భీతోరసాన్యుద్రాభ్రాన్తచేతనః । వాలినా నికృతో భ్రాత్రా కృతవైరశ్చ రాఘవ॥ వాలినోమే మహాభాగ! భయార్తస్యాభయం కురు। కర్తు మర్హసి కాకుత్స్థ! భయంమే నభవేద్యథా" ఎన్ఱు అభయమ్‌వేణ్డి నవళవిలే "వాలినం తం వధిష్యామి తవ భార్యాపహారిణమ్" ఎన్ఱుపెరు మాళ్ అభయప్రదానమ్‌పణ్ణినారాకచ్చొల్లప్పట్టతు. దాసనాయుమ్ సఖావాయుమ్ అమైన్ద సుగ్రీవనుక్కు ఇష్టమ్‌శెయ్య వేణ్డియకడమై పెరు మాళుక్కు అవర్జనీయమాయిర్న్దాకైయాలే సుగ్రీవవిరోధియెన్నుమాకారత్తాలేవాలిపక్కల్ విరోధమ్వహిత్తపెరుమాళ్ అవనైక్కొల్ల ప్పుకున్దతు యుక్తమేయామ్. నమ్‌కార్యమ్‌శెయ్‌తు తలైక్కట్టవల్ల శక్తిరామనుక్కు ఉణ్డో ఇల్లైయో ఎన్ఱు విహ్వాలనానసుగ్రీవనై త్తేత్ఱి నాలన్ఱి అవర్ వాలియోడే పోర్ పురియప్పోకమాట్టానాకైయాలుమ్, పోకావిడిల్ వాలియైక్కొల్లవల్లయిల్లామైయాలుమ్, కొల్లావిడిల్ తామ్ పణ్ణిన అభయప్రదానమ్ వితథమామాకైయాలుమ్ సుగ్రీవనై విస్ర బ్ధనాక్క వేణ్డియతు ఆవశ్యకమాక, సాలభఞ్జనమ్ ప్రాప్తమాయిర్న్ది త్తనై---ఎన్ఱు ఇన్దశ్లోకత్తాలరుళిచ్చెయ్‌దారాయ్‌త్తు.

హన్తుమిచ్ఛోః---జిఘాంసోః. "విస్రంభయన్" ఎన్ఱదు-విస్రంభయితుమ్‌ఎన్ఱ తాత్పర్యత్తిలేయామ్. అవధ్యైః ఎన్ఱపాఠమ్ అశుద్ధమ్.

శ్లో॥ యద్వా మృగం మృగయువన్మృగయాపథేన
ఛన్నో జఘన్థ నతు శత్రువదాభిముఖ్యాత్ ।
తద్వ్యక్తమేవ తవరాఘవవంశజస్య
తిర్యక్షు నైవహి విపక్షతయోపచారః॥ ౨౧॥

మృగం మృగయువత్	కాట్టుమృగత్తై వేడన్ ఎయ్దు కొల్లుమాపోలే
మృగయాపథేన	(దేవరీరుమ్ వాలియై) వేట్టైయాడుమ్ విళక్కాట్టిలే
ఛన్నః జఘన్థ	మఱైన్దిరున్దు కొన్ఱీర్;
శత్రువత్ అభిముఖ్యాత్తు నజఘన్థ	శత్రువోడే యుద్ధమ్ శెయ్యుమ్ కణక్కిలే నేర్ నిన్ఱు కొన్ఱీరిల్లై:
ఇతి యద్వా	ఎన్బతు యాతొన్ఱుణ్డో
తత్	అతువానతు
రాఘవవంశజస్య తవ	ఇక్ష్వాకు వంశ్యరాన దేవరీరుక్కు
యుక్తమేవ	తకున్దదేయామ్; (ఏనెన్నాల్)
తిర్యక్షు	తిర్యక్కుగ్గళుక్కుళ్ళిడత్తిల్
విపక్షతయా ఉపచారోపి నహి యుక్తః	ఔపచారికశత్రుత్వప్రతిపత్తియుమ్ తకాదిఱే.

[యద్వామృగమిత్యాది.] శరణాగతనాన సుగ్రీవనుక్కాక వాలివధమ్ ప్రాప్తమాయిన్ ఱెన్ఱు కొణ్డాలుమ్ నేర్ కొడు నేరే నిన్ఱు వాలియైక్కొల్వతు తవిర్న్దు మఱైన్దుకొణ్డు బాణప్రయోగమ్ పణ్ణి వధమ్ శెయ్దదు అయుక్తమన్ఱో? వేట్టైక్కారన్ మృగజ్గళై మఱైన్దు నిన్ఱు అడిక్కుమాపోలే అడిత్తుప్పాకట్టదు యుక్తమాకుమో? శత్రువెన్ఱు బుద్ధిపణ్ణి శెయ్ద వధమాగిల్ ఉరువైక్కాట్టి ఎదిరే నిన్ఱు యుద్ధమ్ శెయ్వదన్ఱో ప్రాప్తమ్? శ్రీరామన్ పరమధార్మికనాయిరున్దు వైత్తు ఇజ్ఞనే అధర్మ వధమ్ శెయ్దదు అనుచితమన్ఱో ఎన్ఱు పలర్ పేశువదుణ్డిఱే; "నిరవధిగుణ గ్రామే రామే నిరాగసి వాగసిస్ఫురణముషితాలోకా లోకా వదన్తి వదన్తికే। వరతనుహతిం వాలిద్రోహం మనాగపసర్పణమ్" ఎన్ఱు సంకల్పసూర్యోదయత్తిలే దేశికనుమ్ అరుళిచ్చెయ్దారే. వాలియై వధమ్ పణ్ణినదే అయుక్తమ్. అదుతన్నిలుమ్ మఱైన్దునిన్ఱుకొన్ఱదు సుతరామయుక్తమ్ ఎన్ఱు పఴిప్పార్ పలరుణ్డే. అదిల్ ముదల్ పఴిప్పుక్కు పరిహారమరుళిచ్చెయ్దార్ కీఴే. ఇరణ్డామ్ పఴిప్పుక్కు ఇదిల్ పరిహారమరుళిచ్చెయ్కిఱార్. పూర్వార్ధత్తాలే పామరర్ శొల్లుమ్ దూషణత్తై అనువదిత్తు ఉత్తరార్ధత్తాలే సమాధానమ్ పణ్ణుకిఱార్.

మృగయుః మృగం యథా ఛన్నోహన్తి, తథాత్వం వాలినం ఛన్నో జఘన్థ; శత్రువత్ అభిముఖీభూయ నజఘన్థ-ఇతియత్, తద్యుక్తమేవ-ఎన్గిఱార్. యుక్తమానపడి ఎజ్ఙనేయెన్నిల్, [రాఘవవంశజస్య తవ తిర్యక్షు విపక్షతయాఉపచారోపి నయుక్తోహి] "వివాదశ్చవివాహశ్చ సమయోరేవ శోభతే" ఎన్ఱిఱేయుళ్ళదు. పెరుమాళ్ తామ్ ఇక్ష్వాకువంశ్యరాయిరున్దువైత్తు, తిర్యగ్యోనియిలేపిఱన్దు సర్వధావిసదృశనాన ఒరుకురఙ్గై ప్రతిపక్షియాకక్కొణ్డు ఎదిరేనిన్ఱు పోరుదాకిన్ఱాల్ ఇదు అవరుడైయ కులత్తుక్కే ఇழுక్కామే. వాలియై శత్రువాకప్రతిపత్తిపణ్ణుకైక్కు ఈషత్తుమ్ తరమ్పోరామైయాలే రాజాక్కళ్ కాడియమృగఙ్గళైప్పదుఙ్గినిన్ఱు కొల్లుకిఱవేట్టైముఱైమైయాల్ కొన్ఱదువే యుక్తతరమ్ ఎన్ఱారాయ్త్తు.

ఇదు చాటూక్తియాక అరుళిచ్చెయ్ద సమాధానమెన్ఱు శిలర్ నినైత్తాలుమ్ పరమార్థభూతసమాధానఙ్గళిల్ ఇదువుమ్ ఒన్ఱేయెన్ఱు పెరియోర్ పణిప్పర్.

అత్రేదమవధేయమ్.

రావణవధత్తుక్కు సహాయమ్ తేడుకిఱపెరుమాళ్, అన్దరావణనై అనాయాసేన జయిక్కవల్ల వాలియైక్కొణ్ణువిట్టు పరమభీరువాన సుగ్రీవనై సహాయమ్కొణ్డాతు ఎన్న బుద్ధిశాలిత్తనమ్? ఎన్ఱు ఏశుమవర్కళుక్కుచ్చొల్లుకిఱోమ్:—వాలియానవన్ మున్నమే రావణనోడు అగ్నిసాక్షికమాక స్నేహమ్కొణ్డిరున్దపడియాల్ అవనైత్తామ్ తుణైకొణ్డాల్ రావణాదిదుష్టనిగహమ్పణ్ణవళియిల్లామల్పోమాకైయాల్ పెరుమాళ్ సుగ్రీవనైక్కైక్కొణ్డు వాలియై వదైత్తార్. వాలియై సహాయమాకక్కొళ్ళ సౌకర్యమిల్లైయాకిలుమ్ అవనై వీణాక వధమ్ శెయ్యావులావదు ఇరుక్కలామేయెన్నిల్; కేణ్మిన్;—ఇని శెయ్యవేణ్డియ రావణవధమాకియ దేవకార్యత్తుక్కు ఇన్దవాలివధమ్ అఙ్గమెన్ఱు నినైక్కత్త

క్కుదు. ఏనెన్నిల్;—అద్రాణపరాధియాయిరున్దాలుమ్ శరణాగత నాయ్విట్టాల్ అవనై రక్షిప్పదాకఱ శిఱన్దధర్మత్తై మేఱ్కొణ్డు నడప్ప వశాన పెరుమాళ్ ఇన్దధర్మత్తుక్కు ప్రతిభటనాయిరున్దవాలియైక్కొల్ల ప్రాప్తమాయిఱ్ఱు. ప్రమాదాత్ అపరాధియానసుగ్రీవన్ శరణమడైన్దపిన్బుమ్ క్షమియాతే అవనై ప్పలవకై కళిలుమ్ కొల్లప్పార్త్తవనితే వాలి- ఆకైయాలే వాలిపక్కల్ ఇదు పెరుత్తదోషమ్.

పరదారపరిగ్రహాముమ్, భ్రాతృవిరోధచిన్తైయుమ్, దుర్బలనాయ్ముదుగుకాట్టిఓడుకిఱవనై తురత్తిత్తురత్తిక్కొల్లత్తొడఙ్గువదుమ్ముదలియ దుశ్చరితఙ్గళ్ వాలియిడత్తిలే ఇరున్దపడియాల్, ఏకదారవ్రతరాయుమ్ భ్రాతాక్కళై ప్రాణనిర్విశేషమాకమదిప్పవరాయుమ్ దుర్బలనానశత్రువై ప్పార్త్తు "ఇన్ఱుపోయ్ నాళైవా" ఎన్ఱు అనుప్పుకిఱ కొల్లివిడుత్తరుళుమ్మహావీరరాయుముళ్ళ పెరుమాళ్ అవనై అఴిత్తదు అత్యుచితమేయిఱే-

ఎదిరేవన్దనిల్లాదే మఱైన్దిరున్దు అడిత్తదుమ్ యుక్తమ్. మున్దుఱమున్నమ్ శరణమడైన్ద సుగ్రీవనుక్కు అభయమళిత్తు వాలియైక్కొల్వదాక వాగ్దానమ్ శెయ్దువిట్ట పెరుమాళ్, పిఱకు వాలి యెదిరిల్ నిన్ఱు యుద్ధమ్ శెయ్దాల్ పెరుమాళుడైయ తిఱలైక్కణ్డు అఞ్జి,వాలియుమ్ తన్నై శరణమ్పుకున్దానాకిల్ తఞ్జమడైన్దవనై వధైక్కక్కూడామైయాలే అవనైక్కొల్లామల్విడుమళవిల్ మున్నే సుగ్రీవనుక్కు అళిత్త వాగ్దానమ్ తవఱిప్పోయ్విడుమే యెన్ఱిఱ నోక్కమ్ముఖ్యకారణమ్. తవిరవుమ్, ఎదిర్న్దవర్కళుడైయబలత్తిల్ పాదిభాగమ్ తన్నిడమ్వన్దుశేరుమ్బడి వాలి శివనిడత్తిల్ పెఱ్ఱిరుక్కుమ్ వరమ్ పఴుదుపడామలిరుక్కుమ్బడిమఱైన్దునిన్ఱు అమ్బువిట్టారెన్బతుమ్ ఒన్ఱు. అవరవర్కళ్ దేవతాన్తరఙ్గళిడత్తిల్ పెఱ్ఱ వరఙ్గళ్ పఴుదుపడాదపడియన్ఱో ఎమ్బెరుమాన్ కార్యమ్ శెయ్వదు,—ఇఙ్గనేపల కారణఙ్గళుణ్డు. నాత్ర విస్తరః.

"యద్వై మృగం మృగయువత్" ఎన్నుమ్ పాఠమామ్. జఘన్థ-'హన హింసాగత్యోః' ఎన్ఱ ధాతువిల్ లిణ్మధ్యమరూపమ్. ఆభిముఖ్యాత్-అభిముఖో భూత్వా ఇతి భావః. [విపక్షతయోపచారః]విపక్షః-శత్రుః. శత్రుత్వేన ఉపచారో నయుక్తః ఎన్ఱదు ఔపచారికశత్రుత్వభావనాపి నయుక్తా ఎన్ఱపడి. శక్యార్థత్యాగేన అన్యార్థపరత్వకల్పనముపచారః ఎన్బర్ శాస్త్రజ్ఞర్; అవ్వర్థమే ఇఙ్గేకొళ్ళలామ్. వాలియై శత్రుపదశక్యతావచ్ఛేదకాశ్రయభూతనాగక్కొళ్ళత్తాన్ ప్రాప్తియిల్లైయే, లాక్షణికశత్రుత్వాశ్రయనాకవావదు కొళ్ళలామోవెన్న అప్పడియుమ్ కొళ్ళప్పోకాదు ఎన్ఱపడి. సర్వాత్మనాపి ఎదిరిడత్తక్కవనల్లనెన్ఱై.

శ్లో॥ మానుష్యకం చరితమాచరితుం ప్రవృత్తో
దేవాతిగం చరితమఙ్గ! కిమఙ్గ్యకార్షీః।
యత్సాగరే బత బబన్ధిథ నాథ సేతుం
శైలైః ప్లవంగమ సమింగిత సంప్రణున్నైః ॥౨౩॥

అంగ!	వారాయ్పిరానే!,	నాథ!	స్వామిన్!,
మానుష్యకం చరితమ్	మనుష్యత్వైకాంతమాన కార్యత్తై	ప్లవంగమసమింగితసంప్రణున్నైః	వానరవీరర్ కళాల్ కొణ్డువన్దు ఎఱియప్పట్ట
ఆచరితుమ్	శెయ్వదఱ్కు		
ప్రవృత్తః (త్వమ్)	ప్రవర్త్తవనాన నీ	శైలైః	కున్ఱుకళాలే
దేవాతిగం చరితమ్	దేవర్గళుక్కుమ్ నిల మాట్టాద కార్యత్తై	సాగరే	సముద్రత్తిలే
కిం అంగ్యకార్షీః	ఏన్ ఏన్ఱుకొణ్డాయ్? (అప్పడిశెయ్దకార్యమేదెన్నిల్)	సేతుం బబన్ధిథ	అణైకట్టినాయ్
		ఇతి యత్	ఎన్బదుయాదొన్ఱుణ్డు
		(తదేవ)	అదుతాన్.
		బత!	ఆశ్చర్యమ్.

[మానుష్యకమిత్యాది.] సేతుబన్ధనమాకిఱ అతిమానుషకృత్యత్తై అనుసన్ధిక్కిఱార్ ఇదిల్.

[మానుష్యకం చరితమాచరితుం ప్రవృత్తః త్వమ్] "ఆత్మానం మానుషంమన్యే రామం దశరథాత్మజమ్" ఎన్ఱు తామేశొల్లిక్కొ-

ణ్డపడియే మనుష్యత్వైకాన్తికమాన కృత్యత్తైయే శెయ్వదాగప్పోకున్ద దేవరీర్ దేవర్కళుక్కుమ్ నెఞ్జాల్ నినైక్కవు మొణ్ణాద కార్యత్తైచ్చెయ్య ఒరుప్పట్టదు ఎన్నో?. అఙ్ఞనే శెయ్దదుపదెన్న, అరుళిచ్చెయ్కిఱార్ [యత్సాగరేశత్యాది-] “కురక్కినత్తాలే కుఱై కడల్తన్నై, నెరుక్కి అణైకట్టి” ఎన్గిఱపడియే తణ్ణీరై క్కాణ ఇఱాయ్త్తు కిళైకళిలే తత్తిత్తావిత్తిరిన్దు శాఖామృగమెన్ఱు పేర్ పెఱ్ఱ ముక్కుడక్కుఱ కుర ఙ్గుకళై వైత్తుక్కొణ్డు అవై పురట్టిక్కొణర్న్దు ఎఱిన్ద మలైగళైక్కొణ్డు సముద్రత్తన్నిలే సేతుబన్ధమ్పణ్ణిఱ్ఱే! ఇదు మనుష్యత్వైకాన్తమానచరితమో? దేవర్గళుక్కుమ్ నిలమల్లవిఱే ఇక్కార్యమ్; ఇదు సంఘటితమానపడి ఎన్నోవెన్గిఱార్.

పెరుమాళ్, ముదలిలే మానుష్యకత్తుక్కుత్తక్కపడి వినయత్తాలే కార్యమ్సాధిక్కప్పార్త్తు సముద్రరాజనై నోక్కి శరణాగతిపణ్ణిన విడత్తిల్ అవన్ ఇవరుడైయ పరత్వసమానాధికరణసౌలభ్యత్తైక్కాణిశియాదే కేవలసౌలభ్యత్తైయేపార్త్తు కుఱైచ్చరక్కాగ నినైత్తు “పరన్దిట్టునిన్ఱ పడుకడల్, తన్నై ఇరన్దిట్టకై!మేల్ ఎఱిత్తిరై మోద” ఎన్గిఱపడియే తిరస్కారమ్తోఱ్ఱ ఇరున్దపడియాలే పెరుమాళ్ తిరువుళ్ళమ్శీఱి ‘ఎల్లారుమ్ నడన్దే శెల్లుమ్పడి కడలై శోషిప్పిక్కిఱేన్’ ఎన్ఱు ఆగ్నేయాస్త్రత్తై త్తొడుక్క త్తొడఙ్గినవళవిలే వరుణన్ అఞ్జినడుఙ్గి ఓడివన్దు పెరుమాళై శరణమడైన్దు కడల్వడివమాన తన్మేల్ అణైకట్టువదఱ్కు ఉడన్పట్టు చ్చొన్నపడియాలే పెరుమాళ్ వానరముదలికళై క్కొణ్డు మలైగళై యిడువిత్తు సేతుబన్ధమ్పణ్ణియరుళినార్.

ఇన్దశ్లోకత్తాల్ మనుష్యత్వేపరత్వత్తిల్ ఈడుపట్టుప్పేశినారాయ్త్తు. భావనాసిద్ధమానమనుష్యత్వత్తై స్వాభావికమానపరత్వమ్ వెన్ఱువిడుమెన్ఱదాయ్త్తు.

ద్వితీయపాదత్తిల్, అజ!— సమ్బోధనమ్. బబన్ధిథ— లిణ్మధ్యమైకవచనమ్. [ప్లవంగమసమింగితసంప్రణున్నైః] సమింగితాశ్చతే సంప్రణున్నాశ్చ—ఇతి విశేషణోభయపదకర్మధారయః ... (౨౨)

శ్లో॥ యో విక్రమేణ మనుజత్వవిభూషణేన
దేవం వరం వరుణరాజమజః వ్యజేష్ఠాః।
కృత్వోపదాం దశరథం విధిరుద్రముఖ్యైః
దేవైః స్తుతశ్చ సకిలేన్ద్రజితా జితోసి ॥౨౩॥

అజ!	పిఱప్పిలియాన పెరుమానే,	విధిరుద్రముఖ్యైః దేవైః	బ్రహ్మరుద్రాదిదేవర్కళాలే
యః త్వమ్	యావనొరునీ	దశరథం ఉపదాం కృత్వా	దశరథనై పురస్కరిత్తు
మనుజత్వవిభూషణేన	మనుష్యత్తుక్కుప్పాజ్ఞాన	స్తుతశ్చ (అభూః)	స్తుతిక్కప్పట్టాయో
విక్రమేణ	పరాక్రమత్తాలే	సః త్వమ్	అప్పడి ప్పట్ట నీ
వరం దేవమ్	దేవశ్రేష్ఠనాన	ఇన్ద్రజితా జితోసికిల	ఇంద్ర జిత్తినాల్ జయిక్కప్పట్టాయిఱే (ఇదువేణ్?)
వరుణరాజమ్	వరుణనాకియరాజావై		
వ్యజేష్ఠాః	జయిత్తాయో,		

[యోవిక్రమేణేత్యాది.] ఆకిఞ్చన్యముమ్అనన్యగతిత్వముముడైయవర్ పోల్ సముద్రరాజనై శరణాగతిపణ్ణువదు ఒరుక్షణత్తిలే; అదుత్తక్షణన్దన్నిలే శీఱిచ్చివన్దు "సాగరం శోషయిష్యామి" ఎన్బదు; ఇన్ద్రజిత్తాలే అస్త్రబద్ధనాయ్క్కిడన్దు మోహిత్తిరుప్పదు ఒరుపోదు; దేవర్కళెల్లారుమ్ దశరథచక్రవర్త్తియైయుమున్నిట్టుక్కొణ్డులంకైయిలేవన్దు "సీతాలక్ష్మీర్భవాన్ విష్ణుః దేవకృష్ణః ప్రజాపతిః। వధార్థం రావణస్యేహ ప్రవిష్టో మానుషీం తనుమ్॥" ఇత్యాదియాగ స్తుతిక్కప్పడి పీఱుపెఱ్ఱునిఱ్పదు ఒరుపోదు. ఉన్ పడిఒన్ఱుమ్ ఇన్నదెన్ఱు అఱియప్పోగిఱదిల్లైయే! ఎన్గిఱార్.

[మనుజత్వవిభూషణేన విక్రమేణ] "మనుజత్వమేవ విభూషణం యస్య. తేన విక్రమేణ. విక్రమస్య మనుజత్వవిభూషణత్వం నామ— 'సముద్రం రాఘవో రాజా శరణం గన్తుమర్హతీ' త్యుక్త ప్రకారేణ సముద్రముద్దిశ్య శరణాగతిపూర్వకత్వమ్." ఎన్ఱార్ సంస్కృతవ్యాఖ్యాతా. మనుజత్వస్య విభూషణం తేన—ఎన్ఱు తత్పురుష సమాసత్తిల్ బాధమిల్లామైయాలే బహువ్రీహిక్కు ఆవశ్యకత్వమిల్లై యెన్ఱు తోన్ఱప్పిరార్ణపణిక్కుమ్. మనుష్యత్వత్తుక్కు అలంకారమాన విక్రమమావదు—మున్నే కాలిల్ విழున్దు పిన్నే తలైయఱుక్కుమియల్వాదామ్.

[దశరథంఉపదాంకృత్వా విధిరుద్రముఖ్యైర్దేవైః స్తుతశ్చ] లంకైయిల్ పిరాట్టి అగ్నిప్రవేశమ్ పణ్ణినసమనంతరత్తిలే "తతో వైశ్రవణో రాజా యమశ్చ పితృభిస్సహ। సహస్రాక్షశ్చ దేవేశో వరుణశ్చ జలేశ్వరః॥ షడర్ధనయనః శ్రీమాన్మహాదేవో వృషధ్వజః। కర్తా సర్వస్య లోకస్య బ్రహ్మా బ్రహ్మవిదాం వరః॥ ఏతే సర్వే సమాగమ్య విమానైస్సూర్యసన్నిభైః। ఆగమ్య నగరీం లఙ్కామభిజగ్ముశ్చ రాఘవమ్॥" [యుద్ధకాణ్డే—౧౧౯ స.] ఇత్యాదిప్పడియే దేవర్కళెల్లారుమ్ లంకైయిలే శ్రీరామన్ పక్కల్ వన్దు శేర్న్దు "ఏష రాజా దశరథో విమానస్థః పితా తవ।" ఎన్ఱు చక్రవర్తియైయుమ్ కాట్టి "సీతా లక్ష్మీర్భవాన్ విష్ణుః" ఇత్యాదిగళాలే స్తుతిత్తపడియైచ్చొల్లుకిఱదు. "ఉపాయనముపగ్రాహ్యముపహారస్తథోపదా" ఎన్ఱు అమరకోశమాగైయాలే, "ఉపదాం కృత్వా" ఎన్ఱదు ఉపహారమాక్కి ఎన్ఱపడి. మున్నిట్టుక్కొణ్డు ఎన్ఱు కరుత్తు.

[సకిల ఇన్ద్రజితా జితోఽసి] వరుణవిజయత్తాలుమ్ దేవగణవిరచితస్తుతిశతఙ్గళాలుమ్ పరాత్పరనాగ ప్పొలిన్దు నిన్ఱ నీ సానుజనాయ్ ఇన్ద్ర

జిత్తిన్ అస్త్రత్తాలే కట్టుణ్డు మూర్ఛిత్తుక్కిడన్దదు ఎన్గోల్! ఎన్నై. “ఆత్మానం మానుషం మన్యే” ఎన్ఱుపడిక్కుచ్చొన్న శెయల్కళ్ శిలవుమ్, “భగవాన్ నారాయణో దేవః” ఎన్ఱుపడిక్కుచ్చొన్న శెయల్కళ్ పలవుమాయి తేయిరుప్పదు ఎన్నారాయిన్ ఱు. “ఇంద్రజితాజితోఽసి” ఎన్ఱవిడత్తిల్— “తతస్తు తావింద్రజితోఽస్త్రజాలైః బభూవతుస్తత్ర తదా విశస్తౌ। సచాపి తౌ తత్ర విశాదయిత్వా ననాద హర్షాద్యుధి రాక్షసేంద్రః॥” [యుద్ధ-౭౩-౬౯.] ఎన్ఱ శ్లోకమనుసంధేయమ్.

శ్లో॥ అబ్ధిం నతేరిథ నజిగ్యిథ రాక్షసేన్ద్రం
నైవాస్య జజ్ఞిథ యదాచ బలాబలం త్వమ్।
నిస్సంశయస్సపది తస్య పదేభ్యషిఞ్చః
తస్యానుజం కథమిదంహి విభీషణంచ ॥౨౮॥

(హేరామ!)	శ్రీరామపిరానే!	సపది	సాహసమాక
త్వమ్	నీ		
యదా	ఎప్పోదు	తస్యానుజంవిభీషణమ్	అవన్ తమ్బియాన విభీషణనై
అబ్ధిం నతేరిథ	కడలై క్కడక్కవిల్లైయో,	తస్య పదే	అన్దరావణనుడైయ పదవియిలే
రాక్షసేంద్రం నజిగ్యిథ	రావణనై జయిక్కవిల్లైయో,	నిస్సంశయస్సన్	సంశయమిల్లాదవనాయ్
అస్య	ఇన్దరావణనుడైయ		
బలాబలంచ	బలాబలత్తైయుమ్	అభ్యషిఞ్చః	అభిషేకమ్పణ్ణినాయ్
నైవ జజ్ఞిథ	అఱియవేయిల్లైయో,	హి	ఎన్బదు ప్రసిద్ధమ్.
తదా	అప్పోదు	ఇదంచ కథమ్	ఇదువుమ్ఎజ్ఞనే?

[అబ్ధిమిత్యాది.] మనుష్యభావనై ఒరువుఱుమిరుక్కచ్చెయ్దేయుమ్ పరత్వైకాన్తికమాన సత్యసంకల్పత్వత్తై మద్యే వెళియిట్టరుళినమైక్కుక్కరుత్తువెన్నెన్గిఱార్. “అభిషిచ్యచ లఙ్కాయాం రాక్షసేన్ద్రం విభీషణమ్। కృతకృత్యస్తదా రామో విజ్వరః ప్రముమోదహ” ఎన్ఱు శ్రీవిభీషణాళ్వానుక్కు లంకైశ్వర్యాభిషేకమ్ శెయ్దరుళినార్, అదు

ఎన్గనే: కడ్లై క్కడక్క-వేణ్డియకార్యమ్ బలీయస్సాయిరున్దదు; అన్దై క్కడన్దు లంకైక్కు-చ్చెన్ఱు ఖమ్ అప్రధృష్యనాన రావణనై జయిక్క-వేణ్డియకార్యమ్ అదఱ్కు-మేలే ప్రబలమాయిరున్దదు; ఇరుక్క- చ్చెయ్దేయుమ్ కడలైక్కడవామలుమ్ రావణనై వెల్లామలుమ్, అవర్గళ్ వెల్లక్కూడియవర్గళ్ తానావెన్ఱు అవనుడైయ బలాబలఙ్గళై విచారిత్తు త్తెరిన్దు కొళ్ళామలుమ్ అవనుడైయస్థానత్తిలే అవర్ తమ్బియాన విభీషణనై అభిషిక్తనాక్కినదు ఎన్న ధైర్యమ్ కొణ్డు; నమ్మాల్ సముద్రతరణమ్ పణ్ణముడియుమో ముడియాదో ఎన్గిల సంశయమ్ వర్త్తియాదే, సముద్రత్తైక్కడన్దోమాగిలుమ్ ప్రబలనాన రావణనై ధ్వంసమ్ పణ్ణ ముడియుమో ముడియాదో ఎన్గిల సంశయముమ్ వర్త్తియాదే ఎల్లామ్ సుకరమెన్ఱే నిశ్చయిత్తు రావణవధానన్తరభావియాన ఒరు కార్యత్తై మున్నలి మున్నమ్ శెయ్దరుళినదు సత్యకామత్వ సత్యసంకల్పత్వఙ్గళై ఆవిష్కరిత్తుక్కొణ్డపడియామత్తనైయిఱే. నామ్ నినైత్తదై నినైత్తపడియే పత్తుమ్ పత్తాగచ్చెయ్దు తలైక్కట్టవల్లోమెన్గిల పరత్వాభిమానమ్ కొణ్డిఱే శెయ్దరుళిఱ్ఱు ఎన్నై.

తేరిథ, జిగీషథ, జఙ్ఘిథ— లిఙ్మధ్యమైకవచనఙ్గళ్. బలంచ అబలంచ తయోస్సమాహారో బలాబలం. (౨౮)

శ్లో॥ త్వం దక్షిణస్య నివసన్నుదధేస్తటేపి
దూరాన్తరోత్తరపయోధిమహాన్తరీపే।
దైత్యాన్నిజైకశరపారణయన్ క్షమేతాం
లఙ్కాం స్థితోఽత్ర కురుషే కిల నస్మ భస్మ ॥౨౯॥

(హే రామ!)	శ్రీరామపిరానే!,
త్వమ్	నీ
దక్షిణస్య ఉదధేః	తెఱ్కు-సముద్రత్తిన్
తటే	కరైయిల్
నివసన్నపి	వసిక్క-చ్చెయ్దేయుమ్

దూరాన్తరఉత్తరపయోధిమహాన్తరీపే	దూరమాన అవకాశత్తైయుడైయవడక్కు-సముద్రత్తిన్ పెరియతీవిలే(ఇరున్ద)

దైత్యాః	అసురర్కళై	ఏతాం లఙ్కామ్	ఇన్ద (సన్నిహితమా
నిజైకశరపారణ యత్వమ్	తనదు ఒరుఅమ్బు క్కు-ఇరైయాక్కి- ముడిత్తనీ		న) లంకాపురియై
		భస్మ నపరుషే స్మ కిల	భస్మమాక్కి- యొళ్ధి క్క-విల్లైయే,
అత్ర స్థితః	ఇక్క-రైయిల్ ఇరున్దుకొణ్డే	కిమ్	ఇదువిఙ?

[త్వందక్షిణస్యేత్యాది.] పెరుమాళ్ సముద్రరాజనై నోక్కి- శరణాగతిపణ్ణినవళవిలుమ్ అవఙవన్దు ముఖమ్కాట్టాదొళిన్దవాఱే శీఱ్ఱచ్చివన్దకణ్ణినరాయ్ "చాపమానయ సౌమిత్రే" ఎన్ఱు ఇళైయపెరుమాళైనోక్కి- విల్లైక్కొణ్డువరచ్చొల్లి అమ్బుతొడుత్తవాఱే సముద్రరాజఙ అఞ్జినడుఙ్గి ఓడివన్దు అనుకూలిత్తవిన్బు పెరుమాళ్ అవనై నోక్కి- "అమోఘోయం మహాబాణః కస్మిఙ దేశే నిపాత్యతామ్" ఎన్ఱు— తొడుత్తబాణమ్ పఴుదుపడ క్కూ-డామైయాలే ఇదై ఎఙ్గేను మొరిడత్తే ప్రయోగిత్తు త్తీరవేణ్డుమే; ఎఙ్గే ప్రయోగిప్పదు? శొల్లాయ్ వరుణనే! ఎన్ఱుకేట్క-, "ఉత్తరేణావకాశోస్తి కశ్చిత్పుణ్యతరో మమ| ద్రుమకుల్యఇతి ఖ్యాతో లోకేఖ్యాతోయథా భవాఙ॥ ఉగ్రదర్శనకర్మాణో బహవస్తత్రదస్యవః। ఆభీరప్రముఖాః పాపాః పిబన్తి సలిలంమమ॥ అమోఘః క్రియతాం రామ! అయం తత్ర శరోత్తమః." ఎన్ఱు వడపురత్తిలే శిలశత్రుక్క-ళైక్కాట్టి అవర్కళ్ మేల్ ప్రయోగిక్క-ప్పడిశొల్ల, పెరుమాళుమ్ అప్పడియే "ముమోచ తం శరం దీప్తం పరంసాగరదర్శనాత్" ఎన్గిఱపడియే బాణప్రయోగమ్ పణ్ణినారెన్ఱు శ్రీరామాయణత్తిలే [యుద్ధకాణ్డే ౨౨. సర్గే.] ప్రతిపాదిక్క-ప్పట్టుళ్ళ వృత్తాన్తత్తై త్తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱి ఒరుకేళ్వికేట్కిఱార్ ఇదిల్.

దేవరీర్ దక్షిణసాగరత్తిఙ కరైయిల్ నిన్ఱుకొణ్డే అతిదూరస్థమాన వడకడలిఙద్వీపత్తిలుళ్ళ దైత్యర్కళై ఒరుబాణత్తాలే ముడిత్తరుళినీర్గళ్; ఇప్పడిశెయ్యవల్ల అమ్బుతశక్తికరాన దేవరీర్ అన్ద దక్షిణ

సాగరత్తిలిరున్దుకొణ్డే సన్నిహిత్తైయాన లఙ్కైయై అనాయాసేన భస్మమాక్కియిరుక్కలామే; దూరస్థశత్రుక్కళై క్కొల్లవల్ల బాణమ్ సమీపస్థశత్రుక్కళై క్కొల్లమాట్టామైయిల్లైయిఱే. ఇజ్జనే అనాయాసమాగ ఇలఙ్కైయైప్పాళ్ పడుత్తలామాయిరుక్క అసేవ్యసేవైముదలాన పరిశ్రమఙ్గళ్ పట్టదు ఎన్నో ఎన్గిఱార్.

ఇదుతనక్కుసమాధానమున్దో ఇల్లైయో వెన్నిల్; ఉణ్డు. రావణనై ఎప్పడియావదు ముడిత్తే విడవేణుమెన్ఱు పెరుమాళ్ తిరువుళ్ళమ్ పత్తియిరున్దాగిల్ అనాయాసమాగ ఇరున్దవిడత్తిలిరున్దే బాణప్రయోగముమిన్ఱియిలే సంకల్పమాత్రత్తాలుమ్ ముడిత్తిరుక్కవల్లైయుమ్. అప్పడి తీవ్రమానతిరువుళ్ళమిల్లైయే పెరుమాళుక్కు; అభిముఖ్యలేశమావదు నేరుమాగిల్ అవనై త్తిరుత్తి ప్పణికొళ్ళక్కూడవోమెన్ఱిఱే ప్రత్యాశైయోడే కిడన్దదు. 'ఇన్ఱుపోయ్ నాళైవా' ఎన్ఱు విట్టదఱ్కుమ్ తిరువుళ్ళమిదువిఱే. ఆగైయాలే, ఎజ్జనేయాగిలుమ్ అవనై సమక్కు ఆళాగక్కూడుమో ఎన్నుమ్ నశైయాలేయాయ్త్తు ఇలఙ్కైయళవుమ్ శెన్ఱు తువణ్డదు. ... ...(౨౫)

శ్లో॥ ఏతత్కథం కథయ యన్మథితస్త్వయాసౌ
హిత్వా స్వభావనియమం ప్రథితం త్రిలోక్యామ్।
అశ్వాప్సరోవిషసుధావిధుపారిజాత
లక్ష్మ్యాత్మనా పరిణతో జలధిర్బభూవ ॥ ౨౬॥

(హేదేవ!)	ఎమ్బెరుమానే!	అశ్వాప్సరోవిషసుధావిధుపారిజాతలక్ష్మ్యాత్మనా	కుదిరై అప్సరస్సు హాలాహలమ్ అమృతమ్ చన్ద్రన్ కల్పతరు లక్ష్మి-ఆగియవి తద్రూపమాగ
త్వయా మథితః	ఉన్నాలే కడైయప్పట్ట	పరిణతో బభూవ ఇతియత్	పరిణమిత్తదెన్బదు యాదొన్ఱుణ్డు
అసౌ జలధిః	ఇన్దసముద్రమానదు	ఏతత్ కథమ్	ఇదుఎజ్జనే?
త్రిలోక్యాం ప్రథితమ్	త్రిజగత్ప్రసిద్ధమాన	కథయ	శొల్లాయ్.
స్వభావనియమంహిత్వా	'ఇన్నదుఇన్నవిదమాగ పరిణమిక్కుమ్' ఎన్గిఱనియతస్వభావత్తైవిట్టు		

[ఏతత్కథమిత్యాది.] కీళ్ "మానుష్యకంచరితమ్" ఎన్గిఱ శ్లోకమ్తొడఙ్గినాలుశ్లోకఙ్గళిలుమ్ సముద్రప్రస్తావమ్ ఇడై విడాదు వరుగైయాలే "ఏకసమ్బన్ధిజ్ఞానమపరసంబన్ధిస్మారకమ్" ఎన్గిఱన్యాయత్తాలే సముద్రబన్ధప్రసంగత్తిలే సముద్రమథనముమ్ స్మృతమాయ్ అదిలే ఈడుపట్టుప్పేశుగిఱార్. ఎమ్బెరుమాన్ దేవర్కళుక్కాగ క్కడల్ కడైన్ద కాలత్తిలే అక్కడలిల్ నిన్డుమ్ ఉచ్చైశ్శ్రవస్సెన్నుమ్ కుదిరైయుమ్ అప్సరస్స్త్రీయుమ్ హాలాహలముమ్ అమృతముమ్ చన్ద్రనుమ్ కల్పవృక్షముమ్ పిరాట్టియుమ్ ఎన్ఱివై ముదలాన వస్తుక్కళ్ కిళర్న్దనవాగ ఇతిహాసఙ్గళిలే కాణానిన్ఱదు. ఇదు ఎన్న అతిమానుషకృత్యమో పిరానే!. సముద్రమే అశ్వాదిరూపేణ పరిణమిత్తువిట్టదితే; లోకదృష్టన్యాయత్తిలే ఇదు అసంఘటితమితే. పాల్ తయిరాగ ప్పరిణమిక్కుమ్; వెణ్ణెయ్ నెయ్యాగప్పరిణమిక్కుమ్ఎన్ఱిప్పడి లోకత్తిలే శిలపరిణామప్రక్రియైకళ్ వ్యవస్థితమాగకణ్డిరుక్కిఱోమ్; జలద్రవ్యమ్ అశ్వాదిరూపేణ పరిణమిక్కుమ్బడియై ఎఙ్గుమ్కణ్డిలోమ్. అప్పనే! ఇదుఎన్న విశిత్తిరమ్? శొల్లాయ్.

శ్లో॥ యత్తాదృశాగసమరిం రఘువీర వీక్ష్య
విశ్రమ్యతామితి ముమోచిథ ముగ్ధమాజౌ।
కోఽయం గుణః కతరకోటిగతః కియాన్వా
కస్యస్తుతేః పదమహో బత కస్య భూమిః ॥౨౭॥

రఘువీర!	శ్రీరామపిరానే!
తాదృశాగసమరిమ్	అప్పడిప్పట్ట (దువర్ణచమాన) అపరాధమ్ శెయ్దరావణనై
ఆజౌ	పోర్కళత్తిలే
ముగ్ధం వీక్ష్య	ఒన్ఱుమ్ శెయ్యత్తోన్ఱాదవనాగనోక్కి,
విశ్రమ్యతామితి ముమోచిథ	'ఇన్ఱుపోయ్నాళైవా' ఎన్ఱుపోగవిట్టాయే!
అయం గుణః కః	ఇదుఎన్న గుణమ్!
కతరకోటిగతః	ఎన్దవగుప్పిల్ శేర్న్దదు!
కియాన్వా	ఎవ్వళవుడైయదు?
కస్య స్తుతేః పదమ్	యారుడైయస్తోత్రత్తుక్కు అస్పదమానదు?
కస్యభూమిః	ఆర్క్కు కాణనిలమావదు?
అహోబత!	ఆశ్చర్యమెన్నుమిత్తనై.

[యత్తాదృశాగసమిత్యాది.] "యో వజ్రపాతాశనిసన్నిపాతాన్న చుక్షుభే నాపి చచాల రాజా। సరామబాణాభిహతో భృశార్తశ్చచాల చాపంచ ముమోచ వీరః." ఎన్గిఅపడియే నిలైకలఙ్గినిన్ఱ రావణనై నోక్కి "గచ్ఛానుజానామి రణార్దిత స్త్వం ప్రవిశ్య రాత్రించర రాజ! లఙ్కామ్। ఆశ్వాస్య నిర్యాహి రథీ సధన్వీ తదా బలం ద్రక్ష్యసి మే రథస్థః." ఎన్ఱు 'ఇన్ఱు నీ శాలవుమిళైత్తాయ్; తీరక్కుఱ్ఱియఅపరాధమ్పణ్ణినవున్నై ఇప్పోదు ఒరునోడియిలే వధమ్పణ్ణివిడలామాయినుమ్ అదుశెయ్యానిన్నైత్తిలేన్; ఇలఙ్గైక్కుచ్చెన్ఱు తేఱ్ఱిక్కొణ్డు మీణ్డుమ్వా' ఎన్ఱు శొల్లిప్పోగవిట్టరుళిన మహాగుణత్తిలే విద్ధరాయ్ప్పేశుగిఱార్.

[తాదృశాగసమరిమ్] * శరిక్కుఱ్ఱల్ కనివాయ్ తిరువినైప్పిరిత్త కొడుమైయిఱ్ కడువినైయరక్కనిఱే. ఇవన్ శెయ్ద అపరాధమ్ వగైతొగైయిట్టుచ్చొల్లప్పోగాదిఱే. తాదృశాగసమెన్ఱుమిత్తనై. [ముగ్ధమ్] "చచాల చాపంచ ముమోచ వీరః." ఎన్గిఅపడియే నిలైకలఙ్గి ఇతికర్తవ్యతామూఢనానవనై. [విశ్రమ్యతామితి ముమోచిథ] ఇన్ఱు పోరక్కళైత్తనీ వీడుశెన్ఱు శిఱిదుశ్రమపరిహారమ్ పణ్ణిక్కొణ్డువా ఎన్ఱు శొల్లి విడుత్తరుళినీరే. [అజౌ] పోర్క్కళత్తిలేవన్ద పైయలై ఇప్పడివిడువారుణ్డో? [కోయంగుణః] ఇదువుమొరుగుణమేయెన్ఱు తలైశీయ్క్కిఱార్. [కోయంగుణః] సౌశీల్యమ్ సౌలభ్యమ్ సౌహార్దమెన్ఱు శిలగుణఙ్గళుక్కుప్పేరిట్టిరుక్కిఱాప్పోలే ఇన్దగుణత్తుక్కుమ్ ఒరుపేరిట్టిరుక్కవేణుమే; అన్దపేర్ తానెన్నెన్గిఱార్. [అయంగుణః కతరకోటిగతః] ఆశ్రయణసౌకర్యాపాదకఙ్గళెన్ఱుమ్ ఆశ్రితకార్యాపాదకఙ్గళెన్ఱుమ్ ఇరువగుప్పాన కల్యాణగుణఙ్గళిలే ఇన్దగుణమ్ ఎన్దవగుప్పిలే శేర్న్దదో? [కియాన్వా] ఇన్దగుణత్తిన్ అళవు అఱివారుణ్డో? అప్రమేయమన్ఱో ఇదు. [కస్య

స్తుతేఃపదమ్] వెణ్ణెయ్‌కళవుకణ్డు ఉరలినోడుఇణైన్దిరున్దు ఏజ్గినగుణత్తై చ్చొల్లప్పుక్కు ఆఱుమాసమ్‌మోహిత్తార్‌కళెన్నాల్ ఇన్దగుణన్దన్నిలేవాయ్‌తిఱక్కవుణ్డోవక్తృః? [కస్యభూమిః] ఇదైక్కాణ్బార్ తానుణ్డో? ఒరువర్‌క్కుమ్ నిలమన్ఱిత్తే. (౨౭)

శ్లో॥ యల్లక్ష్మణస్త్వదనుజో రిపుశక్తిముగ్ధః
శత్రోర్గురూరుహనుమతస్తు లఘుర్బభూవ
ఏతేన తే సువిదితో భవదిన్ద్రశత్రోః
మాయాస్త్రబన్ధననిబన్ధనజో విమోహః ॥౨౮॥

(హే రామ!)	శ్రీరామనే!,
రిపుశక్తిముగ్ధః	శత్రువాన రావణను డైయ శక్తియెన్గిఱ ఆయుధత్తాలే మోహి త్తవనాన
త్వదనుజః లక్ష్మణః	ఉన్ తమ్బియాన లక్ష్మణన్
శత్రోః గురుః	శత్రువుక్కు అశైక్కవుమ్ ముడియాదపడి ఘనత్తవనాగవుమ్
హానుమతస్తు	తిరువడిక్కో వెన్నాల్
లఘుః	పూమాలై పోలే ఎడుక్కలామ్పడి లేశాగవుమ్
బభూవ	ఆనాన్
ఇతి యత్	ఎన్నదుయాదొన్నుణ్డు,
ఏతేన	ఇన్దవిషయత్తినాల్
తే	ఉనక్కు
ఇంద్రశత్రోః మాయాస్త్రబన్ధననిబన్ధనజః విమోహః	ఇన్ద్రజిత్తు మాయాస్త్రత్తాలే కట్టిప్పట్టద నాలుణ్డాన మయక్కమానదు
సువిదితః అభవత్	(మనుష్యభావనార్థన్ మెన్నుమిడమ్) స్పష్టమాయిత్తు.

[యల్లక్ష్మణఇత్యాది.] కీழ్ ఇరుపత్తుమూన్ఱామ్‌శ్లోకత్తిలే "సకృదిన్ద్రజితా జితోఽసి" ఎన్ఱు అరుళిచ్చెయ్‌దదుక్కు సమాధానమ్‌పోలే యిరుక్కుమదాగిఱత్తు ఇన్దశ్లోకమ్. రావణనుడైయ శక్తియెన్నుమాయుధవిశేషత్తాలే పుడైయుణ్డు మూర్ఛిత్తలక్ష్మణనై రావణన్ సపరికరనాయ్‌క్కొణ్డు ఎడుక్కప్పుక్కు విడత్తిల్ ఎడుక్కమాట్టిఱ్ఱిల్లన్; తిరువడి తనియనాయిరుక్కచ్చెయ్‌దేయుమ్ కరుముకైమాలై పోలే ఎడు

ఉత్తు పేఱిట్టుక్కొణ్డుపోనార్. "హిమవాన్ మన్దరో మేరుః త్రైలోక్యంవా సహామరైః। శక్యం భుజాభ్యాముద్ధర్తుం న సంఖ్యే భరతానుజః." ఎన్నుమ్ "హనూమానపి తేజస్వీ లక్ష్మణం రావణార్దితమ్। ఆనయద్రాఘవాభ్యాశం బాహుభ్యాం పరిగృహ్య తమ్॥ వాయుసూనోస్సుహృత్త్వేన భక్త్యా పరమయాచ సః। శత్రూణామప్రకమ్ప్యోపి లఘుత్వమగమత్కపేః." ఎన్నుమ్ శ్రీరామాయణత్తిలే [యుద్ధకాణ్డే ౫౯. సర్గే.] శ్లోకిల్లైత్తదితే.

లక్ష్మణన్ మూర్చ్ఛిత్తానెన్బదు ఉణ్మైయాగిల్ [అదావదు-అసామర్థ్యప్రయుక్తమాగిల్] శత్రుక్కళుక్కుప్పేర్కవు మొణ్ణాదపడి కనక్కవుమ్, భక్తనుక్కు ఎళిదిల్ఎడుక్కుమ్బడియాగవుమ్ వేణ్డావిఱే. నెఞ్జిల్ శాత్రవముడైయార్క్కు అరియనాగవుమ్ పరివుడైయార్క్కుఎళియనాగవుమ్ ఆనానెన్నుమ్బోదు మాయాస్త్రబన్ధన ప్రయుక్తమాన మోహమానదు మనుష్యభావనైక్కుఅనుగుణమాన అభినయమాత్రమెన్నుమిడమ్ సువ్యక్తమాయ్త్తిత్తే.

తృతీయపాదత్తిల్ "ఏతేనవై"— "ఏతేన వామ్"— "ఏతేనతే" ఎన్ను మూన్ఱువగైయానపాఠఙ్గళ్ వழఙ్గుగిన్ఱన. వామ్ఎన్నపాఠమ్ పొరుత్తమానదెన్ఱు అరుళిచ్చెయ్వర్. వామ్—యువయోః ఎన్ఱపడి. మాయాస్త్రబన్ధనమూలకవ్యామోహమ్ రామలక్ష్మణరిరువర్క్కుముణ్డాయ్త్తిత్తే. ఎమ్బెరుమానొరువనై ప్పఱ్ఱియే ఇఙ్గు స్తోత్రప్రసక్తియుళ్ళదాగైయాలే [తే] ఎన్ను ఏకవచనపాఠమే ఏఱ్కుమెన్బారుముళర్.

మాయాస్త్రబన్ధనరూపం యత్ నిబన్ధనం—నిమిత్తమ్, తేన జాయతఇతి తథా. ... ... (౨౮)

శ్లో॥ హాహన్త హన్త! భవతశ్చరణారవిన్ద
ద్వన్ద్వం కదాను భవితా విషయో మమాక్ష్ణోః॥

యోహం నిరర్గళవినిర్గళదన్ధకారైః
వృక్షైస్తృణైశ్చ సులభం సమయం వ్యతీతః ॥ ౨౯

యః అహమ్	యాదొరుఅడియేన్	వ్యతీతః	ఇழన్దేనో,
నిరర్గళవినిర్గళత్ అన్ధకారైః	నన్దాగవిడు పట్టఅన్ధా న్ధకారత్తైయు డైయ	తస్య మమ	అప్పడిప్పట్టఎనక్కు
		భవతః	ఉన్నుడైయ
		చరణారవిన్దద్వన్ద్వమ్	తిరువడి త్తామరైగళ్
వృక్షైః	వృక్షఙ్గళాలుమ్	అక్ష్ణోః విషయః	నేత్రవిషయమాగ
తృణైశ్చ	తృణఙ్గళాలుమ్	కదాను భవితా	ఇనిఎప్పోదుఆగప్పోగిఱదు.
సులభమ్	ఎళిదిల్ అడైయక్కూడియదాయిరు		
సమయమ్	న్దకాలవిశేషత్తై	హాహన్త హన్త!	కష్టమ్కష్టమ్!

[హాహన్తేత్యాది.] * అన్ఱుశరాశరఙ్గళై వైగున్దత్తేర్ శిన వృత్తాన్తత్తై అనుసంధిత్తు, ఐయో! పావియేన్ అన్దనల్లడిక్కాలత్తై ఇழన్దొழిన్దేనేయెన్ఱు వయిఱుపిడిక్కిఱార్. [నిరర్గళవినిర్గళదన్ధకారైః వృక్షైస్తృణైశ్చసులభం సమయం యోహం వ్యతీతః, (తాదృశస్య దౌర్భాగ్యశాలినో) మమఅక్ష్ణోః భవత శ్చరణారవిన్దద్వంద్వం కదాను విషయో భవితా.] "మునివన్ వేణ్డాత్తిఅల్ విళఙ్గుమిలక్కుమనై ప్పిరిన్దాన్ తనై" ఎన్గిఱపడియే ఇళైయపెరుమాళై విట్టుప్పిరిన్దదనాల్ ధరిక్కమాట్టామల్ పోర క్లేశిత్త పెరుమాళ్, రాజ్యత్తైవిట్టు ఎழున్దరుళత్తొడఙ్గియపోదు అయోధ్యానగరవాశిజన్తుజాతఙ్గళడఙ్గలుమ్ పెరుమాళైచ్చరణమడైన్దు 'దేవరీర్ ఎழున్దరుళుమిడత్తుక్కెల్లామ్ అడియోఙ్గళైయుమ్ కూడవేఅழైత్తుక్కొణ్డు శెల్లవేణ్డుమ్' ఎన్ఱు ప్రార్థిక్క, పెరుమాళ్ అవర్గళుడైయ భక్తిప్రకర్షత్తైక్కణ్డు ఉవన్దు 'తథాస్తు' ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్దు అనైవరైయుమ్ తమ్మైప్పిన్తొడర్న్దు వరుమ్బడిపణిత్తరుళి ప్రయాణప్పడ, అప్పొழுదు చేతనాచేతనఙ్గళ్ ఉడ్పడ అనైత్తుమాయుళ్ళ సకలపదార్థఙ్గళుమ్ పెరుమాళ్ పిన్నే శెల్ల, ఇఙ్గనే పలరుమ్ పుడైశూழ శ్రీభగవాన్ సరయువిల్ ఇఱఙ్గిత్తన్నడిచ్చోదిక్కెழున్దరుళుమ్బోదు ప్రేమభరవశర్కళాయ్ తమ్మైప్పిన్

పఱ్ఱి సరయువిల్ ముఴుగి ఉడమ్బైత్తుఱన్ద ఎల్లావుయిర్కళుక్కుమ్ బ్రహ్మలోకత్తుక్కు మేఱ్పట్టదాయ్ పరమపదమ్పోలవే అపునరావృత్తిలక్షణమాన సాంతానికమెన్నుమ్లోకత్తై అళిత్తారెన్ఱు ఉత్తరశ్రీ రామాయణత్తిలుళ్ళ ఇతిహాసమ్ ఇఙ్గు అనుసంధేయమ్.

[నిరర్గళవినిర్గళదన్ధకారైః] ఆన్తరతమస్సాన అజ్ఞానత్తై ఇఙ్గు అన్ధకారమెన్గిఱదు. అజ్ఞానలవలేశమ్ కిడన్దాలుమ్ పేఱుపెఱముడియాదాగైయాలే భగవదనుగ్రహత్తాలే విశృంఖలమాగ వెళిక్కఴియప్పెఱ్ఱ అజ్ఞానత్తైయుడైయ ఎన్ఱై. జ్ఞానప్రసక్తియేయిల్లాద వృక్షతృణాదిగళుక్కు అజ్ఞానవినిర్గమమ్ శొల్ల ప్రసంగమెన్నెన్నిల్; "వృక్షత్వాదిప్రయుక్త-అజ్ఞత్వశూన్యైరిత్యర్థః" ఎన్ఱార్ సంస్కృతవ్యాఖ్యాతా. అజ్జన్ఱిక్కే నామరూపవిశిష్టమాన సకలవస్తుక్కళిలుమ్ ఓరోజీవాధిష్ఠానముణ్డెన్ఱు శాస్త్రమ్శొల్లుగైయాలే ప్రసక్తియుణ్డెన్ఱుకొళ్ళలామ్. పెరియాఴ్వార్తిరుమొఴియిల్ [౪-౪-౪.] "ఉరగమెల్లణైయాన్కైయిల్ - పరుకునీరుముడుక్కుమ్కూఱైయుమ్ పావమ్ శెయ్దనతాన్ శొలో" ఎన్ఱవిడత్తు మణవాళమామునికళ్వ్యాఖ్యాన శ్రీసూక్తియై సేవిప్పదు.

[వృక్షైస్తృణైశ్చ] "పుఱ్పాముదలాప్పుల్లెఱుమ్బాదియొన్ఱిన్ఱియే" ఎన్ఱఅరుళిచ్చెయలిల్ నోక్కు. [సులభం సమయం వ్యతీతః] అన్దవృక్షతృణాదికళిలే నానుమ్ ఒరువనాయ్ ప్పిఱవాదొఴిన్దేనేయెన్గిఱార్. [హాహన్త హన్త!] భూరిదానకాలత్తిలే ఏమాన్దవనుక్కు పరీక్ష్యదానకాలత్తిలే ఎన్నప్రసక్తి. పావియేన్ ఇఴన్దొఴిన్దేనేయెన్ఱు కదఱుగిఱార్. ... ... (౨౯)

శ్లో॥ వంశం రఘోరనుజిఘృక్షురిహావతీర్ణః

దివ్యైర్వనవషీథ తథాత్ర భవద్గుణౌఘైః।

త్వత్సన్నిధిప్రభవశైత్యజుషో యథా హి
వృక్షాశ్చ తాన్తిమలభన్త భవద్వియోగే॥ ॥౩౦॥

(హేరామ!)	శ్రీరామపిరానే!,	తథా వవర్షిథ	అప్పడివర్షిత్తాయ్ (ఎప్పడియెన్నిల్;);
రఘోః వంశమ్	రఘువంశత్తై	త్వత్సన్నిధిప్రభవశైత్యజుషః	ఉన్నుడైయసన్నిధానత్తాలుణ్డానకుళిర్చ్చియైయుడైయ
అనుజిఘృక్షుః	అనుగ్రహిక్కవిరుమ్బి	వృక్షాశ్చ	మరఙ్గళుమ్
ఇహ అవతీర్ణః త్వమ్	ఇన్నిలత్తిల్ అవతరిత్తనీ	భవద్వియోగే	ఉన్నైవిట్టుప్పిరిన్దకాలత్తిలే
అత్ర	ఇవ్విడత్తిల్	యథాహీ తాన్తిం అలభన్త	ఎప్పడివాట్టముడైయవనో (అప్పడి.)
దివ్యైః భవద్గుణఓఘైః	దివ్యమాన ఉన్ గుణప్రవాహఙ్గళై కొణ్డు		

[వంశం రఘోరిత్యాది.] "ప్రపన్నాదన్యేషాం నదిశతి ముకున్దో నిజపదమ్" ఎన్నప్పడుమవన్ వృక్షాదిగళుక్కుమ్ మోక్షప్రదానమ్పణ్ణినపడి యెజ్ఞనేయెన్న అరుళిచ్చెయ్‌గిఱార్.

రఘువంశత్తై అనుగ్రహిక్కత్తిరువుళ్ళమ్బన్ఱి ఇన్నిలత్తిలేఅవతరిత్తదేవరీర్ స్వకీయదివ్యగుణఙ్గళైక్కొణ్డు వర్షిత్తపడియెజ్ఞనేయెన్నిల్; దేవరీరుడైయ సన్నిధియుణ్డానపోదు అనావృష్టియాయ్‌క్కిడన్దాలుమ్ వృక్షతృణలతౌషధికళెల్లామ్ కుళిర్న్దు తళైత్తిరుక్కుమ్పడియాగవుమ్, దేవరీరుడైయ వియోగముణ్డానపోదు ఎత్తనైవృష్టియుణ్డాగిలుమ్ వాడిక్కిడక్కుమ్పడియాగవుమన్ఱో శెయ్‌దదు. పెరుమాళ్ కాట్టుక్కెழున్దరుళినపిన్బు చక్రవర్తియైనోక్కి సుమన్త్రన్ శొల్లుగిఱాన్—"అపి వృక్షాః పరిమ్లానాః సపుష్పాఙ్కురకోరకాః! ఉపశుష్క నదీ మహారాజ రామవ్యసనకర్శితాః॥ ఉపతప్తోదకా నద్యః పల్వలాని సరాంసిచ। పరిశుష్కపలాశాని వనాన్యుపవనానిచ॥" ఎన్గిఱాన్. పెరుమాళుడైయ సన్నిధానమే ధారకమాగ శెళిత్తుక్కిడన్దవై వియోగత్తిలే ఉలర్న్దువాడిప్పోయినవెన్గిఱాన్. "నచ్చాలయోత్తియిల్ వాழுమ్ శరా

శిరమ్ముగ్గ్రహవుమ్, నత్పాలుకుక్కు యిత్తనన్” ఎన్తారితేఆళ్ వారుమ్. నత్పాలుకుక్కు ఉయ్క్కైయావదు— స్వసంశ్లేషకసుఖదుఃఖరామ్పడి పణ్ణుగై. ఇప్పడియాగిల్, రావణవధానన్తరమ్ భరద్వాజాశ్రమత్తు క్కెళున్దరుళిన పెరుమాళై నోక్కి అపేక్షితమానవరత్తై వేణ్డికొళ్ళ్, ఎన్ఱు ఋషిశొల్ల, “తస్య తచ్ఛిరసా వాక్యం ప్రతిగృహ్య నృపాత్మజః। బాఢమిత్యేవ సంహృష్టో ధీమాన్ వరమయాచత॥ అకాలఫలినో వృక్షాస్సర్వేచాపి మధుస్రవాః। భవన్తు మార్గే భగవన్! అయోధ్యాం ప్రతిగచ్ఛతః॥” ఎన్గిఅపడియే వృక్షఙ్గళెల్లామ్ తళిరుమ్ముళిరు మాగవేణుమెన్ఱు భరద్వాజరిడత్తిల్ వరమ్ కేట్టదాగవుమ్ అవరుమ్ ‘తథాస్తు’ ఎన్ఱదాగవుమ్ పిన్బు అప్పడియేఆనదాగవుమ్ శొల్లుగిఅవిదు కూడుమో? స్వసన్నిధానత్తాలే ఇయత్క్కైయాగవే అప్పడిఆగవేణ్డి యదై వరమ్కొణ్డు పెఱువానేన్? ఎన్నిల్; అవాప్తసమస్తకామనై నోక్కి వరమ్ వేణ్డికొళ్ళ్ ఎన్ఱు విధిత్తాల్ మహర్షియిన్ ముఖమ్కో ణామైక్కు ఏదేను మొన్ఱై వేణ్డికొళ్ళవేణుమిఱే. “మత్తః కిమపి కాంక్ష త్వమ్” ఎన్ఱ రుద్రనై నోక్కి ‘ఉఃశిపోమ్వళియే నూలుమ్పోమ్పడి వరమళిత్తుపోఽ’ ఎన్ఱురెత్త తిరుమళిశైప్పిరాన్ పోలే శొల్లవల్ల నావీఱు డైయనల్లనే రామప్పిరాన్. ఆగైయాలే తోన్ఱినదొన్ఱైకేట్టువైత్తా నాయ్త్తు.

అనుగ్రహీతుమిచ్ఛుః— అనుజిఘృక్షుః. ఆక, ఇన్దశ్లోకత్తాలే ఎన్ శొల్లిగ్రాన్నిల్;— “పునర్విశ్లేషభీరుత్వం పరమా భక్తిరుచ్యతే” ఎన్నప్పట్ట పరమభక్తియై తృణాదికళుక్కు ఉణ్డాక్కికొడుత్తే దేవరీర్ముక్తియళిత్తదెన్ఱదాయ్త్తు. “ఉపాయః స్వప్రాప్తేరుపనిషద ధీతస్య భగవాన్ ప్రసత్త్యై తస్యోక్తే ప్రపదననిదిధ్యాసనగతీ। తదారోహః పుంసాం సుకృతపరిపాకేన మహతా నిదానం తత్రాపి స్వయమ

ఖిలనిర్మాణనిపుణః.” [రహస్యత్రయసారే.] ఎన్ఱ శ్రీదేశికదివ్యసూక్తియై స్మరిప్పదు. .... (౩౦)

శ్లో॥ యే ధర్మమాచరితుమభ్యసితుంచ యోగం
బోద్ధుంచ కించన న జాత్వధికారభాజః।
తేపి త్వదాచరితభూతలబన్ధగన్ధాత్
బన్ధాతిగాః పరగతిం గమితాస్తృణాద్యాః ॥౩౧॥

యే తృణాద్యాః	యావై శిలతృణాదిగళ్
ధర్మం ఆచరితుమ్	కర్మయోగత్తై అనుష్ఠిప్పదఱ్కుమ్
యోగం అభ్యసితుంచ	యోగాభ్యాసమ్పణ్ణువదఱ్కుమ్
కించన బోద్ధుంచ	ఏదేనుమొన్ఱై అఱివదఱ్కుమ్
జాతు	ఒరుకాలుమ్
న అధికారభాజః	అనధికారికళాయిరున్దనవో
తేఅపి	అన్దతృణాదిగళుమ్
త్వదాచరితభూతలబన్ధగన్ధాత్	నీ సంచరిత్త ప్రదేశఙ్గళిల్ సంబన్ధవాసనైయాలే
బన్ధాతిగాస్సన్తః	కర్మబన్ధత్తైక్కడన్దు
పరగతిం గమితాః	ఉత్కృష్టగతియై అడైవిక్కప్పట్టన.

[యేధర్మమిత్యాది.] “దేశోఽయం సర్వకామధుక్” ఎన్ఱుమ్ “తే వయం భవతా రక్ష్యా భవద్విషయవాసినః” ఎన్ఱుమ్ శొల్లుగిఱపడియే భగవద్భాగవతాభిమతదేశవాసముమ్ సాధనవిశేషమాగైయాలే అదుతానే తృణాదికళుక్కు ముక్తిహేతువాయ్త్తెన్గిఱార్. కర్మజ్ఞానాదియోగఙ్గళిలేఒన్ఱైయుమ్ అనుష్ఠిక్క అధికారమఱ్ఱ తృణాదికళుమ్ దేవరీర్ నడమాడిన నిలఙ్గళిలే జనిత్తిరుక్కైయాగిఱ సంబన్ధత్తైయుడైయనవాయిరున్దకారణత్తినాల్ పరగతియైయడైవిక్కప్పట్టన.

శ్లో॥ తాదృగ్గుణో నను బభూవిథ రాఘవత్వే
యస్తావకం చరితమన్వహమన్వభుఙ్క్త।

సోఽత్రైవ హన్త హనుమాన్ పరమాం విముక్తిం
బుద్ధ్వావధూయ చరితం తవ సేవతేఽసౌ ॥3౨॥

(హేదేవ!)	ఎమ్బెరుమానే!,		
రాఘవత్వే	శ్రీరామావతారత్తిలే	సః అసౌ	అన్దహనుమాన్
తాదృగ్గుణో న నుబభూవిథ	అప్పడిప్పట్టకల్యాణగుణఙ్గళైయుడైయై యాయిరున్దాయిఱే.	అత్రైవ	ఇవ్విడత్తిలిరున్దుకొణ్డే
	(అదై వివరిక్కిఱార్ మేల్.)	పరమాం విముక్తిమ్	శ్లాఘ్యమానమోక్షత్తైయుమ్
యః హనుమాన్	యావనొరుతిరువడి	బుద్ధ్వా అవధూయ	స్వబుద్ధియాల్ తిరస్కరిత్తు
తావకం చరితమ్	ఉన్నుడైయచరిత్రత్తై	తవ చరితమ్	ఉన్ చరిత్రత్తైయే
అన్వహం అన్వభుఙ్క్త	నిత్యమనుభవిత్తానో	సేవతే	అనుభవిత్తుక్కొణ్డిరానిన్ఱాన్.

[తాదృగ్గుణఇత్యాది.] "స్నేహో మే పరమో రాజన్! త్వయి నిత్యం ప్రతిష్ఠితః। భక్తిశ్చ నియతా వీర! భావో నాన్యత్ర గచ్ఛతి." ఎన్ఱు తిరువడిఈడుపట్టిరున్దపడియైఅరుళిచ్చెయ్గిఱార్. [రాఘవత్వే తాదృగ్గుణో నను బభూవిథ.] "బహవో నృప! కల్యాణగుణాః పుత్రస్య సన్తి తే" ఎన్ఱు పౌరజనఙ్గళ్ శొన్నదు కిడక్కట్టుమ్. తిరువడియై ఈడుపడుత్తినగుణఙ్గళిన్ పెరుమైయై ఎన్ శొల్లువోమ్. గుణత్తాలేఅనుకూలరైయుమ్ శరత్తాలేప్రతికూలరైయుమ్ జయిక్కుమ్వీరనాన ఉన్నళవిలే అతివేలమాగవుణ్డానస్నేహభక్తిగళాలే త్వద్గుణానుభవత్తైవిట్టు పరత్వత్తిల్ సెన్ఱుశేరల్లామైశొల్లుకిఱవిడత్తిల్ పరత్వత్తిన్ పేరుమ్ శొల్లగిల్లాదు అసహ్యమాయ్ 'అన్యత్ర' ఎన్ఱుమ్పడి ఉన్నైయల్లదఱియాదిరున్దానిఱే. "యత్ర యత్ర రఘునాథకీర్తనం తత్ర తత్ర కృతమస్తకాఞ్జలిమ్। బాష్పవారిపరిపూర్ణలోచనం మారుతిం నమత రాక్షసాన్తకమ్." ఎన్ఱుమ్పడియాగ అవనైయీడుపడుక్కినగుణఙ్గళిఱే. "రాఘవ! త్వమ్" ఎన్ఱుమ్ పాశమిఱ్ఱు. ... ... (3౨)

శ్లో॥ యత్త్వం కృతాగసమపి ప్రణతిప్రసక్తం
తం వాయసం పరమయా దయయాక్షమిష్ఠాః।
తేనైవ మాదృశజనస్య మహాగసోపి
యుక్తం సమాశ్వసనమిత్యుపధారయామి ॥33॥

కృతఆగసమపి	ఆర్ద్రాపరాధియా యిరుక్క-చ్చెయ్‌దేయుమ్	తేనైవ	అదుకొణ్డే,
ప్రణతిప్రసక్తమ్	ప్రణామత్తిలేఉద్యుక్తనాన	మహాగసః	తీరక్క-ప్పెరియఅపరాధమ్‌పణ్ణియిరుక్కి-అ
తం వాయసమ్	అన్దకాకాసురనై	మాదృశజనస్యాపి	ఎన్నైప్పోన్రవర్‌గళుక్క-మ్
పరమయా దయయా	పేరరుళాలే	సమాశ్వసనం యుక్తమితి	అచ్చమ్‌కెట్టుత్తేఱియిరుక్కైక్క-కూడుమెన్రు
త్వం యత్ అక్షమిష్ఠాః	నీక్షమిత్తాయ్‌ఎన్నదు యాదొన్రుణ్డు	ఉపధారయామి	విశ్వసిత్తిరుక్కి-న్రేన్.

[యత్త్వం కృతాగసమిత్యాది.] చిత్రకూటపరిసరత్తిలే పిరాట్టియుమ్‌తాముమ్‌కూడ జలక్రీడై పణ్ణినపిన్బు పెరుమాళ్‌మడియిలే ముర్దుఅప్పిరాట్టి కణ్‌వళర్‌న్దు అనన్తరమ్ పిరాట్టిమడియిలే పెరుమాళ్ కణ్‌వళర్‌న్దరుళానిఱ్క-చ్చెయ్‌దే ఇంద్రపుత్రనానజయన్తన్ ఆసురప్రకృతియాగైయాలే దేవరూపత్తైమఱైత్తు కాకరూపత్తైప్పరిగ్రహిత్తుక్కొ-ణ్డు జననియెన్రఱియాదే పిరాట్టియుడైయ వడివఴగైక్క-ణ్డువిపరీతబుద్ధియాలేవన్దు తిరుమేనియిలేపుణ్‌పడుత్త అత్తాలే పెరుమాళ్‌శీఱియరుళి కాకత్తైక్క-ఱిత్తు బ్రహ్మాస్త్రత్తై ప్రయోగిక్క- అదు పుక్క-విడమెఙ్గుమ్ తొడరుగైయాలే ఓరిడత్తిలుమ్‌పోక్క-ఱ్ఱు "తమేవ శరణంగతః" ఎన్గిఅపడియే తన్నుడైయప్రాణరక్షణార్థమాగవన్దు శరణమ్‌పుగ, అత్తాలేబ్రహ్మాస్త్రత్తుక్కు- ఒరుకణ్ణైయిరైయాక్క-ప్పిత్తు ప్రాణనోడేపోగవిట్ట దయాళుత్వత్తైప్పేశుకిఱార్. ఆర్ద్రాపరాధియాన అన్దకాకాసురనైయుమ్‌కూడ క్షమిత్తరుళినపడియాలే అస్మదాదిగళుడైయ అపరాధఙ్గళైయుమ్ క్షమిత్తరుళక్కు-డైయులైయెన్రు ఆశ్వసిత్తిరుక్క- విర

కుకణ్డోమెన్గిఱార్ “రఘువర! యదభూస్త్వం తాదృశోవాయసస్య ప్రణతఇతి దయాళుః....వద కిమపదమాగస్త్వస్య తేస్తి క్షమాయాః ” ఎన్ఱు స్తోత్రరత్నత్తిలేఆళవన్దారరుళిచ్చెయ్దదై భఙ్గ్యన్తరేణఅనుసన్ధిత్తారాయ్త్తు.

[ప్రణ్ణతిప్రసక్తం తః వాయసమ్.] “స పిత్రాచ పరిత్యక్తః” ఎన్గిఱపడియే ఇవనైప్పరిగ్రహిక్కిల్ నమక్కుమ్ అనర్థమామెన్ఱు సర్వరుమ్కైవిడ ప్పుగలత్తు “స తం నిపతితం భూమౌ” ఎన్గిఱపడియే శెయల్మాట్చియాలే తరై యిలేవన్దువిழున్దానత్తనై. ఋషి “శరణంగతః” ఎన్ఱదుమ్ రామాభిప్రాయత్తాలే. [అక్షమిష్ఠాః] “కృపయా పర్యపాలయత్” ఎన్నుమ్పడియానీర్. ‘క్షిపామి’ ఎన్ఱుమ్ ‘న క్షమామి’ ఎన్ఱుమ్పణ్ణివైత్త ప్రతిజ్ఞై ఫలియాదే కృపాకార్యమే ఫలిత్తువిట్టదు పిరాట్టిసన్నిధియాలేయిఱే. ... (33)

శ్లో॥ సా పూతనా శకటమర్జునయోశ్చ యుగ్మం
బాల్యోచితాన్యపరచేష్టితవిస్ఫులింగే।
యస్యాలభన్త శలభత్వమహో నిగూఢః
స త్వం వ్రజే వవృధిషేకిల కంసభీత్యా ॥3౪॥

యస్య తవ	యాదొరువనుడైయ	శలభత్వం అలభన్త	విట్టిల్పూచ్చిపోలే ఒழిన్దనవో
బాల్యోచిత అన్యపరచేష్టిత విస్ఫులింగే	బాల్యోచితమాయుమ్ అన్యార్థమాయుమిరుక్కిఱ చేష్టైకళాగిఱ నెరుప్పుప్పొఱియిలే	సః త్వమ్	అప్పడిప్పట్టవిక్రమశాలియాన నీ
సా పూతనా	అన్దపూతనైయుమ్	కంసభీత్యా	కంసభయత్తాలే
శకటమ్	శకటాసురనుమ్	నిగూఢస్సన్	మఱైన్దుకొణ్డు
అర్జునయోః యుగ్మంచ	యమళార్జునముమ్	వ్రజే	తిరువాయ్ప్పాడియిలే
		వవృధిషే కిల	వళర్న్దాయిఱే;
		అహో!	ఆశ్చర్యమ్.

[సాపూతనేత్యాది.] "పృచ్ఛామికిఞ్చన" ఎన్ఱుతొడఙ్గి ఇవ్వళవుమ్ శ్రీరామావతారదివ్యచరితఙ్గళై అనుభవిత్తారాయ్నిన్ఱార్. ఇని మేల్ ఇరుపత్తైన్దుశ్లోకఙ్గళాలే కృష్ణావతారచరితఙ్గళైయుమ్ అనుభవిక్కవిరుమ్బి అవన్ తొట్టిల్పరువత్తిలేయే శెయ్ద శిలచేష్టితఙ్గళై నినైన్దునైన్దు ఉళ్ కరైన్దుఉరుగుకిఱారిదిల్.

తన్నైక్కొల్లప్పిఱన్ద కణ్ణపిరాన్ తిరువాయ్ప్పాడియిలేవళిత్తు వళర్వదై అఱిన్ద కంసన్ అన్దశ్రీకృష్ణశిశువై నాడియుణర్న్దు కొల్లుమ్ పొరుట్టు పలఅసురర్గళై ఏవ, అవర్గళిల్ ఒరుత్తియాన పూతనైయెన్నుమ్ రాక్షసి నల్లపెణ్ణురువత్తోడు ఇరవిలే తిరువాయ్ప్పాడిక్కువన్దు అఙ్గుక్కణ్ వళరానిన్ఱ కృష్ణశిశువై ఎడుత్తు తన్ విషమ్తడవినములైయైక్కొడుత్తు కొల్లముయల, భగవానానకుళన్దై అన్దరాక్షసియిన్ స్తనఙ్గళై కైకళాల్ ఇఱుగప్పిడిత్తు పాలుణ్ణుగిఱభావనైయిలే అవళుయిరైయుమ్ ఉఱిఞ్జిముడిత్తిట్టాన్. ఇప్పడియే, కావలాగవైత్తిరున్ద శకటత్తిన్ మేలే ఒరుఅసురన్ వన్దుఆవేశిత్తు మేలేపాయ్న్దునలియప్పోగ, ములైవరవు తాళ్త్తుచ్చీఱినిమిర్త్త తిరువడియాలే ఉదైత్తరుళ అన్ద శకటమ్ కీళ్విళున్దు అసురనుట్పడ అళిన్దదు. కృష్ణనుడైయతీమ్బుకళైప్పొఱుక్కమాట్టాదయశోదై కృష్ణనై వయిఱ్ఱిలేకయిఱ్ఱినాల్ కట్టి ఓరురలిలేపిణైత్తువిడ, కణ్ణన్ అవ్వురలై ఇళుత్తుక్కొణ్డు తవళ్న్దు అఙ్గిరున్దఇరట్టైమరుదమరత్తిన్ నడువే ఎళున్దరుళియపోళుదు అవ్వురల్ కుఱుక్కాయ్నిన్ఱు ఇళుక్కప్పట్టదనాలే అమ్మరఙ్గళిరణ్డుమ్ ముఱిన్దువిళున్దన. నళకూబరన్ మణిగ్రీవన్ ఎన్నుమ్ కుబేరపుత్రర్గళ్ నారదశాపత్తాలే యమళార్జునఙ్గళాయ్క్కిడన్దార్గళాగిలుమ్ కంసప్రేరితరాన అసురర్కళుమ్ అఙ్గేఆవేశిత్తిరున్దనరెన్ఱు ఆళ్వార్గళ్ అనుసన్ధిప్పర్గళ్. "పాయ్న్దాయమరుదాన అశురరైప్పొన్ఱువిత్తిన్ఱు నీవన్దాయ్" ఎన్ఱా

శిత్తే పెరియాళ్వార్.

[బాల్యోచితాన్యపరచేష్టితవిస్ఫులింగై యస్య తవ శలభత్వ మలభన్త] కీళ్చ్చొన్న పూతనాశకటయమళార్జునజ్గళై ముడిప్పదఱ్కు తాదర్థ్యేనబరుకార్యమ్ శెయ్దమైయిల్లైయిత్తే. పాలుణ్ణేఱ భావనైయిలే పూతనైయైయుమ్, పాలుక్కుఝగిఱభావనైయిలే శకటత్తైయుమ్, తవఴ్న్దుశెల్లుగిఱభావనైయిలే ఇరట్టైమరుదమరజ్గళై యుమ్ ముడిత్తానత్తనైయిత్తే. ఇవ్వన్దఅన్యపరచేష్టితజ్గళై స్ఫులింగ మెన్నదు—మేలే "శలభత్వమలభన్త" ఎన్నదుక్కుచ్చేర. విళక్కిలే విట్టిల్పట్టపాడు పట్టనకాణ్ణగిఱార్.

[స త్వం కంసభీత్యా వ్రజే నిగూఢస్సన్ వవృధిషేకిల.] పూత నాదినిరసనమ్పోలే కంసనిరసనత్తైయుమ్ శైశవత్తిల్ తానే అవలీలై యాగచ్చెయ్యవల్లనీ అవనుక్కుఅఞ్జియొళిత్తు వళర్న్దాయెన్పదు ఆశ్చ ర్యమాయిరున్దతే!. ... ... (3౮)

శ్లో॥ పశ్యత్సు సూరిషు సదా పరమం పదం తే
దేవ్యా శ్రియా సహ వసన్ పరయా విభూత్యా।
యోగేన యోగనిరతైః పరిమృగ్యమాణః
కిం త్వం వ్రజేషు నవనీతమహో వ్యముష్ణాః ॥౩౯॥

(హేకృష్ణ)	కణ్ణపిరానే!,	శ్రియాదేవ్యా సహవసన్	శ్రీదేవియోడుకూడవాఴ్పవనుమ్
తే పరమంపదమ్	ఉన్నుడైయపరమపదత్తై	యోగనిరతైః	యోగాభ్యాసనిష్ఠర్కళాలే
సూరిషు	నిత్యసూరికళ్		
సదా పశ్యత్సు	సదాదర్శనమ్పణ్ణానిఱ్క	యోగేన	ధ్యానమార్గత్తాలే
		పరిమృగ్యమాణః	తేడప్పడానిఱ్పవనుమాన
పరయా విభూత్యా (ఉపలక్షితస్సన్)	శిఱన్దశెల్వత్తోడుకూడినవనాయ్	త్వమ్	నీ

ప్రజేషు	ఆయర్ మనైగళిల్	కిం వ్యముష్ణాః	ఏన్ కళవుకణ్డాయ్?
నవనీతమ్	వెణ్ణెయై	అహో!	ఆశ్చర్యమ్.

[పశ్యత్సుసూరిష్వీత్యాది.] శ్రియఃపతియాయ్ నిత్యసూరిసేవ్యనాయ్ యోగిధ్యేయనాయిరుక్కి అవునక్కు నవనీతచౌర్యమ్ ఎన్నో వెన్నిఱార్: ‹‹తద్విష్ణోః పరమం పదం సదాపశ్యన్తి సూరయః›› ఎన్గిఱ శ్రుతియై అడియొత్తినదు ప్రథమపాదమ్. ‹‹పాణ్డోదమ్ శూళన్ద పువనియుమ్ విణ్ణులగుమ్ అఙ్గాదుమ్ శోరామే ఆళ్ గిన్ఱ వెమ్బెరుమాన్›› ఎన్గిఱపడియే ఉభయవిభూతినిర్వాహసంపత్సమృద్ధనాయ్ నిత్యసూరికళ్ కణ్ వట్టత్తిలే * ఒణ్డొడియాళ్ తిరుమగళుమ్ నీయుమేనిలానిఱ్పవిరున్దు అరశువురికిన్ఱవనానసీ యోగికళుక్కుమ్ ఎట్టాదే అన్వేష్టవ్యనాయిరున్దుకొణ్డు ఆయర్ మనైగళిలేపుగున్దు వెణ్ణెయ్ కళవుకణ్డాయెన్బదు ఆశ్చర్యమాయిరున్దతీ! ఎన్గిఱార్. అన్దపరత్వమెఙ్గే!, ఇన్దసౌలభ్యమెఙ్గే!.

సూరిసేవ్యనాయుమ్ యోగిభిరన్విష్యమాణనాయుమిరున్దవైత్తు వ్రజజనసాక్షాత్కార్యనానదుమ్, ఉభయవిభూతినాథనాయ్ శ్రియఃపతియాయిరున్దువైత్తు నవనీతచౌర్యనిరతనానదుమ్ ఆశ్చర్యమితే. ‹‹ఎఙ్గానుమీదొప్పదోర్ మాయముణ్డో›› ఎన్గిఱతిరుమొళియై ఇఙ్గేశేరఅనుసన్ధిప్పదు. ... ... (౩౫)

శ్లో॥ యం దుర్గ్రహం సుమనసో మనసాపినిత్యం
బన్ధచ్ఛిదం పరమమీశముదాహరన్తి।
దామ్నా నిబద్ధ ఇతి శుశ్రుమ తం భవన్తం
నాలం బభూవిథ బత! శ్లథనాయ తస్య ॥౩౬॥

యం భవన్తమ్	యాదొరునువైై	నిత్యం దుర్గ్రహమ్	ఒరుకాలుమ్ గ్రహిక్కముడియాదవనాగవుమ్
సుమనసః మనసాపి	పరిశుద్ధాన్తఃకరణనానవనుడైయమనస్సాలుమ్	బన్ధచ్ఛిదమ్	(సాంసారికకర్మ) బన్ధఙ్గళై అఱుక్కవల్లవనాగవుమ్

పరమంఈశమ్	పరమేశ్వరనాగవుమ్		
ఉదాహరన్తి	(వైదికర్గళ్) శొల్లుకిఱార్కళ్,	తస్య	అన్దబన్ధత్తై
		శ్లథనాయ	అవిழ్త్తుక్కొళ్ళ
తం భవన్తమ్	అప్పడిప్పట్టఉన్నై		
దామ్నా నిబద్ధః ఇతిశుశ్రుమ	తామ్బినాల్ కట్టప్పట్టవనెన్ఱుకేళ్విప్పట్టోమ్;	అలం నబభూవిథ	అసమర్థన్ ఆనాయ్;
		బత!	ఆశ్చర్యమ్.

[యం దుర్గ్రహమిత్యాది.] ‟దామ్నాచైవోదరే బధ్వా ప్రత్యబధ్నాదులూఖలే। యది శక్నోషి గచ్ఛత్వమతిచఞ్చలచేష్టిత! ఇత్యుక్త్వాథ నిజంకర్మ సా చకార కుటుమ్బినీ॥” ఎన్ఱుశొన్న దామబన్ధనవృత్తాన్తత్తై అనుభవిక్కిఱార్. * ఉభయపరికర్మితస్వాన్తస్సైయమనస్సుక్కుమ్ ఎట్టాదవనెన్ఱు ప్రమాణశతప్రతిపన్ననాన నీ ఓర్ అబలైక్కైయిలే అకప్పట్టునిన్ఱదుమ్, ‟సంసారబన్ధస్థితిమోక్షహేతుః” ఎన్ఱిఅపడియే ఎల్లారుడైయకర్మబన్ధఙ్గళైయుమ్ అఱుక్కవల్లనీ బద్ధనానాయెన్బదుమ్, ‟తమీశ్వరాణాం పరమంమహేశ్వరమ్” ఇత్యాదిప్పడియే సర్వశక్తనాననీ అన్దదామబన్ధత్తై అఱుత్తెఱియమాట్టామల్ అశక్తరైప్పోలే అఴుదు ఏఙ్గినిన్ఱాయెన్బదుమ్ ఆశ్చర్యతమఙ్గళెన్ఱారాయ్త్తు.

దుఃఖేనాపి గ్రహీతుమశక్యో దుర్గ్రహః. బన్ధం ఛినత్తీతి బన్ధచ్ఛిత్, తమ్. శుశ్రుమ=లిడుత్తమబహువచనమ్. (౩౬)

శ్లో॥ ఖశంహి శైశవమపి వ్యతివేలఖేలం
యత్పాతనాశకటమర్జునయోశ్చయుగ్మమ్।
బాల్యోచితాన్యపరసాచివిచేష్టితేన
హన్తాలభన్త శలభాయితమాజనస్తే ॥౩౭॥

		తే	ఉన్నడైయ
యత్	యాదొరుకారణత్తాలే	ఓజసః	ప్రతాపాగ్నిక్కు
పూతనా	పూతనైయుమ్	శలభాయితమ్	విట్టిల్ పూచ్చియాయిరు
శకటమ్	శకటాసురనుమ్		క్కైక్కైయై
అర్జునయోః యుగ్మంచ	ఇరట్టైమరుదమరఙ్గళుమ్ (ఉన్నడైయ)	అలభన్త	అడైన్దనవో
		తత్	ఆగైయినాలే
బాల్యోచితఅన్యపరపాచివిచేష్టితేన	బాల్యోచితమాయుమ్ అన్యార్థమాయుమిరుక్కిఱ యాదృచ్ఛికచేష్టైయినాలే	ఐశం శైశవమపి	సర్వేశ్వరనుడైయ దానకుప్రధానైప్పరువముమ్
		వ్యతివేలఖేలంహి	అళవఱ్ఱతిరువిళైయాడల్గళైయుడైయదిఱే.

[ఐశంహీత్యాది.] పూతనాశకటయమళార్జునఙ్గళ్ పట్టొళిన్దదు యావనపరువత్తిలన్ఱిక్కే తొట్టిల్ పరువమాన ఇళమ్పిరాయత్తిలేయాగైయాలే పరమపురుషనుడైయ శైశవముమ్ పరమభోగ్యమెన్ఱు ఉకక్కిఱార్. [ముప్పత్తినాలామ్శ్లోకత్తిన్ వ్యాఖ్యానమ్ కాణ్గ.] సాచివిచేష్టితమావదు—యాదృచ్ఛికచేష్టై. ॥32॥

శ్లో॥ సత్యేవ గవ్యనివహే నిజధామ్ని భూమ్నా
పర్యన్తసద్మసు కిమర్థమచూచురస్త్వమ్।
ముష్ణంశ్చ కిం వ్యజఘటో ఘటశేషమగ్రే
గోపీజనస్య పరిహాసపదం కిమాసీః ॥33॥

నిజధామ్ని	స్వగృహత్తిలే	ముష్ణన్ చ	తిరుడినాయాగిలుమాగిఱాయ్
గవ్యనివహే	నవనీతాదిద్రవ్యరాశియానదు	ఘటశేషమ్	భుక్తశేషమానపాత్రత్తై
భూమ్నా	అధికమాగ	అగ్రే	కణ్మున్నే
సత్యేవ	ఇరుక్కచ్చెయ్దేయుమ్	కిం వ్యజఘటః	ఏన్ ఉడైత్తాయ్?
పర్యన్తసద్మసు	అణ్డైవీడుకళిలే	గోపీజనస్య	ఆయ్చ్చికళుక్కు
త్వమ్	నీ	పరిహాసపదమ్	ఏచ్చుక్కిడమాగ
కిమర్థంఅచూచురః	ఏన్ తిరుడినాయ్?	కింఆసీః	ఏన్ ఆనాయ్?

[సత్యేవేత్యాది.] * అమ్బరమేతణ్ణీరే శోఱేయఱమ్ శెయ్యు మెమ్బెరుమాన్ నన్దగోపాలనుడైయ మాళిగైయిలేపిఱన్దువైత్తు అఙ్గే గవ్యఙ్గళుక్కుక్కుఱైయుణ్డాయ్ పిఱర్ మనైయిలేపుక్కుక్కళవాడవే ణుమో? "వైత్తనెయ్యుమ్ కాయ్న్దపాలుమ్ వడితయిరుమ్ నఱువె ణ్ణెయుమ్, ఇత్తనైయుమ్ పెఱ్ఱఱియోమెమ్బిరాన్! నీ పిఱన్దపిన్నై" ఎన్ఱు యశోదైశొల్లుమ్బడి గృహత్తిలేయుళ్ళ స్వగవ్యమడఙ్గలుమ్ భుజి త్తుమ్ అదిల్ పర్యాప్తిపిఱవాదే అశలకఙ్గళిలుమ్పుకున్దు కళవుశెయ్దదు ఎన్నో? "వెణ్ణెయ్విఴుఙ్గి వెఱుమ్కలత్తైవెఱ్పిడైయిట్టు" ఎన్ఱుమ్ "మోరార్కుడముఱుట్టి" ఎన్ఱుమ్శొల్లుకిఱపడియే వెణ్ణెయ్క్కలత్తై ఉడైత్తుమ్ మోర్క్కుడత్తైయురుట్టియుమ్ పోన్దదు ఎన్నో? "పానైయిల్ పాలై ప్పరుగి ప్పఱ్ఱాదారెల్లామ్శిరిప్ప" ఎన్ఱుమ్ "వేయినన్నతోళ్ మడవార్ వెణ్ణెయుణ్డానివనెన్ఱు ఏశనిన్ఱవెమ్బెరుమాన్" ఎన్ఱుమ్శొల్లుకిఱపడియే ఆయ్చ్చియర్ శిరిక్కనిన్ఱదు ఎన్నో?

ఇప్పడి శెయ్దదుక్కెల్లామ్ కేవలలీలైయేయిఱే ప్రయోజనమెన్ఱదాయ్త్తు. ఆశ్రితరుడైయ హస్తస్పర్శముళ్ళదోరుద్రవ్యమే తనక్కు భోగ్యమెన్నుమిడత్తై వెళియిడుగైక్కాకవాయ్త్తు ప్పిఱరుడైయగవ్యఙ్గళై వారియుణ్డదు. "వెఱుమ్కలత్తై వెఱ్పిడైయిట్టు అదనోశై కేట్కుమ్" ఎన్గిఱపడియే కలమ్ఉడైగిఱపోదైఓశై కేట్టుకళిక్కైక్కాకవాయ్త్తు శూన్యపాత్రత్తై ఉడైత్తిట్టదు. ||౩౮||

శ్లో|| యన్నామ నాథ! నవనీతమచూచురస్త్వం
తచ్ఛాదనాయ యది తే మతిరావిరాసీత్।
కిం ముగ్ధ! దిగ్ధ మమునా కరపల్లవం తే
గాత్రే ప్రమృజ్య నిరగాః కిల నిర్విశఙ్కః ||౩౯||

హేనాథ	కణ్ణపిరానే	అమునా	ఇన్ద(తిరుడిన)వెణ్ణెయాలే
త్వమ్	నీ	దిగ్ధమ్	పూశప్పట్టిరున్ద
యత్ నవనీతమ్ ఆమోచరః	యాదొరువెణ్ణెయై కళవుకణ్డాయో	కరపల్లవమ్	తళిర్పోన్ఱ కైయై
తచ్ఛాదనాయ	అదైమఱైప్పదఱ్కు	తే గాత్రే	ఉన్నుడైయఉడమ్బిల్
తే	ఉనక్కు	ప్రమృజ్య	తడవికొణ్డు
మతిః ఆవిరాసీద్యది	ఎణ్ణముణ్డానాల్,	నిర్విశఙ్కస్సన్	నిర్భయనాయ్కొణ్డు
హేముగ్ధ	మఱైక్కుమ్వకైతెరియాదముగ్ధనే!	నిరగాః కిల	వెళిప్పుఅప్పట్టాయన్ఱో
		కిమ్	ఇదుఎన్నే?

[యన్నామనాథేత్యాది.] ఒరునాళ్ ఓరిడత్తిలే కణ్ణన్ వెణ్ణెయ్ కళవు శెయ్యానిఱ్కచ్చెయ్దే ఉడైయవర్గళ్ వరుగిఱశువడఱిన్దు కైయిడువాయదాన వెణ్ణెయై మఱైత్తిడవేణుమెన్ఱెణ్ణి “వాయిలేయావదు కైయిలేయావదు వెణ్ణెయిరుక్క కణ్డాలన్ఱో నమ్ముడైయ కళవు వెళిప్పడలావదు? కైయిలుమ్వాయిలుమ్ ఇల్లాదపడి యాక్కివిడువోమ్” ఎన్ఱు వెణ్ణెయైయెల్లామ్ ఉడమ్బిలే పూశికొణ్డు “ఇని నామ్ ఆర్క్కుమ్ అఞ్జవేణ్డియదిల్లై” ఎన్ఱు నిర్భయనాయ్ వెళిప్పుఅప్పట్టానెన్గిఱ ఒరుముగ్ధచేష్టితత్తై అనుసన్ధిత్తు, ఎన్నాయనే! ఇప్పడియుమ్ఒరు మౌగ్ధ్యముణ్డో? నవనీతచౌర్యత్తై మఱైక్కనినైత్తు అదు నన్గువెళియావ్పడిక్కిడాన కార్యమ్ శెయ్దాయే!, ఇదు వస్తుతః మౌగ్ధ్యత్తాలో? అన్ఱి మౌగ్ధభ్యావనైయాలో? శొల్లాయ్ ఎన్గిఱార్ పోలుమ్. ॥౩౯॥

శ్లో॥ త్వామన్యగోపగృహగవ్యముపం యశోదా
గుర్వీ త్వదీయమవమాన మమృష్యమాణా।
ప్రేమ్ణాథ దామపరిణామజుషా బబన్ధ
తాదృఙ్న తే చరితమార్యజనాస్సహన్తే ॥౪౦॥

గుపీ	పెరుమదిప్పియుడైయళాన	అథ	పిఱకు
యశోదా	యశోదైయానవళ్	దామపరిణామజుషా ప్రేమ్ణా	తామ్బాయ్పరిణమిత్త ప్రేమత్తాలే
త్వదీయం అవమానం అమృష్యమాణా	ఉన్నుడైయ పరిభవత్తై ప్పొఱాదవళాయ్'	బబన్ధ	కట్టినాళ్;
అన్యగోపగృహాగవ్యముషం త్వామ్	వేఱు ఇడైయర్కళిన్ మనైకళిలుళ్ళ గవ్యఙ్గళై త్తిరుడిన వున్నై	తే తాదృక్ చరితమ్	అప్పడిసె కట్టుణ్డామైనిఅ శెయదిఙ్గై
		ఆర్యజనాః	ఆళ్వార్ పోల్వార్
		న సహన్తే	సహిక్కమాట్టుకిఱిలర్.

[త్వామన్యగోపేత్యాది.] "మత్తుఙ్కడై వెణ్ణెయ్కళవినిలుర విడైయాప్పుణ్డు, ఎత్తిఙ్ఙమురలినోడిణైన్దిరున్దేఙ్గియ ఎళివే!" ఎన్ఱు—కణ్ణాపిరాన్ నవనీతచౌర్యత్తుక్కాక * కణ్ణినుణ్శిఱుత్తామ్బినాల్ కట్టుణ్డుకిడన్దపడియైయనుసన్ధిత్తు ఆళ్వార్ ఆఱుమాసమ్మోహిత్తిరున్దదై ప్పేశుగిఱార్. [అన్యగోపగృహాగవ్యముషం త్వామ్] "మేలైయగత్తునఙ్గాయ్ వన్దుకాణ్మినఙ్గళ్! వెణ్ణెయేయన్ఱు ఇరున్దపాలుమ్ పదిఱ్కుడమ్కణ్డిలేఱ్" ఎన్ఱు అన్యగోపగృహిణిగళ్ వన్దు ముఱైప్పడువర్కళితే- [గుపీ] "మానముడైత్తుఙ్గళాయర్కులమ్" ఎన్నుమ్బడియాన అభిమానముడైయవళైన్నై. [త్వదీయమవమాన మమృష్యమాణా] "కేళారాయర్ కులత్తవర్ ఇప్పళి కేట్టేఱ్ వాళ్విల్లై" ఎన్నుమవళితే.

[అథ దామపరిణామజుషా ప్రేమ్ణా బబన్ధ] యశోదై తాఙ్ప్రేమత్తాలే ఉన్నైక్కట్టివైత్తాళత్తనై పోక్కి- మనస్సిల్ మాత్సర్యమిల్లైయితే. "అన్నుబన్ధ్ఱునోక్కి యడిత్తుమ్పిడిత్తుమ్" ఎన్నిత్తే నీతానుమ్ శొల్లువదు. అవళుడైయ ప్రేమమే తామ్బాగ వడివుకొణ్డవిత్తనై. దామబన్ధనమ్ ప్రేమకార్యమెన్నపడి.

[తే తాదృక్చరితమార్యజనాః నసహన్తే] ఇజ్జనేని కట్టుణ్డిరున్దాయెన్గిఱచరితత్తై ప్రస్తావిత్తమాత్రత్తిలుమ్ సహిత్తిరుక్కమాట్టాదే

* ఎత్తిఅమైస్తు మోహిప్పర్కళాయ్త్తు ఆళ్వార్ పోల్వార్. ||౭౦||

శ్లో|| మాత్రా యది త్వమసి దామని సన్నిబద్ధః
తచ్ఛ్రావిణాముదితచాక్షుషనిర్ఝరాణామ్।
బధ్నాసి హన్త! హృదయం భగవన్! కుతస్తత్
సర్వోహి వశ్యవిషయే వివృణోతి వీర్యమ్ ||౭౧||

హేభగవన్	పెరుమానే!	హృదయమ్	మనస్సై
త్వమ్	నీ	బధ్నాసి హన్త!	కట్టుగిఱాయే!
మాత్రా	తాయానయశోదైయినాలే	తత్ కుతః?	అదుఏనో?
దామని	తాంబ్బలే		(అథవా ఇదుయుక్తమే.)
సంనిబద్ధోసి యది	కట్టప్పట్టాయాగిల్,	సర్వః	సర్వజనముమ్
తత్ శ్రావిణామ్	అప్పొదత్తైక్కేట్టు ప్పట్టవర్గళాయుమ్	వశ్యవిషయేహి	తన్ కైయిలడఙ్గినవర్ కళిడత్తిలన్రో
ఉదితచాక్షుషని ఝరాణామ్	(అతఏవ) కణ్ణీర్ పెరుగప్పెఱ్ఱవర్కళాయుముళ్ళఆర్యజనఙ్గళుడైయ	వీర్యం వివృణోతి	తన్ వీర్యత్తైక్కాట్టువదు.

[మాత్రాయదీత్యాది.] పిరానే! "కృతప్రతికృతం సర్వోపి తత్కుర్వతే" ఎన్గిఱ న్యాయముణ్డు; నన్మైశెయ్దార్క్కు నన్మైశెయ్గైయుమ్ తీమైశెయ్దార్క్కు తీమైశెయ్గైయుమ్ కృతప్రతికృతమామ్. ఉన్నై యశోదైత్తాయ్ కయిత్తాంబ్బలే కట్టినవళ్ ఉన్ తాయ్; అదఱ్కునీ ప్రతిక్రియైశెయ్యవేణ్డిల్ అవళై నీ తాంబ్బలే కట్టప్పార్క్కవేణుమ్; అదుశెయ్య మాట్టిరాయ్; పిన్నై ఎన్ శెయ్యానిన్రాయెన్నిల్; అన్ద అపదానత్తైక్కేట్టు ఈడుపట్టు కణ్ణుమ్ కణ్ణీరుమాయ్ నిఱ్కుమ్ ప్రేమపరవశర్కళినుడైయ హృదయత్తై బన్ధిక్కిఱాయత్తనై. ఆర్పక్కలిలే శెయ్యవేణ్డియదై ఆర్ పక్కలిలే శెయ్గిఱాయ్!.

[ఉదితచాక్షుషనిర్ఝరాణాం తచ్ఛ్రావిణామ్] ఇదువుమొరు ఆశ్చర్యమెన్గిఱార్పోలుమ్. దామబద్ధనన్రో కణ్ణీర్విడవడుప్పదు. ఉన్ను

డైయ దామబన్ధవృత్తాన్తత్తై క్కేట్టవర్కళితే కణ్ణీర్ శోరియానిన్తార్ కళ్. "ఆహ్లాదశీతనేత్రామ్బుః పులకీకృతగాత్రవాన్। సదా పరగుణావిష్టో ద్రష్టవ్యస్సర్వదేహిభిః." ఎన్తిరుప్పవర్గళై చ్చొల్లుగిఱదు.[కుతస్తత్] ప్రతిక్రియైపణ్ణవేణ్డిల్ ఉన్నైక్కట్టిన జననియైయన్రో కట్టవేణ్డుమ్; అదు శెయ్యాదే నిరపరాధరాయ్ ఆర్త్రాయిరుప్పారైక్కట్టివైప్పదు ఎన్నో? భక్తర్కళుడైయ హ్రుదయత్తై బన్ధిత్తదాగచ్చొల్లుగిఱదు ఎన్ కొణ్డెన్నిల్; అన్ధసౌశీల్యత్తిలేయే ఈడుపట్టు "ఎత్తిఱమ్!" ఎన్నుమ్ "పిఱన్దవాఱుమ్ వళర్న్దవాఱుమ్" ఎన్నుమ్ "ఎత్తిల్ కొళ్ తామ్బుకొణ్డుడిప్పదఱ్కు ఎళ్కునిత్తైయుమ్" ఎన్నుమ్ నెఞ్జుపిణిప్పుణ్డు పేశమ్బుడియైప్పన్ఱచ్చొల్లుగిఱదు.

"కుతస్తత్?" ఎన్దవర్తామే సమాహితరాకిఱార్ [సర్వోహి వశ్యవిషయే వివృణోతి వీర్యమ్] లోకత్తిలేఇదు వఴక్కమేయిఱే; తనక్కడజ్గినార్పక్కలిలే తన్ వీర్యమ్ శెలుత్తుమదితేయుళ్ళదు. యశోదై, తనక్కువశ్యనాన ఉన్నళవిలే తన్ వీర్యమ్కాట్టినాళ్; నీఉనక్కు వశ్యరానార్తిఱత్తిలే ఉన్ వీర్యమ్ కాట్టుతి ఎన్ఱు అర్థాన్తరన్యాసత్తాలే సమాహితరానపడి. ... ... (౪౧)

శ్లో॥ కాన్తాలకాన్తమమలం కమలాయతాక్షమ్
ఉద్భ్రూవిలాసముదితస్మితమున్నసంచ।
వక్త్రం వహన్ పరమ! గోపగృహేషు కిం త్వాం
గోపీమనాంసి నవనీతముతాభ్యమోషీః ॥౪౨॥

హేపరమ! పరమపురుషనే!
కాన్తఅలకాన్తమ్ అఴగియ తిరుక్కుఴల్సునియైయుడైయదుమ్
అమలమ్ నిర్మలమానదుమ్
కమలఆయతాక్షమ్ తామరైపోన్ఱు నీణ్డ తిరుక్కణ్గళైయుడైయదుమ్

ఉత్భ్రూవిలాసమ్	ఉత్తుఙ్గమాన పురువపట్టవిలాసత్తైయుడైయదుమ్
ఉదితస్మితమ్	పుఱముఖువలుణ్డాగప్పెఱ్ఱదుమ్
ఉన్నసంచ	ఉయర్న్దనాసికైయైయుడైయదుమాన
వక్త్రమ్	తిరుముఖమణ్డలత్తై
వహన్ త్వమ్	వహియానిన్ఱనీ
గోపగృహేషు	ఆయర్మనైగళిలే
గోపీమనాంసి అభ్యమోషీః	ఆయ్చ్చికళిన్ నెఞ్జ్గళైక్కళవుకణ్డాయా
ఉత నవనీతమ్ (అభ్యమోషీః)	అల్లదువెణ్ణెయైక్కళవుకణ్డాయా?

[కాన్తాలకాన్తమిత్యాది.] నవనీతచౌర్యసమయత్తిలే వడివఴగిరున్దపడియై భావనాప్రకర్షత్తాలే ప్రత్యక్షసమానాకారమాగఅనుభవిత్తు ఇనియరాగిఱార్.

[పరమ!] "వణ్డిక్కుఱుమ్కుఴలాయ్చ్చియాల్ మొత్తుణ్డు, కణ్ణిక్కుఱుమ్కయిఱ్ఱాల్ కట్టుణ్డానాగిలుమ్, ఎణ్ణఱ్కరియనిమైయోర్క్కుమ్ శాఴలే" ఎన్నుమ్పడియానపారమ్యత్తిల్కుఱైయిల్లైయిఱే. [కాన్తాలకాన్తమ్] పూర్వార్ధత్తిలుళ్ళఅఖువిశేషణఙ్గళుమ్వక్త్రమెన్నుమ్విశేష్యపదత్తిలే అన్వయిప్పన. "శెఙ్గమలప్పూవిల్ తేనుణ్ణుమ్ వణ్డేపోల్, పఙ్గికళ్ వన్దున్ పవళవాయ్మొయ్ప్ప" ఎన్నుమ్పడియే. [అమలమ్] మఱుక్కుఱ్ఱఱ్ఱిన చన్ద్రమణ్డలమ్పోలేయిరుక్కుమదాగైయాలే నిష్కళఙ్కమాయిరుక్కుమ్. [కమలాయతాక్షమ్] * అరవిన్దమ్పోన్ఱు నీణ్డకణ్ణానిఱే. [ఉద్భ్రూవిలాసమ్] ఉత్తుఙ్గమాన భ్రూభఙ్గసౌభాగ్యముడైయదు. [ఉదితస్మితమ్] * పడలడైత్త శిఱుకురమ్బైనుఴైన్దు పుక్కు ప్పశువెణ్ణెయ్ కళవుకాణ ప్పుక్కవిడత్తిలే తన్నిఱత్తిన్ ఇరుట్చియాలుమ్ అవ్విడత్తిన్ ఇరుట్చియాలుమ్ తెరియామైయాలే తడవానిఱ్కచ్చెయ్దే కైయిలే వెణ్ణెయ్ త్తాఴగళ్ తట్టిన ప్రియలాభత్తాలే స్మితమ్పణ్ణుమిదువే కైవిళక్కాగ అముదుశెయ్వనెన్గిఱప్రసిద్ధియైప్పఱ్ఱ ఇఙ్గే ఉదితస్మితమెన్గిఱదు. "నాళిళమ్ తిఙ్గళైక్కోళ్విడుత్తు వేయగమ్బాల్ వెణ్ణెయ్ తొడువుణ్డ ఆనాయర్

తాయువనే" ఎన్ఱదు కాణ్గ. [ఉన్నసంచ] ఉన్నతా నాసికా యస్మిన్ తత్ —ఉన్నసమ్. "ఉపసర్గాచ్చ" (౫—౪—౧౧౯.) ఇతి పాణిని సూత్రమ్. "నాసికాయానసాదేశః." "మాట్టుయర్ కఱ్పకత్తిన్ వల్లియోకొళున్దో" వెన్ఱు నిత్యసందేహ జనకమాయిఱ్ఱే కోలనీళ్ కొడి మూక్కిరుప్పదు. [వక్త్రంవహన్త్యమ్] ఇప్పడి విలక్షణమాన తిరుముఖమణ్డలత్తై యుడైయైయాన నీ [గోపగృహేషుకిం గోపీమనాంసి అభ్యమోషీః? ఉత నవనీతమభ్యమోషీః?] ఆయర్ మనైగళిలే పుక్కు ఆయ్చ్చికళిన్ హృదయఙ్గళై కొళ్ళైకొణ్డాయో? అన్ఱి వెణ్ణెయ్తాన్ కొణ్డాయో? ఇరణ్డైయుమే అపహరిత్తాయెన్ఱదుకరుత్తు. నవనీతహారనాయుమ్ మనోహరనాయుమ్ ఇరున్దాయెన్నై. "సున్దరోరుభుజ! నన్దనన్దనస్త్వంభవన్ భ్రమరవిభ్రమాలకః। మన్దిరేషు నవనీత తల్లజం వల్లవీధియముత వ్యచూచురః?" ఎన్ఱార్ సుందరబాహుస్తవత్తిలుమ్. (౪౨)

శ్లో॥ సర్వం గుణాయ గుణినామితి సత్యమేతత్
యత్ ఖల్విహేతరజనే మలినత్వహేతుః।
యద్గోపవేషవినిషేవణముత్తమం తే
గోపాలనంచ గణయన్తి గుణం గుణేషు ॥౪౩॥

ఇహ	ఇన్దలోకత్తిల్		
యత్ ఖలు	యాదొరువ్యాపారమ్	యత్	ఏనెన్నాల్;
ఇతరజనే	గుణహీనమానసామాన్య జనత్తినిడత్తిల్	తే	ఉన్నుడైయ
		గోపవేషవినిషే వణమ్	గోపాలవేషపరిగ్రహత్తైయుమ్
మలినత్వహేతుః	మాలిన్యహేతువాగ ఆగిన్ఱదో	గోపాలనంచ	పశుమేయ్క్కుమ్తొళిలైయుమ్
తత్సర్వమ్	అన్దవ్యాపారమెల్లామ్		
గుణినామ్	గుణశాలికళ్ విషయత్తిల్	గుణేషు	గుణఙ్గళినుళ్ళే
గుణాయ	గుణమాగఆకిన్ఱదు-	ఉత్తమం గుణమ్	శ్లాఘ్యగుణమాక
ఇత్యేతత్ సత్యమ్	ఎన్గిఱఇన్దలోకప్రవాదమ్ మెయ్యే.	గణయన్తి	వ్యవహరియానిన్ఱార్కళ్ తే.

[సర్వంగుణామేత్యాది.] సామాన్యజనజ్ఞళుక్కు మాలిన్యహేతువాన కృత్యజ్ఞళానే ప్రసిద్ధగుణశాలికళ్ పక్కలిలే కిడక్కుమాగిల్ పిఱర్క్కు దోషామవాగిఱ అన్దక్కృత్యజ్ఞళానే అవర్కళుక్కు గుణాయ ఆగుమెన్ఱు ఒరులోకప్రసిద్ధియుణ్డు; అదుమెయ్యోకాణ్. ఏనెన్నిల్; "కణ్ణినమ్మేయ్క్కలుమ్ మేయ్క్కప్పెణ్ణార్ కాదువార్ శాదియుమాగప్పెణ్ణార్" ఎన్ఱు ఏచ్చుక్కుఉప్పాన్నవైతానే జ్ఞానినామప్రేసరర్కళుక్కు గుణకోటియిలే అనుసన్ధేయమాయ్త్తే. కంసనిరసనపాణ్డవరక్షణాది కృత్యజ్ఞళిఱ్కాట్టిలుమ్ గోపవేషపరిగ్రహముమ్ గోక్కళిన్ పాలనముమిఱే వీఱుపెఱ్ఱిరుప్పదు. చకారమ్ అనుక్తసముచ్చయత్తిలేయాయ్ ఉరలిడైయాప్పుణ్డదు ముదలానవఱ్ఱై చ్చొల్లక్కడవదు. "గణయన్తిగుణంగుణజ్ఞాః" ఎన్ఱ పాఠముమ్ పొరున్దుమ్. ( )

శ్లో॥ గోపాలపోతకతయా నిభృతం ధరిత్రీమ్
ఆవస్తుకామఇవ సన్నపి బాల్యలౌల్యాత్ ।
ఐన్ద్రం నిహత్య మహమద్రిమథో దధానః
కిం తస్థిషే సురగణాయ సవాసవాయ ॥౪౮॥

గోపాలపోతకతయా	గోపకుమారనాయ్	ఐన్ద్రం మహం నిహత్య	దేవేన్ద్రనుడైయవిழవై విలక్కి
నిభృతమ్	రహస్యమాక	అథో	అదుక్కప్పిఱగు
ధరిత్రీం ఆవస్తుకామఇవసన్ అపి	భూమియిల్ వసిక్కవేణుమెన్ఱునీ నినైత్తిరుస్దుమ్	అద్రిం దధానః	గోవర్ధనగిరియైఎడుత్తవనాయ్
బాల్యలౌల్యాత్	బాల్యోచితచాపలత్తాలే	సవాసవాయ సురగణాయ	ఇంద్రనోడు కూడిన దేవసమూహత్తుక్కు
		కిం తస్థిషే	ఏన్ ఎదిరియాయ్నిన్ఱాయ్?

[గోపాలపోతకతయేత్యాది.] సౌలభ్య సౌశీల్యజ్ఞళై యే కాట్టి పరత్వత్తైయొళిత్తు మానుష్యకమ్ కొణ్డాడవన్ద విడత్తిలే పరత్వమే

పొలియుమ్బడియాన అతిమానుషకృత్యఙ్గళైయుమ్ ఊడే వెళియిడువదు ఎన్ఱియవెన్గిఱార్. * ఒరుత్తి మగనాయ్ప్పిఱన్దు ఓరిరవిలోరుత్తి మగనాయొళిత్తువళర్న్దదు ఉన్నుడైయ శక్తివిశేషఙ్గళై యెల్లామ్ మఱైత్తితే. అప్పడియిరుక్కుమ్బోదు "ఇన్దిరనుక్కెన్ఱాయర్కళెడుత్త ఎఴిల్ విఴవిల్ పఴనడై శెయ్, మన్దిరవిదియిల్ పూశనై" ఎన్నప్పట్ట ఇన్ద్రసమారాధనైయై విలక్కి * మూరిప్పగై పుణర్త్తు * అమ్మైత్తడఙ్గణ్ మడవాయ్చ్చియరుమానాయరుమానిరైయు మలఱనవళవిలే * కోవర్త్తనమెన్నుమ్ కొఱ్ఱక్కుడైయేన్దినిన్ఱదు ఎన్నో పిరానే!.

[సవాసవాయ సురగణాయ కింతస్థిషే?] దేవేన్ద్రనుమ్ దేవర్కళుమెల్లారుమ్ ఒరుకక్షియాగవుమ్ నీయొరుకక్షియాగవుమ్ ఇరున్ద కార్యమ్ నడన్దదే, అదుఏ఩్? ఎన్ఱపడి. తస్థిషే—స్థాధాతువిల్ లిణ్మధ్యమైకవచనమ్. "ప్రకాశనస్థేయాఖ్యయోశ్చ" ఇతిసూత్రేణ ఆత్మనేపదమ్. "శ్లాఘహ్నుఙ్స్థాశపాం జ్ఞీప్స్యమానః" ఇతిసూత్రేణ సురగణాయేతి చతుర్థీ. "దేవగణఙ్గళే! ఉఙ్గళుక్కునా఩్ ఎదిరియాయిరుక్కిఱే఩్" ఎన్ఱు స్వాభిప్రాయత్తై ప్రకాశిప్పిత్తుక్కొణ్డు ఏ఩్ నిన్ఱాయ్ ఎన్ఱు కేట్టపడి. "ఐన్ద్రంనిహత్య మఖమ్" ఎన్ఱుమ్ పాఠముణ్డు. మఖమావదు యజ్ఞమ్= దేవపూజై. యజ-దేవపూజాయామితే. ... (౭౭)

శ్లో॥ వేణుక్వణప్రణయిని త్వయి లోకనాథ!
బృన్దావనం చరణసంచరణైః పునానే।
భావాస్తదా వనభువః కిల కీదృశస్తే
త్వద్గీతసిక్తసికతాసు వసున్ధరాసు ॥౭౮॥

లోకనాథ	సకలజగదధిపతియే!
త్వయి	నీ
వేణుక్వణప్రణయిని	వేణుగానప్రియనాయ్క్కొణ్డు
చరణసంచరణైః	పాదసంచారత్తాలే
బృన్దావనమ్	బృన్దావనత్తై
పునానే సతి	పవిత్రమాక్కినవళవిల్
తదా	అప్పోదు
త్వద్గీతసిక్తసికతాసు	ఉన్నుడైయవేణుగానత్తాలే ననైక్కప్పట్టమణల్గళై యుడైయ
వసున్ధరాసు	భూమికళిల్
వనభువశిభావాః	అరణ్య పదార్థఙ్గళ్
కీదృశాః?	ఎప్పడిప్పట్టవైయాయిరున్దన?

[వేణుక్వణేత్యాది.] శ్రీకృష్ణనుడైయ వేణుగానత్తిలేయీడుపట్టు ప్పేశుగిఱార్. లోకనాథనే! నీ "ఇడవణరై ఇడత్తోళోడుశాయ్త్తు ఇరుకైకూడ ప్పురువమ్ నెఱిన్దేఱ, కుడవయిఱుపడ వాయ్కడైకూడ కోవిన్దన్ కుఴల్కొడూదినపోదు" ఎన్గిఱపడియే త్రిభంగిలలితాంగనాయ్క్కొణ్డు వేణుగానమ్పణ్ణిక్కొణ్డు శ్రీబృన్దావనత్తిలే ఉలావినపోదు అన్దగానత్తాలే కుళిర్న్దఅవ్వరణ్యభూమిగళిలేయుణ్డాన సకల చరాచరఙ్గళుమ్ పట్టపాడుఎన్నోప్పిరానే! ఎన్గిఱార్.

* నావలమ్పెరియతీవినిల్వాఴుమెన్గిఱ పెరియాఴ్వార్ తిరుమొఴియిలే "పఱవైయిన్కణఙ్గళ్ కూడుతుఱన్దు వన్దుశూఴ్న్దు పడుకాడుకిడప్ప, కఱవైయిన్కణఙ్గళ్ కాల్పరప్పిట్టు క్కవిఴ్న్దిఱఙ్గి చ్చెవియాట్టకిల్లావే" ఎన్ఱుమ్, "మరుణ్డు మాన్కణఙ్గళ్ మేయ్గైమఱన్దు మేయ్న్దపుల్లుమ్ కడైవాయ్వఴిశోర, ఇరణ్డుపాడుమ్ తులుఙ్గా ప్పుడైపెయరా ఎఴుదుశిత్తిరఙ్గళ్పోల నిన్ఱనవే" ఎన్ఱుమ్, "మరఙ్గళ్నిన్ఱు మదుతారైకళ్పాయుమ్ మలర్కళ్వీఴుమ్ వళర్కొమ్బుగళ్ తాఴుమ్, ఇరఙ్గుమ్కూమ్బుమ్ తిరుమాల్నిన్ఱనిన్ఱపక్కమ్ నోక్కి అవైశెయ్యుమ్ కుణమే" ఎన్ఱుమరుళిచ్చెయ్దవన్ఱై త్తిరుప్పళ్ళత్తిలేకొణ్డు అన్దప్రకారఙ్గళై త్తమ్వాయాలే పేశమాట్టామే కీదృశాః" ఎన్ఱు అవన్ఱన్నైయే కేట్కిఱారాయ్త్తు.

"శైలోగ్నిశ్చ జలాంబభూవ మునయో మూఢాంబభూవు జడాః ప్రాజ్ఞామాసుః" ఎన్నుతోడఙ్గి "త్వం తేష్వన్యతమాంబభూవిథ భవద్వేణుక్వణోన్మాదనే" ఎన్రు శ్రీరంగరాజస్తవత్తిలే భట్టర్ ఎమ్బెరుమానై క్కేళ్వికేళాదే ధరిత్తునిన్రు పేశవల్లరానార్. ఆళ్వార్ అవ్వాళవుడిరముడైయరల్లామైయాలే "కీదృశః" ఎన్ను ప్రశ్నత్తోడే తలైక్కట్టుగిఱార్. ... ... (౮౫)

శ్లో॥ ధన్యైః శ్రుతం తదిహ తావకరాసకాలే
గీతేన యేనహి శిలాస్సలిలాంబభూవుః।
పఞ్చాపి కిఞ్చ పరివృత్తగుణాని భూతాని
ఉపీకృశానుమరుదమ్బరశమ్బరాణి ॥౮౬॥

ఇహ	ఇన్దలోకత్తిల్	పఞ్చాపి భూతాని	పంచభూతఙ్గళుమ్
తావకరాసకాలే	నీ కురవైక్కూత్తాడినపోదు	పరివృత్తగుణాని (బభూవుః)	మాఱుపట్టగుణఙ్గళై యుడైయనవాకఆయినవో
యేన గీతేన	యాదొరు వేణుగానత్తాలే	తత్ గీతమ్	అప్పడిప్పట్టగానమానదు
శిలాః	కల్లుకళ్	ధన్యైః	భాగ్యాధికర్కళాలే
సలిలాంబభూవుః	నీర్ప్పణ్డమాయినవో	శ్రుతమ్	కేళ్క్కప్పట్టదు.
కించ	ఇన్నముమ్		
ఉపీకృశానుమరుదమ్బరశమ్బరాణి	భూమిఅగ్ని వాయు ఆకాశమ్జలమ్ఎన్గిఱ		

[ధన్యైరిత్యాది.] అన్దవేణుగానత్తై క్కేట్క ప్పెఱ్ఱవర్గళుమ్ శిలరే! ఎన్ను కొణ్డాడుగిఱార్. [తావకరాసకాలే.] రాసక్రీడైయావదు తిరుక్కురవై. "అఙ్గనామఙ్గనామన్తరే మాధవః మాధవం మాధవం చాన్తరేణాఙ్గనా" ఎన్గిఱపడియే ఒవ్వొరుఆయ్చ్చియర్ పక్కత్తిలుమ్ ఒవ్వొరుకణ్ణపిరానాగ ప్పలవడివెడుత్తు ఆడినదొరుకూ

త్తు; "తరవైయాయ్చ్చియరోడు కొత్తదుమ్" ఎన్ఱు ఆళ్వార్కళ్ ఆళ్ఙ్గాల్పడుమ్తున్ఱై. అప్పడుక్కరవైక్కూత్తాడినసమయత్తిలే. [యేన గీతేన శిలాః సలిలామ్బభూవుః.] యాదొరు తిరుక్కుళలోశైయాలే కఠినపదార్థఙ్గళుమ్ నీర్ప్పణ్డమాయ్ ఉరుగిప్పోయినవో. "శైలో గ్నిశ్చ జలాంబభూవ" ఎన్ఱిఅపడియే.

[పశ్వాపీత్యాది.] 'యేన' ఎన్ఱు ఇవ్విడత్తిలుమ్అనుషఙ్గిక్కక్కడవదు. యాదొరు వేణుగానత్తాలే పృథివ్యాదిపంచభూతఙ్గళుమ్ స్వస్వగుణఙ్గళ్ మాఱాడప్పెఱ్ఱనవో. [తత్ తవ గీతం ధన్యైః శ్రుతమ్] అచేతనవస్తుక్కళైయుమ్ వికరిప్పిక్కవల్ల అప్పడిప్పట్ట వేణుగానమానదు అన్ఱిరున్దభాగ్యశాలికళాలేయాయ్త్తు శెవిశాత్తప్పట్టదు. కరువిలే తిరువిలాదఅడియేఙ్గళ్ వార్కుక్క ప్రాప్తియుణ్డో? "నన్ఱఙ్గ పెఱ్ఱనఙ్గళ్ వినైయిల్లా నఙ్గళ్కోఙ్గవళదేవఱ్ఱ పెఱ్ఱనిలనే" ఎన్ఱాప్పోలే ఇన్ఱిరున్దు వయిఱెరిగైక్కు ప్రాప్తరానోమత్తనైయెన్నై.

[సలిలాంబభూవుః] "సనాద్యన్తా ధాతవః" ఎన్ఱిఅ పాణినిసూత్రత్తాలే సలిలశబ్దత్తుక్కు ధాతుసంజ్ఞైయాయ్ "కాస్ప్రత్యయాదామమన్త్రే లిటి" ఎన్నుమ్సూత్రత్తాల్ ఆమ్ప్రాప్తమాయ్ "కృఞ్చాను ప్రయుజ్యతే లిటి" ఎన్ఱిఅసూత్రత్తాల్ అనుప్రయోగముమ్వన్దు ఇన్దరూపమ్సిద్ధమ్. ... ... (౪౬)

శ్లో॥ తేభ్యః కృతీ నకిల కశ్చిదిహాస్తి యేవై
రాసోత్సవోత్సుకధియస్తవ కాననాన్తే।
వేణుస్వనస్రుతరసౌఘపరిప్లుతాన్తే
స్వే సృక్వణీ రసనయా లిలిహుర్భుజఙ్గాః ॥౪౭॥

యే భుజంగాః	ఎన్దసర్పఙ్గళ్	స్వే సృక్కణీ	తమదుకడైవాయ్కళై
కాననాన్తే	బృన్దావనత్తిల్	రసనయా	నాక్కినాలే
రాసోత్సవఉత్సు కథియః తవ	రాసక్రీడైయిల్ ఉత్కణ్ఠితమానబుద్ధి గ్గైయుడైయవనాన ఉన్నుడైయ	లిలిహుః	ఆస్వాదనమ్ శెయ్దనవో
వేణుస్వనస్రుతర సౌఘపరిప్లుతాన్తే	వేణునాదత్తాలె పెరుగినరసప్రవాహత్తాలేననైక్కప్పట్ట ప్రాన్తప్రదేశత్తైయుడైయ	తేభ్యః	అన్దసర్పఙ్గళిఱ్కాట్టిల్
		కృతీ	సుకృతియాన
		కశ్చిత్	ఒరువనుమ్
		ఇహ	ఇన్దలోకత్తిల్
		నాస్తి కిల	ఇల్లైయన్ఱే.

[తేభ్యఃకృతీత్యాది.] వేణుగానత్తినన్ఱు సర్పఙ్గళ్ పట్టపాడు ఇన్నదెన్గిఱార్ "పశుర్వేత్తి శిశుర్వేత్తి వేత్తి గానరసం ఫణీ" ఇత్యాది.

ఉన్నుడైయ వేణుస్వనత్తై శెవిమడుత్తుఅనుభవిత్త సర్పఙ్గళిన్ ఓష్ఠప్రాన్తభాగఙ్గళిలే అమృతరసమ్ కశియ. అన్దరసత్తై అన్దసర్పఙ్గళ్ తమ్నావినాలే నక్కి తృప్తియడైన్దనవెన్నాల్ అన్దసర్పఙ్గళిఱ్కాట్టిలుమ్ ధన్యాత్మా వేఱుణ్డో? ఎన్గిఱార్. సర్పఙ్గళినుడైయ విషముమ్ అమృతమాగప్పరిణమిత్తదు అద్భుతమిఱే. ఆగైయాలే అవఱ్ఱిల్ విఞ్ఞిన భాగ్యాధికరిల్లైయెన్నవేణ్డిఱ్ఱు.

[సృక్కణీ] "ప్రాన్తావోష్ఠస్య సృక్కణీ" ఇత్యమరః. 'సృక్కిణీ' ఇత్యపి. ... ... (౪౭)

శ్లో॥ అమ్భోదనీలమరవిన్దదళాయతాక్షం
పిఞ్ఛావతంసమురరీకృతవేణుపాణిమ్।
త్వాం గోపవేషపరికర్మితకాయకాన్తిం
ధన్యాస్తదా దదృశురున్మథితాన్యభావాః ॥౪౮॥

తదా	అన్దరాసక్రీడాసమయత్తిల్	గోపవేషపరికర్మితకాయకాన్తిం	గోపాలవేషత్తాలేవిఱు పెఱుత్తప్పట్ట తిరుమేనియొళియైయుడైయనాయుమిరున్ద
అమ్భోదనీలమ్	మేఘశ్యామనాయుమ్	త్వామ్	ఉన్నై
అరవిన్దదళఆయతాక్షమ్	తామరైయిదఴ్ పోన్ఱునీణ్డతిరుక్కణ్గళైయుడైయనాయుమ్	ధన్యాః	భాగ్యశాలిగళ్
పిఞ్ఛఅవతంసమ్	మయిల్ కణ్ శూడినవనాయుమ్	ఉన్మథితఅన్యభావాస్సన్తః	అనన్యచిత్తర్కళాయక్కొణ్డు
ఉరరీకృతవేణుపాణిమ్	వేయ్ఙ్గుఴలైక్కొణ్డు తిరుక్కైయిలుడైయనాయుమ్	దదృశుః	సేవిక్కప్పెఱ్ఱార్కళ్.

[అమ్భోదనీలమిత్యాది.] "తఴైకళుమ్ తొఙ్గలుమ్" ఎన్గిఱ (పెరియాழ్వార్) తిరుమొழிప్రక్రియైయిలే పేశుగిఱార్. [అంభోదనీలమ్] "మఴైక్కాలోవరుకిన్ఱదు" ఎన్నుమ్పడియాయిఱుక్కై. [అరవిన్దదళాయతాక్షమ్] "ఇలఙ్గొళి శేరరవిన్దమ్పోన్ఱు నీణ్డకణ్ణానై." [పింఛావతంసమ్] "నీలనన్నుఱమ్కుఞ్జి నేత్తిరత్తాలణిన్దు." "కరుఙ్గణ్ తోకైమయిల్పీలియణిన్దు." [ఉరరీకృతవేణుపాణిమ్.] "ఇడవణరై ఇడత్తోళొడుశాయ్త్తు ఇరుకై కూడప్పురువమ్ నెఱిన్దేఱ, కుడవయిఱుపడ వాయ్కడైకూడ కోవిన్దన్ కుఴల్ కొడూదినపోదు." [గోపవేషపరికర్మితకాయకాన్తిమ్] "శిఱ్ఱెక్కుడప్పైయొరుకాదు, ఒరుకాదు శెన్నిఱమేల్ తోన్ఱిప్పూ, కోలప్పణైక్కచ్చుమ్ కూఱైయుడైయుమ్ కుళిర్ముత్తిన్ కోడాలముమ్, కాలిప్పిన్నే వరుకిన్ఱ కడల్వణ్ణన్ వేడమ్" "వలఙ్గాదిల్ మేల్తోన్ఱిప్పూవణిన్దు" ఇత్యాది.

[త్వామ్] "శాలప్పన్నిరైప్పిన్నే" ఎన్గిఱపాశురమ్ముఴుదుమ్ ఇన్దశ్లోకమాకప్పరిణమిత్తపడి. ఇప్పడిప్పట్టవున్నై. [ధన్యాస్తదా దదృశురున్మథితాన్యభావాః] "కాలిప్పిన్నే వరుగిన్ఱ కడల్వణ్ణన్ వేడత్తై వన్దుకాణీర్" ఎన్ఱు యశోదైప్పిరాట్టియుమ్, "ఎన్ఱుమివనై యొప్పారై నఙ్గాయ్ కణ్డఱియేన్ ఏడి వన్దుకాణాయ్" ఎన్ఱుఆయ్ప్పెణ్గళుమ్ అఴైత్తు

కాట్టక్కట్టవర్కళ్ళితే కృతార్థర్గళ్. భాగ్యాధిక్యత్తాలే అన్దిపస్తు కాణప్పెత్తార్కళ్. దౌర్భాగ్యత్తాలే నామ్ ఇన్దిగస్తు ఇళ్లున్దోమా పుతోమ్.

[ఉన్మథితాన్యభావాః] "ఎజ్ఞుమ్ కావలుమ్కడన్దు కయిఋమా లైయాగి వన్దు కవిళ్న్దునిన్ఱనరే" ఎన్ను మొ్బాదు వేఱొన్ఱిలే నెఞ్జు శెల్లప్పెఋమో. ... ... (౪౮)

శ్లో॥ గోవర్ధనో గిరివరో యమునానదీ సా
బృన్దావనంచ మధురాచ పురీ పురాణీ।
అద్యాపి హన్త సులభాః కృతినాం జనానాం
ఏతే భవచ్చరణచారజుషః ప్రదేశాః ॥౪౯॥

గిరివరః	పర్వతశ్రేష్ఠమాన	భవచ్చరణచార జుషః ఏతే ప్రదేశాః	ఉన్నుడైయపాదసంచారమ్పెత్ఱఇన్దస్థలజ్ఞళ్
గోవర్ధనః	గోవర్ధనముమ్	కృతినాం జనానామ్	సుకృతికళుక్కు
సా యమునానదీ	అన్దయమునైయాఋమ్	అద్యాపి సులభాః	ఇప్పోదుమ్సులభజ్ఞళాయిరున్దన.
బృన్దావనంచ	బృన్దావనముమ్		
పురాణీ	పురాతనమాన		
మధురాపురీచ	మధురానగరియుమ్ (ఆగియ)		

[గోవర్ధనఇత్యాది.] అన్ఱు పిఅవాదేఇళ్లున్దార్కళుక్కుమ్ ఒరుపడి సమాధానమ్పణ్ణికొళ్ళ విరకుఉణ్డాయిత్తే ఎన్ఱు ఉకక్కిఱార్పోలుమ్. [గోవర్ధనోగిరివరః] "కాలికళుయ్య మళైతడుత్తు, కొఱ్ఱక్కుడైయాగవేన్ది నిన్ఱ కోవర్త్తనత్తెన్నైయుయ్త్తిడుమిన్" ఎన్ఱ గోవర్ధనగిరియై ఇన్ఱైక్కుమ్ కాణప్పెఱలామిత్తే. [యమునానదీ సా] కణ్ణపిరానుమ్ ఆయ్చ్చికళుమాగత్తిళైత్తు తూయపెరునీర్యమునైత్తుఱై అక్ఱీన్దదిల్లైకిడీర్. [బృన్దావనంచ] ఇట్టమానపశుక్కళై ఇనిదు

మఱైత్తు నీరూట్టి విట్టుక్కొణ్డువిళైయాడనిన్ఱ విరున్దావనమ్ ఇన్ఱుమ్కాణక్కూడాయిఱ్ఱు. [పురాణీమధురాపురీచ] మన్నువడమదురైయుమ్ మన్నియిరుక్కప్పెఱ్ఱోమే. [భవచ్చరణచారజుషః ఏతే ప్రదేశాః కృతినాం జనానాం అద్యాపి హన్త! సులభాః] అవనులావిప్పోనఅడిచ్చువడుకొణ్డు ధరిక్కవిరుప్పార్క్కు అన్ఱుఅవనేఱుత్తకున్ఱముమ్ పెణ్గళుడన్ తిళైత్త యమునైయుమ్, వేట్టైయాడినిన్ఱ విరున్దావనముమ్, తిరువవతరిత్తవిడమాన తిరుమధురైయుమ్ ఉణ్డాయిత్తే. [కృతినాం జనానాం సులభాః] "పాలాழி నీకిడక్కుమ్పణ్బై, యామ్కేట్టేయుమ్ కాలాழుమ్నెఞ్జழియుమ్ కణ్శుழలుమ్" ఎన్నుమ్పడియుళ్ళార్క్కు ఇవైతానుమ్విఫలమేయిఱ్ఱే. "ఊరాయవెల్లామొழியామే నానవనై" ఎన్ఱు సంకల్పిత్తు * తానుగన్దవూరెల్లామ్ తన్తాళ్పాడి * కణ్డియూరరఙ్గమ్ మెయ్యమ్ కచ్చిపేర్మల్లైయెన్ఱు మణ్డిత్తిరియుమ్ మహాభాగ్యశాలికళుక్కు సులభమేకిడీర్. ... ... (౪౯)

శ్లో॥ బృన్దావనే స్థిరచరాత్మకకీటదూర్వా
పర్యన్తజన్తునిచయే బత యే తదానీమ్।
నైవాలభామహి జనిం హతకాస్తఏతే
పాపాః పదం తవ కదా పునరాశ్రయామః ॥౫౦॥

తదానీమ్	కృష్ణనాయప్పిఱన్దులావినఅక్కాలత్తిలే
బృన్దావనే	శ్రీబృన్దావనత్తిలే
స్థిరచరాత్మకకీట దూర్వాపర్యన్తజన్తునిచయే	స్థావరజఙ్గళ్ఎల్లైయానతృణమెన్న, జంగమజఙ్గళ్ఎల్లైయానపుழువెన్న ఇవైయాగియజన్తుసమూహత్తినుళ్ళే
జనిమ్	(అన్యతమమాప్పిఱయాన) జన్మత్తై
యే వయం నైవ అలభామహి	ఎన్దనాఙ్గళ్ అడైయవిల్లైయో
తే ఏతే హతకాః పాపాః వయమ్	పడుపావికళాన అన్దనాఙ్గళ్
తవ	ఉన్నుడైయ
పదమ్	తిరువడిగళై
కదాపునః	పిన్నైయెప్పోదు
ఆశ్రయామః	ఆశ్రయిక్కప్పోగిఱోమ్.
బత!	కష్టమ్.

[బృన్దావనఇత్యాది.] అన్తు- బృన్దావనత్తిలే జనిత్తిరున్ద చేతనాచేతనఙ్గళ్ పలవుణ్డే; అవఱ్ఱిల్ ఏదేను మొరువస్తువాగ జనిక్కప్పెఱ్ఱిరున్దేనాగిల్ ఇన్తు సంసారియాయ్ప్పుఱక్కనేర్ న్దిరాదే. అన్దో! నల్లడిక్కాలత్తైప్పావియేనిழన్దొழిన్దేనే. సర్వస్వదానమ్ పణ్ణిన కాలత్తిలే ఇழన్దపావిగళుక్కు ఇనియొరు నల్లకాలముణ్డాగప్పోగిఱదో. ఉన్ తిరువడిశేర ఇనిఎన్నైక్కు ప్రాప్తియామో వెన్ను ముడిమేల్ మోదిక్కొళ్ళుకిఱార్ పోలుమ్. 'ఆశ్రయామ' ఎన్ఱు లోడుత్తమబహువచనాన్తపాఠముముణ్డు. ... ... (౯౦)

శ్లో॥ హా జన్మ తాసు సికతాసు మయా నలబ్ధం
రాసే త్వయా విరహితాఃకిల గోపకన్యాః।
యాస్తావకీనపదపఙ్క్తిజుషోఽజుషన్త
నిక్షిప్య తత్ర నిజమఙ్గమనఙ్గతప్తమ్ ॥౯౧॥

రాసే	కురవైకూత్తిలే	తావకీనపద పఙ్క్తిజుషః	నీనడన్దశ్శువడ్డియి లేయుళ్ళ
త్వయా విరహితాః	ఉన్నైవిట్టుప్పిరిన్ద	యాః (సికతాః)	ఎన్దమణల్కళై
యాః గోపకన్యాః	ఎన్దఇడైప్పెణ్గళ్	అజుషన్త	అడైన్దార్కళో
తత్ర	అన్దవిరహకాలత్తిలే	తాసు సికతాసు	అన్దమణల్కళిల్
అనఙ్గతప్తమ్	కామాగ్నియాలేతపిక్కప్పట్ట	మయా	అడియేనాల్
నిజం అఙ్గమ్	తమ్తమ్శరీరత్తై	జన్మ నలబ్ధమ్	(ఒరుమణలాగ) పిఱక్కప్పెఱవిల్లైయే,
నిక్షిప్య	పైత్తు,	హా	అన్దో,

[హాజన్మేత్యాది.] నెడుమ్బోదు తిరుక్కురవైకోత్తు విళైయాడి పరమానన్దరసమాయ్ చ్చెన్ఱనళవిలే ఇదు సాత్మిక్క వేణుమెన్ఱు కణ్ణపిరాన్ పెణ్గళైప్పిరిన్దు మఱైన్దకాలత్తిలే విరహమ్ తిన్ఱు పుడమ్బాడే పెణ్గళ్ ఆఱ్ఱమాట్టామే కణ్ణనులావిప్పోన అడిచ్చువడు

పోరున్దియ మణల్ కొట్టకజ్గళిలే శరీరత్తై వైత్తుక్కిడన్దు ఒరువాఱు ఆశ్వసిత్తార్గళెన్ఱు ప్రసిద్ధమానదొరు వృత్తాన్తత్తై అనుసంధిత్తు. అన్దో! అన్దమణలాగవాగిలుమ్ పిఱవాదొళిన్దేనేపావియేన్! ఎన్ఱు వయిఱుపిడిక్కిఱార్. "సికతాసు మయా జన్మనలబ్ధమ్" ఎన్దదు-సికతాస్వన్యతమత్వేన (సికతాత్వేన) జన్మనలబ్ధమ్ ఎన్ఱపడియాయ్, అన్దమణలాగ ప్పిఱన్దు కృష్ణసంచారరూపభాగ్యత్తైయుమ్ గోపకన్యాదేహనిక్షేపరూపభాగ్యత్తైయుమ్ లభియాదొళిన్దేనే ఎన్ఱు విషణ్ణరాగిఱపడి. "ఆసామహో చరణరేణుజుషామహంస్యాం బృన్దావనే కిమపి గుల్మలతౌషధీనామ్। యా దుస్త్యజంస్వజనమార్యపథంచహిత్వా భేజుర్ముకున్దపదవీం శ్రుతిభిర్విమృగ్యామ్." ఎన్ఱ భాగవతశ్లోకరత్న మత్రానుసంధేయమ్. ... ... (౨౧)

శ్లో॥ ఆచిన్వతః కుసుమమంఘ్రిసరోరుహం తే
యే భేజిరే బత! వనస్పతయో లతా వా।
అద్యాపి తత్కులభువః కులదైవతం మే
బృన్దావనం మమ ధియంచ సనాథయన్తి ॥౨౨॥

కుసుమం ఆచిన్వతః తే	నీ పుష్పమ్ పఱిక్కమ్బోదు	మే కులదైవతమ్	ఎన్నుడైయ కులదైవమాన
యే వనస్పతయః	ఎన్ద వృక్షజ్గళుమ్	బృన్దావనమ్	బృన్దావనత్తైయుమ్
(యాః) లతా వా	ఎన్ద కొడికళుమ్	మమ ధియంచ	ఎన్నుడైయ అన్తరఙ్గత్తైయుమ్
(తే) అంఘ్రిసరోరుహమ్	ఉన్నుడైయ తిరువడిత్తామరైయై	అద్యాపి	ఇన్ఱుక్కుమ్
భేజిరే	అడైన్దనవో	సనాథయన్తి	పరిష్కరియానిన్ఱన.
తత్కులభువః	అవఱ్ఱిన్ పరంపరైయిలేయుణ్డాన వృక్షలతైకళ్		

[ఆచిన్వతఇత్యాది.] అన్ఱు నీ కదమ్బాదివృక్షజ్గళిలుమ్ మాధవీమాలత్యాది లతైకళిలుమ్ తిరువడికళై వైత్తు పుష్పజ్గళ్ పఱిక్క-

మ్బోదు ఉణ్ తిరువడి పడప్పెఱ్ఱ అవై ఎవ్వళవో ధన్యఙ్గళాయిన. సాక్షాత్ అన్ద వృక్షలతైకళే ఇప్పోదు ఇల్లైయాయినుమ్ అవఱ్ఱిన్ పరంపరైయిలే ఉత్తరోత్తరముణ్డానవై బృన్దావనత్తిలే విశేషతః ఉణ్డాగైయాలే అవై తామ్ పావియేనుక్కు ప్రాప్యఙ్గళెన్ఱు అధ్యవసిత్తిరుక్కిఱేనెన్ఱారాయిత్తు. తత్సంబన్ధి సంబన్ధి వర్గముమ్ ఉద్దేశ్యమెన్ఱ శాస్త్రార్థత్తై విళక్కినపడి.

“కాళియస్య ఫణాతాం శిరస్సు మే సత్క దమ్బశిఖరత్వ మే వవ। వష్టి జుష్టవనశైలసున్దర! త్వత్పదాబ్జయుగమర్పితం యయోః” ఎన్ఱు సుందరబాహుస్తవత్తిలే ఒరుపడియాగ అరుళిచ్చెయ్దదుమ్ ఇఙ్గు అనుసంధేయమ్. ... ... (గీ౩)

శ్లో॥ యత్త్వత్ప్రియం తదిహ పుణ్యమపుణ్యమన్యత్
నాన్యత్తయోర్భవతి లక్షణమత్ర జాతు।
ధూర్తాయితం తవహి యత్కిల రాసగోష్ఠ్యాం
తత్కీర్తనం పరమపావనమామనన్తి ॥౨౩॥

ఇహ	ఇవ్విడత్తిల్	జాతు	ఒరుకాలుమ్
యత్	యాదొన్ఱు	నభవతి	ఆకాదు.
త్వత్ప్రియమ్	ఉనక్కుఇష్టమానదో	రాసగోష్ఠ్యామ్	తిరుక్కురవైయిలే
తత్ పుణ్యమ్	అదుపుణ్యమెనప్పడుమ్;	తవ ధూర్తాయితం యత్కిల	ఉన్నుడైయధూర్తాచరితమ్యాదొన్ఱుణ్డు
అన్యత్	ఉనక్కుప్రియమల్లాదదు	తత్కీర్తనమ్	అన్దచరితానుసంధానత్తై
అపుణ్యమ్	పాపమెనప్పడుమ్.	పరమపావనమ్	పరమపరిశుద్ధమాగ
తయోః	అన్దపుణ్యపాపఙ్గళుక్కు	ఆమనన్తి కిల	మహర్షికళ్ శొల్లుకిఱార్కళిఱే.
అత్ర	ఇన్తలోకత్తిల్		
అన్యత్ లక్షణమ్	(నీర్ చొన్నదుతవిర) వేఱులక్షణమ్		

[యత్త్వత్ప్రియమిత్యాది.] ఎమ్బెరుమానుడైయ చేష్టితఙ్గళెల్లామ్ పరమపావనమెన్గిఱార్. ఉన్నుడైయతిరువుళ్ళత్తుక్కు ఎదు

ఉగప్పానదో అదు పుణ్యమెన్నుమ్, ఎదు వెఱుప్పానదో అదు పాపమె న్నుమ్ ఇత్తనైయేయిఱ్ఱే పుణ్యపాపలక్షణమ్ శొల్లలావదు. రాసక్రీడై యిలే నీ శెయ్దధూర్తచరితజ్గళై కీర్తనమ్ శెయ్వదెల్లామ్ ప్రాకృతరు డైయమనస్సాలే పాపమెన్ఱు నినైక్కలాయిరున్దాలుమ్ ఇజ్ఞనే పుణ్య పాపలక్షణశిక్షై పణ్ణియిరుప్పార్క్కు అదెల్లామ్ పుణ్యమెన్ఱునినైక్క లాయిరుక్కమత్తనైపోక్కి పాపమెన్ఱు కనవిలుమ్ కరుదప్పోగాదిఱే. తిరుక్కరవైయిలే నీ శెయ్ద తీమ్బుగళై చ్చొల్లువార్ పక్కలిలే ఉన్ను డైయతిరువుళ్ళమ్ పోరవుగన్దిరుక్కమాగైయాలే "యత్త్వత్ప్రియం తదిహపుణ్యమ్" ఎన్గిఱకణక్కిలే అదుపుణ్యమాకక్కడైయిల్లైయిఱే. ()

శ్లో॥ యా కంసముఖ్యనృపకీటనిబర్హణోత్థా
సా నిర్జితత్రిజగతస్తవ నైవ కీర్తిః।
గోపాలనాది యదిదం భవదీయకర్మేతి
ఆర్ద్రీకరోతి విదుషాం హృదయం తదేతత్ ॥౫౮॥

కంసముఖ్యనృపకీటనిబర్హణోత్థా	కంసన్ ముదలియ రాజాక్కళాగిఱ పుళుక్కళై నశుక్కిన దాలుణ్డాన	గోపాలనాది	పశుమేయ్త్తదుముదలాన
కీర్తిః యా	కీర్తి యాదొన్ఱుణ్డు	యత్ ఇదమ్	యాదొరుకృత్యముణ్డో
సా	అదువానదు	తదేతత్	అదువానదు
నిర్జితత్రిజగతః తవ	మూవులకజ్గళైయుమ్ వెన్ఱిరుక్కిఱ ఉనక్కు	భవదీయకర్మ ఇతి	ఉన్నుడైయతొళిల్ ఎన్ఱుకొణ్డు
నైవ కీర్తిః	పుగళ్చ్చియాగమాట్టాదుకాణ్;	విదుషాం హృదయమ్	జ్ఞానికళుడైయమనస్సై
		ఆర్ద్రీకరోతి	ఇళకువిక్కిన్ఱదు.

[యాకంసేత్యాది.] కంసరావణహిరణ్యాదికళాన ఆసురప్రకృతికళై నిరసిత్తానెన్ఱు వీరచరితజ్గళై చ్చొల్లిప్పేత్తువదిఱ్కాట్టిలుమ్ ఆని రైమేయ్త్త ఎళ్ళియచరితజ్గళై చ్చొల్లి ఏత్తువదే పరమభోగ్యమెన్గిఱార్.

మూవులకఙ్గళైయుమ్ వెన్ఱిరుక్క, అవర్ఱై కంసర్ ముదలియ శిలక్షుద్ర జన్తుక్కళై నిరసిత్తానెన్ఱాల్ ఇదు ఒరు పుగర్చ్చియాకుమో ? పరత్వత్తిల్ కుఱైయఱ్ఱవర్ సౌలభ్యసౌశీల్యఙ్గళుక్కు ఎల్లైనిలమాన గోపాలనాదికృత్యఙ్గళై చ్చెయ్దానెన్ఱాల్ ఇదువిఱే ఉఱుక్కుత్తుక్కు ఉఱుప్పావదు. "తివత్తిలుమ్ పశునిరై మేయ్ప్పువత్తి శెఙ్గనివాయెఙ్గళాయర్ తేవే" ఎన్ఱు ఈడుపడుమ్ తుఱైయిదువిఱే.

కంసనిరసనాదికళ్ పెరుమైయల్లవాకిల్ "కఞ్జనైక్కాయ్న్దానై" ఎన్ఱుమ్ "కఞ్జవయిర్ఱినిల్ నెరుప్పెన్న నిన్ఱ నెడుమాలే" ఎన్ఱుమ్ అదనై చ్చొల్లిప్పుగళ్లామో వెన్నిల్; ఇవర్ తామ్ సున్దరబాహుస్తవత్తిలే "ఇంగితం నిమిషితంచ తావకం రమ్యమద్భుతమతిప్రియంకరమ్। తేన కంసముఖకీటశాసనం సుందరాల్పకమపి ప్రశస్యతే॥" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్ద కణక్కిలే ప్రశంసైయిలే తలైక్కట్టుకిఱదు. "అదువిదువుదు వెన్నలావన వల్ల ఎన్నైయున్ శెయ్గై నైవిక్కుమ్" ఎన్నాప్పోలే భగవానుడైయ చేష్టితమెన్నుమాకారత్తాలే పెరుమైక్కుక్కుఱైయిల్లైయిఱే. (౫౮)

శ్లో॥ గోపాలవేషపరికర్మ పరావరేశం
యన్నామ ధామ పరమం తమసః పరస్తాత్।
తత్పిఞ్ఛలాఞ్ఛనసుదామకృతోపవీతం
గోధూళిధూసరితకున్తలమన్తరాస్తామ్ ॥౫౯॥

పరావరేశమ్	ఉభయవిభూతినిర్వాహకమాయుమ్ (అతఏవ)
పరమమ్	ఉత్కృష్టమాయుమిరుక్కుమ
యత్ ధామ	యాదొరు తేజస్సానదు
తమసః పరస్తాత్	ప్రకృతిమణ్డలత్తుక్కు అవ్వరుగేయిరుక్కిన్ఱదో,
తత్	అన్దతేజస్సానదు
పిఞ్ఛలాఞ్ఛనసుదామకృతఉపవీతమ్	మయిల్తోగైమాలైయైయణిన్దదాయ్క్కొణ్డుమ్

గోపాలవేషపరికర్మ	గోపాలవేషత్తై అలఙ్కారమాగవుడైయదాయ్క్కొణ్డుమ్
గోధూళిధూసరితకున్తలమ్	పశుక్కళిన్ ధూళియాలే పుழுదిపడిన్ద తిరుక్కుழలైయుడైయదాయ్క్కొణ్డుమ్
అన్తః ఆస్తామ్	ఎన్ నెఞ్జినుళ్ళే ఇరుక్కవేణుమ్.

[గోపాలవేషేత్యాది.] సౌలభ్యత్తుక్కు ఐకాన్తికమాయుమ్ భోగ్యత్తైక్కు ఎల్లై నిలమాయుమిరుక్కిఱ అ తిరుక్కోలత్తై చ్చిన్దైయిల్ కొళ్ళుకిఱార్. [గోపాలవేషపరికర్మ] "శీలైక్కుదమ్బైయొరుకాదు ఒరుకాదు శెన్నియమేల్ తోన్ఱిప్పూ, కోలప్పణైక్కచ్చుమ్ కూఱైయుడై యుమ్ కుళిర్ముత్తిన్ కోడాలముమ్, కాలిప్పిన్నే వరుకిన్ఱ కడల్వణ్ణన్ వేడమ్" ఎన్ఱత్తైనినైక్కిఱదు. [పరావరేశమిత్యాది.] ఉభయవిభూతినిర్వాహకమాయిరుక్కిఱ తత్త్వమిఱే ఇజ్జనే కాలిమేయ్క్కుమ్ వేషమ్కొళ్వదు. [తదిత్యాది.] "విణ్ణిన్మీదమరర్కళ్ విరుమ్బిత్తొழు మిఱైత్తాయర్పాడియిల్వీదియూడే, కణ్ణన్ కాలిప్పిన్నేయెழున్దరుళ" ఎన్ఱుమ్ "శాలప్పన్నిరైప్పిన్నే తழైక్కావిన్కీழ్ తన్ తిరుమేని నిన్ఱొళి తికழ, నీలనన్నఱుమ్కుఞ్జి నేత్తిరత్తాలణిన్దు పల్లాయర్కుழానడువే— ఆయరోడాలిత్తువరుకిన్ఱ" ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱపడియే. [గోధూళిధూసరితకున్తళమ్] * కఱ్ఱుఱుత్తూళియుడై వేడర్కానిడైక్కన్ఱిన్పిన్ పోన్ఱైయాఱే తిరుక్కుழల్కళెల్లామ్ గోధూళికళాలే ధూసరితమాయిరుక్కుమాయ్త్తు. ఇప్పడిప్పట్ట తిరుక్కోలమ్ ఎన్నుళ్ళేతికழవేణుమ్. "ఆదిత్యవర్ణం తమసఃపరస్తాత్" ఎన్గిఱ తిరువురువైక్కాట్టిలుమ్ ఇవ్వురువే పరమభోగ్యమెన్ఱపడి. ... (౫౫)

శ్లో॥ యద్వై జరాసుతభయాద్వ్యపలాయథాస్త్వం
తచ్చేన్మనుష్యచరితానువిధానజం తే ।
తర్హి త్రిలోకగురుమీశ్వరమీశ్వరాణాం
త్రాణాహవే కిమితి శమ్భుమజృమ్భయస్త్వమ్ ॥౫౬॥

త్వమ్	నీ	త్రిలోకగురుమ్	త్రిలోకత్తిలుమ్ మేఱ్పట్టవనుమ్
జరాసుతభయాత్	జరాసన్ధనిడత్తిల్ భయత్తాలే	ఈశ్వరాణాం ఈశ్వరమ్	ఇన్ద్రాదిగళుక్కుమ్ తలైవనుమాన
విపలాయథాః ఇతి యద్వై	ఓడినాయ్ఎన్ఱుయాదొన్ఱు ప్రసిద్ధమో	శమ్భుమ్	రుద్రనై
తత్	అదువానదు	బాణాహవే	బాణాసురయుద్ధత్తిలే
తే	ఉనక్కు	కిమితి త్వం అజ్యభ్యయః	ఏన్ నీ కొట్టావివిడచ్చెయ్దాయ్?.
మనుష్యచరితానువిధానజం చేత్ తర్హి	మనుష్యచరితత్తై అనువర్త్తిప్పదనాల్ వన్దానదాగిల్		

[యద్వైజరాసుతేత్యాది.] కీழ் రామావతార ప్రస్తావత్తిలే "మానుష్యకం చరితమాచరితుం ప్రవృత్తో దేవాతిగం చరతమఙ్గ! కమఙ్గ్యకార్షీః" ఎన్ఱు ప్రశ్నమ్ పణ్ణినదుపోలవే ఇఙ్గుమ్ ఒరు ప్రశ్నమ్ పణ్ణుకిఱార్. [జరాసుతభయాత్ యద్వై విపలాయథాస్త్వమ్] జరాసుతనెన్ఱదు జరాసంధసుతనెన్ఱపడి. కాలయవననైచ్చొల్లుగిఱదు. శ్రీవిష్ణుపురాణత్తిల్ పంచమాంశత్తిల్ ఇరుపత్తుమూన్ఱామధ్యాయత్తిలేశొన్న కథైయై త్తిరువుళ్ళమ్పఱ్ఱుకిఱార్. "మనసైవజగత్సృష్టిం సంహారంచకరోతియః। తస్యారిపక్షక్షపణే కియానుద్యమవిస్తరః॥ తథాపి యోమనుష్యాణాం ధర్మస్తమనువర్తతే। కుర్వన్ బలవతాసంధిం హీనైర్యుద్ధం కరోత్యసౌ॥ సామచోపప్రదానంచ తథాభేదంచదర్శయన్। కరోతిదణ్డపాతం చ క్వచిదేవ పలాయనమ్॥ మనుష్యదేహినాం చేష్టామిత్యేవమనువర్తతే। లీలా జగత్పతేస్తస్య ఛన్దతః పరివర్తతే॥" ఎన్ఱు ఇరుపత్తిరణ్డామధ్యాయత్తిన్ ముడివిలేశొల్లి "క్వచిదేవ పలాయనమ్" ఎన్ఱుశొన్నదై మేలధ్యాయత్తిలే కాలయవనోపాఖ్యానముఖత్తాలే వెళియిడుకిఱార్ పరాశరర్.

కాలయవనన్ దృప్తనాయ్త్తిరిన్దుకొణ్డిరుక్కైయిల్ ఒరునాళ్ నారదరైప్పార్త్తు 'ఇన్దలోకత్తిల్ శూరరాయిరుప్పార్ ఆరేను

ముణ్డో ?' ఎన్ఱు కేట్క, 'మధురైయిల్ యాదవర్కళుణ్డు' ఎన్న; అదు కేట్ట కాలయవనన్ అఙ్గునిన్ఱుమ్ పుఱప్పట్టు మధురైక్కువన్దు యాదవర్కళోడు పోర్ శెయ్యత్తొడఙ్గినాన్. అప్పోదు కణ్ణపిరాన్ ఇన్నై యఱిన్దు పశ్చిమసాగరత్తైఅచ్చెన్ఱు అఙ్గు సముద్రరాజనై యాచిత్తు ద్వాదశయోజనవిస్తీర్ణమాన ఇడత్తైవాఙ్గి అఙ్గు ద్వారకాపురియై అమైత్తు మధురైయిలుళ్ళ యాదవర్కళై అఙ్గేఅనుప్పి త్తుక్కొణ్డుపోయ్ కాలయవననుడైయ భయత్తై త్తవిర్త్తు, పిన్బు తాన్ మధురైక్కువన్దు కైయిల్ ఆయుధమొన్ఱుమిన్ఱియే వెళియేపుఱప్పట్టవళవిల్ అక్కాలయవనన్ పిన్ తొడర్న్దు యుద్ధమ్పణ్ణవన్దాన్; అవనైక్కణ్డు కృష్ణన్ విరైన్దోడి ఒరుమలైయిన్ ముఴైయిల్ నుఴైన్దాన్. కాలయవననుమ్ కూడ పిన్నుఴైన్దు, అఙ్గు ''మున్బు దేవాసురయుద్ధత్తిల్ దేవర్కళుక్కుత్తుణైయాయిరున్దు పోర్పురిన్దు అసురర్గళై క్కొన్ఱు వెఱ్ఱిపెఱ్ఱు అన్దశ్రమమ్ ఆఱుగైక్కాగ నెడునాళ్ ఉఱఙ్గవేణుమెన్ఱుమ్, అప్పోదు ఎఴుప్పుగిఱవన్ తన్ పార్వైయినాల్ ఉడనే ఎరిన్దుపోగక్కడవనెన్ఱుమ్ ఉడనే భగవానై సేవిక్కప్పెఱవేణుమెన్ఱుమ్'' దేవర్గళిడమ్ వరమ్ పెఱ్ఱు వన్దుపడుత్తు అయర్న్దు ఉఱఙ్గిఱ ముచుకున్దరైక్కణ్డు ''ఇవన్ కృష్ణన్, నమ్మోడన్ యుద్ధమ్ శెయ్యమాట్టామల్ ఓడివన్దు ఉఱఙ్గువాన్ పోల్ కళ్ళవేడమ్పోడుగిఱాన్'' ఎన్ఱునినైత్తు అన్దముచుకున్దరై క్కాలాల్ వలియఉదైత్తాన్. అవర్ తిడుక్కిట్టెఴున్దు కాలయవననైప్పార్క్క అప్పార్వైయినాల్ అవన్ ఎరిన్దు శెత్తుప్పోనాన్. పిన్బు ముచుకున్దర్ కణ్ణపిరానై సేవిత్తు స్తోత్రమ్ శెయ్దు కృతార్థరానార్ ఎన్బదు వృత్తాన్తమ్.

ఇప్పడి కాలయవననిడత్తిల్ భయన్దవన్పోల ఓడిచ్చెన్ఱదు మనుష్యభావనాప్రయుక్తమాగిల్, బాణాసురయుద్ధత్తిలే జృమ్భకాస్త్రప్రయోగమ్పణ్ణి శివనై క్కొట్టావివిట్టుక్కొణ్డు కిడక్కచ్చెయ్దదు మాత్రమ్ ఎన్నాల్? అదుమనుష్యభావనైక్కుచ్చేర్న్ద శెయలో? ''ముణ్డానీర్ మక్కళ్ వెప్పమోడియఙ్గియోడిడ'' ఎన్గిఱపడియే అవై ఓడినపోట్టమ్ నీఓడియిరున్దాలన్ఱో మనుష్యచరితానువిధానమ్ఇశైన్దిరుప్పదు.

మనుష్యభావత్తైయిలుమ్ ఉన్నుడైయపారమ్యమ్ దురపహ్నవమ్ కాణ్ ఎన్ఱారాయ్త్తు. ... ... (౫౬)

శ్లో॥ జాతం కుతస్తదకృతజ్ఞ విచేష్టితం తే
పుత్రీయయాకిల వరం వవృషే వృషాఙ్కాత్ ।
అక్షేషు సక్తమతినాచ నిరాదరేణ
వారాణసీ హరపురీ భవతా విదగ్ధా ॥౫౭॥

పుత్రీయయా	పుత్రకామనైయినాలే	హరపురీ	(అన్ద) రుద్రనుడైయ నగరమాన
వృషాఙ్కాత్	రుద్రనిడత్తిల్	వారాణసీ	కాశియానదు
వరంవవృషే	వరమ్ వేణ్డినాయ్; (మఱ్ఱొరుసమయత్తిల్)	విదగ్ధా	దహిక్కప్పట్టదాయ్త్తు;
		తత్	అప్పడిప్పట్ట
అక్షేషు సక్తమతినా	ద్యూతక్రీడైయిల్ ఆసక్తనాయుమ్	అకృతజ్ఞ విచేష్టితమ్	నన్ఱికెట్టవ్యాపారమానదు
నిరాదరేణచ	ఊక్కమిల్లాదనాయుమిరున్ద	తే	ఉనక్కు
భవతా	ఉన్నాలే	కుతః జాతమ్	ఎఙ్గు ఉణ్డాయిఱ్ఱు.

[జాతంకుతస్తదిత్యాది.] కీழ்ப్పదినోరామ్ శ్లోకత్తిలే "తం వన్దసేకిల తతశ్చవరం వృణీషే" ఎన్ఱవిడత్తిల్ "పుత్రీయయాకిల వరం వవృషేవృషాఙ్కాత్" ఎన్ఱవృత్తాన్తత్తై విరిత్తురైత్తోమ్, కణ్డుకొళ్వదు. [అక్షేష్విత్యాది.] తన్నైయే వాసుదేవనాకచ్చొల్లి అహఙ్కరిత్తుక్కొణ్డిరున్ద పౌణ్డ్రికనై క్కణ్ణపిరాన్ కొన్ఱొழిత్తదై అవనుడైయతోழనాన కాశిరాజన్ కేళ్విప్పట్టు కృష్ణనైయుమ్ మఱ్ఱుమ్ యాదవర్కళైయుమ్ ద్వారకైయైయుమ్ అழித్తిడువదాగ సంకల్పిత్తు ఒరుపిశాచత్తై సృష్టిత్తు ఏవలిట్టాన్. అదు ద్వారకైక్కువన్దు జనఙ్గళై బాధిక్కత్తొడఙ్గిఱ్ఱు. ఇదైచ్చెవియుఱ్ఱ కణ్ణపిరాన్ అక్షక్రీడైయిల్ వ్యాపృతమనస్కనాయిరున్దుకొణ్డే తన్ తిరువాழியై ఏవియిడ, అదు అప్పిశాచత్తైత్తురత్తిక్కొణ్డు కాశియళవుమ్పోయ్ అదైయుమ్ అత్తుడన్ శేర్న్దువన్ద గణఙ్గళైయుమ్ అన్దకాశిపట్టణత్తైయుమ్ భస్మమాక్కి

రయొళిత్తు శ్రీకృష్ణన్ పక్కల్ వన్దు శేర్న్దదితే. శివనిడత్తిల్ పుత్రవరమ్ వేణ్డినదుమ్ శివపురియాన కాశియై దహిత్తొழిత్తదుమాన ఇవ్విరణ్డు వృత్తాన్తఙ్గళైయుమ్ ఎడుత్తురైత్తు, ఇప్పడిప్పట్ట కృతఘ్నకృత్యముమ్ శెయ్యలామోవెన్గిఱార్. యావనొరు శివనిడత్తిల్ పుత్రార్థనవరలాభమో, అవనుడైయపట్టణత్తైయే దహిత్తాయెన్బదు కృతజ్ఞతైక్కు చ్చేరాదితేఎన్గిఱార్. అవాప్తసమస్తకామనాన సర్వేశ్వరనుక్కు పుత్రప్రార్థనాదికళ్ మనుష్యత్వవిడమ్బనానుగుణమాగైయాలే కృతజ్ఞతైక్కు ప్రసక్తిమాత్రముమిల్లై యెన్రుకరుత్తు. శివనిడత్తిల్ పుత్రవరమ్ వేణ్డినదైప్పఱ్ఱి ఇశ్గైవిరిత్తురైక్క నినైత్తదైయెల్లామ్ విస్తరభయత్తాలే నిఱుత్తిక్కొణ్డోమ్.

[పుత్రీయయా] "సుప ఆత్మనః క్యచ్" ఎన్ఱపాణిని సూత్రత్తాల్ (ఆత్మనః పుత్రేచ్ఛాయాం) పుత్రశబ్దత్తిన్మేల్ క్యచ్ ప్రత్యయమ్ప్రాప్తమాయ్ "క్యచిచ" ఎన్ఱసూత్రత్తాల్ ఈత్వముమ్వన్దు 'పుత్రీయా' ఎన్ఱు రూపమ్సిద్ధమ్ ; పుత్రకామనా ఎన్ఱపడి. [నిరాదరేణ] అవలీలైయాగవే ఎన్ఱు కరుత్తు. ... ... (౫౭)

శ్లో॥ సంజీవయన్నపి మృతం సుతముత్తరాయాః
సాన్దీపినేశ్చిరమృతం సుతమానయంశ్చ ।
ధామ్నో నిజాద్ద్విజసుతాన్ పునరానయన్వా
స్వామేవ తాం తనుమహో కథమానయస్త్వమ్॥(౫౮)

మృతమ్	శెత్తుక్కిడన్ద	ద్విజసుతాన్	వైదికపుత్రర్కళై
ఉత్తరాయాః సుతమ్	ఉత్తరైయిన్ శిఱు వనై	పునఃఆనయన్ వా త్వమ్	మీట్టుక్కొణరాని న్ఱుమిరున్దనీ
సంజీవయన్నపి	పిழைప్పియానిన్ఱుమ్		
చిరమృతమ్	నెడునాళైక్కు మున్ శెత్తుక్కిడన్ద	స్వామేవ తాం తనుమ్	అవరవర్గళుడైయదాన అన్దశరీరత్తైయే
సాందీపినేః సుతమ్	సాందీపినిపుత్రనై		
ఆనయన్ చ	మీట్టుక్కొణ్డువరానిన్ఱుమ్	కథం ఆనయః	ఎప్పడికొణ్డువన్దాయ్ ?
నిజాత్ ధామ్నః	తన్నుడైయ చోదియిలే నిన్ఱుమ్	అహో !	ఆశ్చర్యమ్.

[సంజీవయన్నిత్యాది.] పెరియాఴ్వార్ తిరుమొఴియిలే "మాదవత్తోన్ పుత్తిరన్ పోయ్" ఎన్ఱ తిరుమొఴియిలే ముదల్ మూన్ఱుపాశురఙ్గళిలుమ్ మున్నడికళిల్ అనుసంధిత్త మూన్ఱుకథైకళై ప్పేశి ఈడుపడుకిఱార్. [మృతమ్ ఉత్తరాయాస్సుతం సంజీవయన్.] "మరుమగన్ తన్ శన్దదియై ఉయిర్ మీట్టు" ఎన్ఱుమ్ "ఉత్తరై తన్ శిఱువనైయుమ్ ఉయ్యక్కొణ్డవురుయిరాళన్" ఎన్ఱుమరుళిచ్చెయ్దవృత్తాన్తమ్. అర్జునపుత్రనాన అభిమన్యువుక్కు విరాటరాజపుత్రియాన ఉత్తరైయినిడమ్ పిఱన్దవన్ 'పరీక్షిత్' ఎనప్పడువన్. మహాభారతయుద్ధత్తిల్ పదినెట్టామ్నాళ్ పోరిల్ భీమసేననాలఴిక్కప్పట్ట దుర్యోధనన్ కుఱ్ఱుయిరాయ్ పోర్క్కళత్తిల్ విఴున్దుకిడక్క అవనుక్కు ఆశ్వాసోక్తికళ్ శొల్లి పాణ్డవర్కళై అన్దరాత్రియిలే తాన్ కొన్ఱు మీళ్వదాగచ్చొల్లిప్పోన ద్రోణపుత్రనాన అశ్వత్థామన్ ఇరవిల్ పాణ్డవర్గళిన్ పడై వీట్టిల్ పుగున్దు అఙ్గే తూఙ్గిక్కొణ్డిరున్ద పలరైయుమ్ కొల్లుకైయిల్, పాణ్డవపుత్రరాగియ ఉపపాణ్డవరైయుమ్ పాణ్డవరెన్ఱునినైత్తు తలై తుణిత్తుచ్చెల్ల, పిన్బు పుత్రశోకత్తాల్ వరున్దిన ద్రౌపదియై ఆశ్వాసిప్పిత్త అర్జునన్ అశ్వత్థామనై యెదిర్త్తు యుద్ధమ్పణ్ణి జయిత్తు భంగప్పడుత్తినపోదు అన్ద అశ్వత్థామన్ పాణ్డవరై వేరోడఴిక్కుమ్పడి బ్రహ్మాస్త్రత్తై ప్రయోగిక్క, అదు పాణ్డవరైక్కొల్లవరుమళవిల్ కణ్ణపిరాన్ తిరువాఴియై ప్రయోగిక్క. భయప్పట్టోడియ అన్ద అపాణ్డవాస్త్రమ్ ఉత్తరైయిన్ గర్భత్తై నోక్కిచ్చెన్ఱు అదిలిరున్ద కుఴన్దైయై దహిక్క, అదనాల్ కరిక్కట్టైయాయ్ విఴున్దశిశువై శ్రీకృష్ణన్ "యదిమే బ్రహ్మచర్యంస్యాన్మయి సత్యంచతిష్ఠతి । అవ్యాహతం మమైశ్వర్యం తేన జీవతుబాలకః" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్దు "పాదేన కమలాభేన బ్రహ్మరుద్రార్చితేనచ । పస్పర్శ పుణ్డరీకాక్షః ఆపాదతలమస్తకమ్॥" ఎన్ఱిప్పడియే తన్ తిరువడియాల్ అడిముదల్ ముడియళవుమ్ స్పర్శిక్క అన్దక్కుఴన్దై ఉయిర్పెఱ్ఱు ఎఴున్దిరుక్కవే అదుక్కు 'పరీక్షిత్' ఎన్ఱు నామకరణమాయిఱ్ఱు.

[సాన్దీపినేరిత్యాది.] “ మాతవత్తోన్ పుత్తిరన్ పోయ్ మఱికడల్ వాయ్ మాణ్డానై, ఓదువిత్త తక్కణైయా ఉరువురువే కొణ్డుత్తాన్” ఎన్గిఱదు. కణ్ణపిరాన్ సాన్దీపినిపక్కలిలే అధ్యయనమ్ పణ్ణిత్తలైక్కట్టినవాఱే గురుదక్షిణై సమర్పిక్కత్తేడుగిఱవళవిలే ఇవనుడైయ అతిమానుషచేష్టితఙ్గళై యఱిన్దవనాగైయాలే, ‘ మున్బే సముద్రత్తిల్ మృతనాన ఎన్ పుత్రనైక్కొణ్డువన్దు తర వేణుమ్’ ఎన్ఱు పేక్షిక్క “ తం బాలం యాతనాసంస్థం యథాపూర్వశరీరిణమ్ । పిత్రే ప్రదత్తవాన్ కృష్ణః ” ఎన్గిఱపడియే అవ్వురువోడే కొణర్న్దుకొడుత్తానిఱే.

[ధామ్నో నిజాదిత్యాది.] “ శుడరొళియాయ్ నిన్ఱ తన్నుడైచ్చోదియిల్ వైదికన్ పిళ్ళైకళై, ఉడలోడుమ్ కొణ్డుకొడుత్తవన్ ” ఎన్గిఱదు. ఒరు బ్రాహ్మణనుక్కు మున్బే మూన్ఱు పిళ్ళైకళ్ పిఱన్దు అప్పోదే కాణవొణ్ణాదపడి పోయ్ విడుగైయాలే నాలావదు ప్రసవసమయత్తిలే కృష్ణన్ పక్కలిలేవన్దు “ ఇన్ద ఒరుపిళ్ళైయైయాగిలుమ్ దేవరీర్ రక్షిత్తుత్తన్దరుళవేణుమ్ ” ఎన్ఱు పేక్షిక్క, కృష్ణనుమ్ అప్పడియే శైయ్ కిఱోమ్ ఎన్ఱు ఇశైన్దవనన్తరమ్, ఏకాహదీక్షైయాన క్రతువిలే దీక్షితరాయిరుక్కిఱవివర్ ఎఴున్దరుళవొణ్ణాదు ఎన్ఱు అర్జునన్ నాన్ పోయ్ రక్షిక్కిఱేనెన్ఱు ఏన్ఱుకొణ్డు బ్రాహ్మణనైయుమ్ కూట్టికొణ్డుపోయ్ సూతికాగృహత్తైచ్చుర్ఱుమ్ వాయువుమ్ ప్రవేశిక్కవొణ్ణాదపడి శరకూడమాగక్కట్టి క్కాత్తుక్కొణ్డిరుక్క అన్దప్పిళ్ళై పిఱన్దవళవిలే పణ్డైయపడియే కాణవొణ్ణాదపడి పోయ్ విట్టవళవిలే బ్రాహ్మణన్ వన్దు అర్జుననై ‘ క్షత్రియాధమా! ఉన్నాలేయన్ఱో పిళ్ళై పోక వేణ్డిర్ఱు; కృష్ణనెఴున్దరుళి రక్షిప్పదై నీయన్ఱో కెడుత్తాయ్’ ఎన్ఱు భర్త్సిత్తు కృష్ణన్ పక్కలిలే తళ్ళికొణ్డువర, కృష్ణన్ ఇత్తైక్కణ్డు మన్దస్మితమ్ పణ్ణి ‘ అవనైవిడు, ఉనక్కుప్పిళ్ళై నామ్ కొణ్డువన్దు తరుగిఱోమ్’ ఎన్ఱు బ్రాహ్మణనుక్కరుళిచ్చెయ్దు తాన్ పరమపదత్తుచ్చెన్ఱు నాల్వరైయుమ్ అప్పడియే కొణ్డుకొడుత్తానిఱే.

ఇప్పడియాగిల్ “ నచ పునరావర్తతే ” ఎన్గిఱ శాస్త్రమర్యాదై కులైన్దదిల్లైయో వెన్నిల్; కర్మజ్ఞానభక్తి ప్రపత్త్యాద్యుపాయఙ్గళై

అనుష్ఠిత్తు తన్మూలకమాగవో, నిర్హేతుక భగవత్కృపామూలకమాగవో మోక్షమడైన్దవర్గళే అఙ్గునిన్ఱుమ్ మీణ్డువరుగిఱదిల్లైయెన్ఱ. పరమపదత్తిలు ళ్నాచ్చిమార్ శ్రీకృష్ణనుడైయ సౌన్దర్యత్తై క్కాణవిరుమ్బి తమ్స్వాతంత్ర్యత్తాల్ ఇశ్వరీరత్తుడనే గీ పరమపదత్తిల్ కొణ్డుపోయ్ వైత్తిరున్ద ఇవ్వైదికపుత్రర్కళ్ మీళావులగమాగియ అఙ్గునిన్ఱుమ్ తిరుమ్బివరుదలిల్ శాస్త్రబాధమిల్లైయెన్బర్గళ్.

[స్వామేవతాంతను మహోపాకథమానయస్త్వమ్ ?] అఘటితఘటనా సామర్థ్యత్తాలే యిఱే కొణర్న్దాయ్ ఎన్ఱు కరుత్తు. (౫౦)

శ్లో॥ అద్యాపి నాస్త్యుపరతిస్త్రివిధాపచారాత్
పాపః పరే నిపతితోఽస్మి తమస్యపారే ।
ఏతాదృశోఽహమగతిర్భవతో దయాయాః
పాత్రం త్వదీయచరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥ ౫౧ ॥

త్రివిధాపచారాత్	మూన్ఱువిదమాన అపచారఙ్గళిల్ నిన్ఱుమ్	నిపతితోఽస్మి	విழున్దుకిడక్కిఱేన్;
		ఏతాదృశః	ఇప్పడిప్పట్టవనాయ్
ఉపరతిః	ఒழిన్దమై	అగతిః	ఉపాయాన్తరశూన్యనాయ్
అద్యాపి నాస్తి	ఇన్ఱైక్కుమిల్లై;		
పాపః	పాపియాన అడియేన్	భవతః దయాయాః పాత్రమ్	ఉన్నరుళుక్కు పాత్రమాయిరుక్కిఱ
పరే	మహత్తాయుమ్		
అపారే	దుస్తరమాయుమిరుక్కిఱ	అహమ్	అడియేన్
		త్వదీయచరణౌ	ఉన్ తిరువడిగళై
తమసి	అజ్ఞానత్తిలే	శరణం ప్రపద్యే	శరణమ్పుగుగిఱేన్.

[అద్యాపీత్యాది] కీழ్ శ్లోకత్తోడే కృష్ణావతార దివ్యచేష్టితానుభవత్తై త్తలైకట్టినారాయ్ ఇనిమేల్ మూన్ఱుశ్లోకఙ్గళాలే స్వీయగుణానుసన్ధానమ్పణ్ణి స్తోత్రత్తై త్తలైకట్టుగిఱార్. స్వీయగుణానుసన్ధానమాకిఱదు—కీழనుభవిత్త భగవద్గుణఙ్గళుక్కు ఎదిర్త్తడైయాన తమ్ తాழ్వుకళై విణ్ణప్పమ్ శెయ్దల్.

భగవదపచార భాగవతాపచార అసహ్యాపచారఙ్గళెన్ఱు శొల్లప్పడుకిఱ త్రివిధాపచారఙ్గళిల్ నిన్ఱుమ్ ఇన్నుమున్ ఒళ్దిన్దిలేన్. "అధోధః పాపాత్మా శరణద! నిమజ్జామి తమసి" ఎన్ఱాప్పోలే కఙ్గుకరై యఱ్ఱ తమస్సిలేవిళున్దు తువళాన్ఱేన్. మూదావియిల్ తడుమాఱుకిన్ఱేనెనై. ఇప్పడిప్పట్ట అడియేన్ వేఱుపుకలఱ్ఱు ఉన్నరుళుక్కే పాత్రమాకి అడిక్కీళ్ అమర్న్దుపుగున్దేన్; తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱియరుళాయెన్గిఱార్.

"అద్యాపినాస్త్యుపరతిః" ఎన్ఱే పాఠప్రసిద్ధియిరున్దాలుమ్ "అద్యాపి నహ్యుపరతః" ఎన్ఱపాఠమ్ తత్త్వదీపత్తిలే వాదికేసరి ఆదరిత్తదామ్. రీతిభేద మిన్ఱిక్కేయిరుక్కుమాకైయాలే అదువే ఉచితమ్॥ .. .. (శ్రీ)

శ్లో॥ విస్రమ్భణం త్వయి నయద్యపి మేఽస్తి నాపి
శ్రద్ధా యథోక్తవచనార్థగతా తథాపి।
వాచంత్విమాం సకృదథాప్యసకృన్మయోక్తాం
సత్యాం కురుష్వ దయయైవ దయైకసిన్ధో॥ ౬౦॥

హే దయైకసిన్ధో	కరుణైక్కడలాన భగవానే!	మే యద్యపి నాస్తి	అడియేనుక్కు ఇల్లైయాయినుమ్
త్వయి	ఉన్పక్కల్	సకృత్ మయోక్తాంఇమాం వాచమ్	ఒరుకాల్ నాన్ శొన్న ఇన్దవాక్యత్తై
విస్రమ్భణమ్	మహావిశ్వాసమానదు	అథాపి అసకృత్ ఉక్తామ్	మేన్మేలుమ్ అడుత్తడుత్తుచ్చొల్లప్పట్టదాగవుమ్
మే యద్యపి నాస్తి	అడియేనుక్కు ఇల్లైయాయినుమ్,	సత్యామ్	యథార్థమాగవుమ్
యథోక్తవచనార్థగతా శ్రద్ధాపి	"త్వదీయచరణౌ శరణంప్రపద్యే" ఎన్ఱు కీళ్చ్చొన్న వాక్యత్తిన్ పొరుళిల్ శ్రద్ధైయుమ్	దయయైవ	నిన్నరుళాలేయే
		కురుష్వ	శెయ్దరుళ వేణుమ్.

[విస్రమ్భణమిత్యాది.] పేరరుళాళప్పెరుమాళే! ఉన్నిడత్తిల్ పావియేనుక్కు మహావిశ్వాసమిల్లై యెన్నుమళవేయల్ల; "త్వదీయ

చరణౌశరణంప్రపద్యే ’’ ఎన్ఱు కీழ్చ్చొన్న వాక్యఙ్గళిలుమ్ అధ్యవసాయముడైయేనల్లేన్ కాణ్;

ఇప్పడియాగిల్ అడియేనై త్తిరువుళ్ళమ్పట్రుకైక్కొళ్ళ కైమ్ముదలొన్ఱుమిల్లైయేయెన్ఱు పార్క్కిఱాయో? ఉన్నరుళాలే అదు కనక్కవుణ్డుకాణ్. “త్వదీయచరణౌ శరణం ప్రపద్యే ’’ ఎన్ఱు నానుమే లెழ ఒరుకాల్ శొన్నదుతన్నైయే పలకాల్ శొన్నదాగవుమ్ అదు తానుమ్ హార్దమాయ్ పారమార్థికమాయ్చ్చొన్నదాగవుమ్ శెయ్దు కొళ్ళక్కడవ తిరువరుళ్ కుఱైయఱ్ఱిపిన్బు ఇని ఎన్ కార్యమ్ తన్నై క్కట్టినపడియేయన్ఱోవెన్గిఱార్. ఇత్తాల్ “నిన్నరుళే పురిన్దిరున్దేన్ ఇని ఎన్ తిరుక్కుఱిప్పే?’’ ఎన్ఱదాయ్త్తు. నిర్హేతుకభగవత్కృపైయే యాదృచ్ఛిక– ప్రాసంగిక– ఆనుషంగికాది సుకృతలవలేశత్తై ఒన్ఱు పత్తాక్కి కార్యమ్ శెయ్యవల్లదెన్ఱు శాస్త్రార్థముమ్ మునర్త్తిన పడి. ... ... (౬౦)

శ్లో॥ పాపీయసోపి శరణాగతశబ్దభాజః
నోపేక్షణం మమ తవోచితమీశ్వరస్య ।
త్వజ్జ్ఞానశక్తికరుణాసు సతీషు నేహ
పాపం పరాక్రమితుమర్హతి మామకీనమ్ ॥

పాపీయసః అపి	పాపిష్ఠనాయిరున్దేనాగిలుమ్	త్వత్ జ్ఞానశక్తి కరుణాసు సతీషు	ఉన్నుడైయ జ్ఞాన శక్తికృపైకళ్ ఇరుక్కుమ్బోదు
శరణాగతశబ్ద భాజః.	శరణాగతనెన్ఱు పేర్ శుమన్దిరా నిన్ఱ	ఇహ	ఇఙ్గే
మమ	అడియేనై	మామకీనం పాపమ్	ఎన్నుడైయపాపమ్
ఉపేక్షణమ్	ఉపేక్షిప్పదానదు		
ఈశ్వరస్య తవ నోచితమ్	సర్వేశ్వరనానవున క్కుత్తకాదు.	పరాక్రమితుమ్ నార్హతి	వీఱుపెఱమాట్టాదు కాణ్.

[పాపీయసోపీత్యాది] అడియేన్ పాపఙ్గళ్ కూడుపూరిత్తు క్కిడప్పవనాయినుమ్ శరణాగతనెన్ఱు పేర్ శుమక్కిఱేనాగైయాలే అడియే

నై ఉపేక్షిత్తల్ ఈశ్వరనానవునక్కు ఉరియదన్రుకిడాయ్; ఈశితవ్య రక్షణమ్ ఈశ్వరనుక్కు భరమిఱే ఎన్రు ఎమ్బెరుమానై నోక్కి ఆళ్వార్ విణ్ణప్పమ్ శెయ్య; అదు కేట్ట ఎమ్బెరుమాన్ 'ఉన్నుడైయ పాపఙ్గళ్ క్షపిన్దవాఱే రక్షిక్కక్కడవోమ్ కాణుమ్' ఎన్రరుళిచ్చెయ్య; పిరానే! ఉన్నుడైయ సర్వజ్ఞత్వసర్వశక్తిత్వ సర్వభూతసుహృత్త్వాది గుణఙ్గళిరుక్క ఎన్నుడైయ పాపమ్ అసత్కల్పమిఱే; ఇదు ఎఙ్గే శెయ్యముడియుమ్? అకంచిత్కరమాన ఎన్నుడైయపాపత్తై తృణవత్కరిత్తు అప్రతిహతశక్తికమాన ఉన్నుడైయ గుణఙ్గళై యేకొణ్డు తిరువుళ్ళమ్బత్ర్తియరుళవేణుమెన్రు విణ్ణప్పమ్ శెయ్దు స్తోత్రత్తై నిగమిక్కరుళినారాయిత్తు. ... ...

శ్లో॥ శ్రీవత్సాఙ్కగురోర్గభీరహృదయా సూక్తిః క్వభోః, కుత్రభోః
క్షోదీయస్సు కదర్థ్యసు ప్రసృమరా స్వల్పీయసీ మేమతిః।
ఏవంసత్యపి హన్త! హస్తిగిరిరాడుద్వ్యోజయన్ సాహసే
స్వాత్మీయామిహ శక్తిపూర్తిమతులాం ప్రాచిఖ్యపన్మన్ముఖాత్॥
ఇదమేవ సతాం విభూషణం యదహో దోషసమీచికీర్షణమ్।
ఇదమేవ నృణాం విదూషణాం యదహో కేవలదోషభాషణమ్।
ఇత్థం వాదిభయఙ్కరవంశీ మణ్ణఙ్గరార్యసంకలితా।
అతిమానుషస్తవస్య వ్యాఖ్యా జేజేతు సన్తతం జగతి॥

పేరరుళాళన్ పెరున్దేవిత్తాయార్ తిరువడికళేశరణమ్.

ఆళ్వార్ తిరువడికళేశరణమ్.

పెరుమాళ్కోయిల్ ప్రతివాదిభయంకరమ్

అణ్ణఙ్గరాచార్యర్ ఇయర్జియ

అతిమానుష స్తవవ్యాఖ్యానమ్

ముర్జిర్జు.
